

Llei Concursal seran assumides pels actuals Jutjats de Primera Instància o de Primera Instància i Instrucció, d'acord amb el que establisca la Llei de Demarcació i de Planta Judicial, aplicant-se a estos el que disposa l'apartat 7 de l'article segon de la present Llei Orgànica.

Estes funcions podran ser assignades per la Sala de Govern del respectiu Tribunal Superior de Justícia, amb caràcter exclusiu, a un dels Jutjats de Primera Instància o de Primera Instància i Instrucció del partit judicial.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades totes les normes d'igual rang o inferior, en allò que contradiguen o s'oposen al que establix la present Llei Orgànica.

Disposició final primera. *Modificacions de la Llei 38/1988, de 28 de desembre, de Demarcació i de Planta Judicial.*

En el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'esta Llei Orgànica, El Govern remetrà a les Corts Generals un projecte de modificació de la Llei 38/1988, de 28 de desembre, de Demarcació i de Planta Judicial, a fi d'adequar les seues previsions a la present Llei Orgànica.

Disposició final segona. *Entrada en funcionament dels jutjats mercantils.*

Els jutjats mercantils entraran en funcionament a partir del dia 1 de setembre del 2004.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

La present Llei Orgànica entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado», a excepció del que disposa l'article primer i la seua disposició transitòria, que entrarà en vigor el dia 1 de setembre del 2004.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que guarden i facen guardar esta llei orgànica.

Madrid, 9 de juliol del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern
en funcions,

MARIANO RAJOY BREY

13813 *LLEI 22/2003, de 9 de juliol, Concursal.*
(«BOE» 164, de 10-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els que vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Esta llei persegueix satisfer una aspiració profunda i llargament sentida en el dret patrimonial espanyol: la

reforma de la legislació concursal. Les severes i fundades crítiques que ha merescut el dret vigent no han anat seguides, fins ara, de solucions legislatives, que, a pesar de la seua reconeguda urgència i dels meritoris intents realitzats en la seua preparació, s'han demorat i han provocat, al mateix temps, un agreujament dels defectes que patix la legislació en vigor: arcaisme, inadequació a la realitat social i econòmica del nostre temps, dispersió, falta d'un sistema harmònic, predomini de determinats interessos particulars en detriment d'altres generals i del principi d'igualtat de tractament dels creditors, amb la conseqüència de solucions injustes, sovint propiciades en la pràctica per maniobres de mala fe, abusos i simulacions, que les normes reguladores de les institucions concursals no aconsegueixen reprimir eficaçment.

L'arcaisme i la dispersió de les normes vigents en esta matèria són defectes que deriven de la codificació espanyola del segle XIX, estructurada sobre la base de la dualitat de codis de dret privat, civil i de comerç, i de la regulació separada de la matèria processal respecte de la substantiva, en una Llei d'Enjudiciament Civil. Però també contribuïx a augmentar eixos defectes i a dificultar la correcta composició del sistema la multiplicitat de procediments concursals; així, junt amb les clàssiques institucions de la fallida i del concurs de creditors, per al tractament de la insolvència de comerciants i de no comerciants, respectivament, se n'introdueixen d'altres, preventives o preliminars, com la suspensió de pagaments i el procediment de quitament i espera, de supòsitos objectius poc clars i, per tant, de límits molt difusos respecte d'aquelles. La Llei de Suspensió de Pagaments, de 26 de juliol de 1922, promulgada amb caràcter provisional, perquè es va dictar per a resoldre un cas concret, va arribar a convertir-se en una peça bàsica del nostre dret concursal gràcies a la flexibilitat de la seua regulació, que, si bé va paliar el tractament de les situacions de crisi patrimonial dels comerciants, va complicar encara més la falta de coherència d'un conjunt normatiu sense els principis generals i del desplegament sistemàtic que caracteritzen un sistema harmònic, i va permetre corrupteles molt notòries.

Encara s'agreuja més la situació del dret concursal espanyol amb fenòmens tan anacrònics com l'actual vigència d'un bon nombre d'articles del nostre primer Codi de Comerç, promulgat per Ferran VII el 30 de maig de 1829, en virtut de la invocació que d'estos fa la Llei d'Enjudiciament Civil de 3 de febrer de 1881, anterior al Codi de Comerç de 22 d'agost de 1885, i vigent en esta matèria, conforme a l'apartat 1 de la disposició derogatòria única de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, fins a l'entrada en vigor d'esta Llei Concursal.

El legislador espanyol no ha posat fins ara remei a estos mals. A pesar de la ràpida reforma que en el Codi de Comerç de 1885 va introduir la Llei de 10 de juny de 1897 i de la reforma molt important que va suposar la citada Llei de Suspensió de Pagaments de 1922, les modificacions legislatives han sigut molt parcials i limitades a matèries concretes, la qual cosa, lluny de millorar el sistema concursal, ha contribuït a complicar-lo amb més dispersió de normes especials i excepcionals, i, freqüentment, amb la introducció de privilegis i d'alteracions de l'orde de prelació dels creditors, no sempre fundada en criteris de justícia.

No han faltat, no obstant, meritoris treballs prelegislatius en la senda de la reforma concursal. A més del realitzat per la Comissió General de Codificació, en virtut de la Reial Orde de 10 de juny de 1926, que va concloure amb l'elaboració d'un avantprojecte de Codi de Comerç, publicat, pel que fa a esta matèria, en la Gaceta de Madrid de 15 d'octubre de 1929, i orientat en la més precisa distinció dels supòsitos de la fallida i de la suspensió de pagaments, cal assenyalar fonamentalment els següents:

a) L'avantprojecte elaborat per la Secció de Justícia de l'Institut d'Estudis Polítics, conclús en 1959 i no publicat oficialment, en el qual, per primera vegada, s'assajava la regulació conjunta, substantiva i processal, de les institucions concursals, per a comerciants i no comerciants, si bé es mantenia la dualitat de procediments en funció dels diversos supòsits objectius que determinava la de les seues respectives solucions: la liquidació i el conveni.

b) L'avantprojecte elaborat per la Comissió General de Codificació, en virtut del que disposen les Ordes Ministerials de 17 de maig de 1978, publicat en el seu text articulat per la Secretaria General Tècnica del Ministeri de Justícia amb data 27 de juny de 1983, que es basava en els principis d'unitat legal —material i formal—, de disciplina —per a deutors comerciants i no comerciants— i de sistema —un únic procediment, flexible, amb diverses solucions possibles: el conveni, la liquidació i la gestió controlada—. Eixe text, posteriorment revisat, va ser seguit, en 1987— d'un altre avantprojecte de Llei de Bases pel qual es delegava en el Govern la potestat de dictar normes amb rang de llei sobre el concurs de creditors.

c) La proposta d'avantprojecte elaborada en la Comissió General de Codificació conforme als criteris bàsics comunicats pel ministre de Justícia i Interior el 23 de juny de 1994, conclusa el 12 de desembre de 1995 i publicada per la Secretaria General Tècnica amb data 15 de febrer de 1996, en la qual es mantenen els principis d'unitat legal i de disciplina, però es torna a la dualitat de concurs de creditors i suspensió de pagaments, sobre la base de la diferència entre insolvència i illiquiditat, reservant este últim procediment, amb alt grau de desjudicialització, com a benefici de deutors solvents i de bona fe.

d) L'avantprojecte de Llei Concursal elaborat per la Secció Especial per a la Reforma Concursal, creada durant l'anterior legislatura al si de la Comissió General de Codificació per Orde del Ministeri de Justícia de 23 de desembre de 1996, i conclús al maig del 2000, que és el que constituïx antecedent del projecte origen d'esta llei, amb el qual el Govern ha donat compliment a la disposició final dènou de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, conforme a la qual, en el termini de sis mesos a comptar de la data d'entrada en vigor d'esta llei, havia de remetre a les Corts Generals un projecte de Llei Concursal.

S'aborda, així, la tan esperada com necessària reforma global del dret concursal espanyol, sens dubte una de les més importants tasques legislatives pendents en la modernització del nostre ordenament jurídic.

La reforma no suposa una ruptura amb la llarga tradició concursal espanyola, però sí una profunda modificació del dret vigent, en la qual s'han tingut en compte les aportacions doctrinals i prelegislatives realitzades en l'àmbit nacional i les més recents concrecions produïdes en la legislació comparada, així com els instruments supranacionals elaborats per a la unificació i l'harmonització del dret en esta matèria.

El resultat d'eixa delicada tasca és un text legal que es proposa corregir les deficiències de l'anterior dret amb solucions en les quals pot apreciar-se el propòsit de coordinar l'originalitat del nou sistema concursal amb la seua harmònica inserció en el conjunt del nostre ordenament, preocupació a què respon l'atenció posada en les disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals que tanquen esta llei.

II

La llei opta pels principis d'unitat legal, de disciplina i de sistema.

La regulació en un sol text legal dels aspectes materials i processals del concurs, sense més excepció que la d'a-

quelles normes que, per la seua naturalesa, han exigit el rang de llei orgànica, és una opció de política legislativa que venia ja determinada per la nova Llei 1/2000, d'Enjudiciament Civil, a l'excloure esta matèria del seu àmbit i remetre-la expressament a la Llei Concursal.

La superació de la diversitat d'institucions concursals per a comerciants i no comerciants és una fórmula que, a més d'estar justificada per la desaparició del caràcter repressiu de la insolvència mercantil, ve determinada per la tendència a simplificar el procediment, sense que això supose ignorar determinades especialitats del concurs dels empresaris sotmesos a un estatut propi (portament obligatori de comptabilitat, inscripció en el Registre Mercantil) i de l'existència en la massa activa d'unitats productives de béns o de servicis, especialitats que són tingudes en compte al llarg de la regulació del concurs, des de la seua sol·licitud fins a la seua solució per mitjà d'un conveni o liquidació.

La unitat del procediment de concurs s'aconsegueix en virtut de la flexibilitat que la llei el dota, que permet la seua adequació a diverses situacions i solucions, a través de les quals pot aconseguir-se la satisfacció dels creditors, finalitat essencial del concurs. Per si calia, s'han previst regles especialment àgils per als concursos de menor entitat.

El nom triat per a denominar el procediment únic és el de concurs, expressió clàssica que, des dels tractadistes espanyols del segle XVII, fonamentalment d'Amador Rodríguez (Tractatus de concursu, 1616) i de Francisco Salat de Somoza (Labyrinthus creditorum concurrentium, 1646), va passar al vocabulari processal europeu i que, per antonomàsia, descriu la concurrència dels creditors sobre el patrimoni del deutor comú. No es persegueix amb això només rescatar un vocable tradicional en la terminologia jurídica espanyola, sinó utilitzar-lo per a significar el fenomen unificador dels diversos procediments d'insolvència i identificar així gràficament el procediment únic, com ha ocorregut en altres legislacions.

La unitat del procediment imposa la del seu presupost objectiu, identificat amb la insolvència, que es concep com l'estat patrimonial del deutor que no pot complir regularment les seues obligacions. Però eixe concepte unitari és també flexible i opera de manera distinta segons es tracte de concurs necessari o voluntari. Els legítimats per a sol·licitar el concurs del deutor (els seus creditors i, si es tracta d'una persona jurídica, els que responguen personalment dels seus deutes) han de basar-se en algun dels fets que, com a presumptes reveladors de la insolvència, enuncia la llei: des de l'execució singular infructuosa fins al sobreseïment, general o sectorial, segons afecte el conjunt de les obligacions o alguna de les classes que la llei considera especialment sensibles en el passiu del deutor, entre altres fets taxats.

Incumbix al sol·licitant del concurs necessari la prova dels fets que fonamente la seua sol·licitud; en tot cas, la declaració ha de fer-se amb respecte de les garanties processals del deutor, qui haurà de ser emplaçat i podrà oposar-se a la sol·licitud, basant-se en la inexistència del en què esta es fonamente o en la del seu estat d'insolvència, incumbint-li en este cas la prova de la seua solvència. Les garanties del deutor es complementen amb la possibilitat de recórrer la declaració de concurs.

Si la sol·licitud de concurs la insta el mateix deutor, haurà de justificar el seu endeutament i el seu estat d'insolvència, si bé en este cas no sols podrà ser actual, sinó futur, previst com a imminent. El deutor té el deure de sol·licitar la declaració de concurs quan conega o haja hagut de conéixer el seu estat d'insolvència; però té la facultat d'anticipar-s'hi.

El sistema legal combina així les garanties del deutor amb la conveniència d'avançar en el temps la declaració

de concurs, a fi d'evitar que el deteriorament de l'estat patrimonial impedisca o dificulte les solucions més adequades per a satisfer els creditors. Els estímuls a la sollicitud de concurs voluntari, les sancions al deutor per incompliment del deure de sol·licitar-lo i l'atorgament al crèdit del creditor sol·licitant de privilegi general fins a la quarta part del seu import són mesures amb què es pretén aconseguir eixe objectiu.

La unitat i la flexibilitat del procediment es reflectixen en la seua pròpia estructura, articulada, en principi, en una fase comuna que pot desembocar en una altra de conveni o de liquidació. La fase comuna s'obri amb la declaració de concurs i conclou una vegada presentat l'informe de l'administració concursal i transcorregut el termini d'impugnacions, o resoltes les formulades contra l'inventari o contra la llista de creditors, amb la qual cosa s'aconsegueix el coneixement més exacte de l'estat patrimonial del deutor a través de la determinació de les masses activa i passiva del concurs. A tot això se suma la possibilitat d'utilitzar, en determinats supòsits, un procediment abreviat.

III

La flexibilitat del procediment es percep també en el règim dels efectes que produïx la declaració de concurs. Respecte del deutor, s'atenuen els establits per la legislació anterior i se suprimixen els que tenen un caràcter repressiu de la insolvència. La «inhabilitació» es reserva per als supòsits de concurs qualificat com a culpable, en els quals s'imposa com a sanció de caràcter temporal a les persones afectades. Declarat el concurs, l'exercici de les facultats patrimonials del deutor se sotmet a intervenció o se suspén, amb substitució en este cas per l'administració concursal. En principi, la primera d'estes situacions correspon al concurs voluntari i la segona, al necessari; però es reconeixen al jutge del concurs àmplies facultats per a adoptar-les o modificar-les. S'atenua també la sanció dels actes realitzats pel deutor amb infracció d'estes limitacions, que passa a ser d'anul·labilitat, a més de la prohibició del seu accés a registres públics.

La llei limita els efectes de la declaració de concurs, reduint-los, amb un sentit funcional, a aquells que beneficien la normal tramitació del procediment i, en la mesura que esta ho exigisca, conferint al jutge la potestat de graduar-los i d'adequar-los a les circumstàncies concretes de cada cas. Tot això, a més dels efectes que, per afectar drets fonamentals de la persona del deutor, com són els de llibertat, secret de les comunicacions, residència i circulació pel territori nacional, es regulen en la Llei Orgànica per a la Reforma Concursal.

S'establix, amb un sentit positiu, el deure del deutor de col·laborar amb els òrgans del concurs, informar-los del que siga del seu interès, auxiliar-los en la conservació i administració de la massa activa i posar a disposició de l'administració concursal els llibres i documents relatius a l'exercici de la seua activitat professional o empresarial.

La declaració de concurs, per si sola, no interromp l'exercici de l'activitat professional o empresarial del deutor, sense perjuí dels efectes que produïx sobre les facultats patrimonials d'este; però el jutge del concurs té àmplies potestats per a acordar el tancament de les seues oficines, establiments o explotacions, i inclús, quan es tracte d'una activitat empresarial, el cessament o la suspensió, total o parcial, d'esta, prèvia audiència del deutor i dels representants dels treballadors.

Especial atenció dedica la llei als supòsits de concurs de persona jurídica i als efectes que en este cas produïx la declaració, matèria de gran importància, com correspon a la que estos ens i, fonamentalment, les societats

revisten en el modern tràfic. Així com la llei orgànica permet estendre les mesures relatives a les comunicacions i a la residència del deutor, en el cas de persona jurídica, als seus administradors i liquidadors, la Llei Concursal imposa a estos i als apoderats generals del deutor els deures de col·laboració i informació.

Durant la tramitació del concurs es mantenen els òrgans de la persona jurídica deutora. Els administradors concursals estan legitimats per a exercir les accions de responsabilitat contra els administradors, auditors i liquidadors, sense necessitat d'acord previ de la junta o assemblea de socis. L'efecte més sever que la llei establíx és el de l'embargament de béns i drets dels administradors i liquidadors, que el jutge pot acordar quan existisca una possibilitat fundada que el concurs es qualifique com a culpable i que la massa activa resulte insuficient per a satisfer tots els deutes.

Original és també, respecte del dret anterior, la regulació dels efectes del concurs de la societat sobre els socis subsidiàriament responsables dels deutes d'esta, que es reduïx a atribuir a l'administració concursal la legitimació exclusiva per a exercitar la corresponent acció una vegada aprovat el conveni o oberta la liquidació. S'eviten així tant l'extensió automàtica del concurs a persones que, inclús responsables dels deutes socials, poden ser solvents, com les reclamacions individuals dels creditors contra els socis, pertorbadores del bon orde del concurs.

La llei regula així mateix amb criteris de funcionalitat els efectes de la declaració de concurs sobre els creditors, i ordena la paralització de les accions individuals promogudes per estos contra el patrimoni del concursat. Esta paralització, conseqüència natural de la integració dels creditors en la massa passiva del concurs, no afecta les declaratives dels ordes civil o social ja en tramitació en el moment de declarar-se el concurs, que continuaran fins a la fermesa de la sentència, ni a les de naturalesa contenciosa administrativa o penal amb transcendència sobre el patrimoni del deutor, inclús si s'exerciten amb posterioritat a la declaració, però sí a totes les de caràcter executiu, inclosos els constrengiments administratius o tributaris, que quedaran en suspens si es troben en tramitació, excepte els acordats amb anterioritat a la declaració de concurs, i no podran iniciar-se una vegada declarat el concurs.

Una de les novetats més importants de la llei és l'especial tractament que dedica a les accions d'execució de garanties reals sobre béns del concursat. Es respecta la naturalesa pròpia del dret real sobre cosa aliena, que imposa una regulació diferent de l'aplicable als drets de crèdit integrats en la massa passiva del concurs, però al mateix temps es procura que l'execució separada de les garanties no pertorbe el millor desenrotllament del procediment concursal ni impedisca solucions que puguen ser convenients per als interessos del deutor i de la massa passiva. La fórmula que combina estos propòsits és la de paralització temporal de les execucions, fins que es negocie un conveni o s'òbriga la liquidació, amb el màxim d'un any a partir de la declaració de concurs. Llevat que, en el moment de la declaració de concurs, ja estiguera anunciada la subhasta, les actuacions d'execució iniciades amb anterioritat se suspendran i no es reprendran, ni podran iniciar-se'n d'altres, fins que transcorreguen els terminis assenyalats. Este efecte d'obligatòria i limitada espera per als titulars de garanties reals es considera just en el tractament de tots els interessos implicats en el concurs, que han de sacrificar-se en nom de la solució definitiva i més beneficiosa de l'estat d'insolvència.

Naturalment, els crèdits amb garantia real gaudixen en el concurs de privilegi especial i el conveni només els afectarà si la seua titular firma la proposta, vota a favor seu o s'adherix a esta o al conveni aprovat.

Si no estan afectats per un conveni, els crèdits amb privilegi especial es pagaran a càrrec dels béns i drets sobre els quals recaiga la garantia. L'execució es tramitarà davant del jutge del concurs. No obstant, mentres subsistisca la paralització temporal d'estes accions, l'administració concursal podrà optar per atendre a càrrec de la massa el pagament d'estos crèdits. Inclús en cas de realització, el jutge podrà autoritzar-la amb subsistència de la càrrega i subrogació de l'adquirent en l'obligació del deutor, que quedarà exclosa de la massa passiva, o per mitjà de venda directa, amb aplicació del preu al pagament del crèdit especialment privilegiat. S'articulen així una sèrie de fórmules flexibles tendents a evitar que l'exercici dels drets reals de garantia pertorbe innecessàriament els altres interessos implicats en el concurs.

A estos efectes, la llei estén el tractament de les accions d'execució de garanties reals a les de recuperació de béns mobles venuts a termini i als cedits en arrendaments financers, sempre que els corresponents contractes o documents estiguen inscrits en els respectius registres, així com a les resolutòries de vendes d'immobles per falta de pagament de preu ajornat.

S'ha procurat així permetre plantejaments realistes que, sense menyscar la naturalesa d'estos drets ni pertorbar el mercat del crèdit, molt sensible a la protecció de les garanties en cas d'insolvència del deutor, no impedisquen sinó que facen viables solucions beneficioses per als interessos del concurs.

Fórmules flexibles en interès del concurs i sense perjudicis de la contrapart s'establixen també per a permetre la rehabilitació dels contractes de crèdit o d'adquisició de béns amb preu ajornat, així com l'envencament en arrendaments urbans afectats per incompliments del deutor concursat.

Objecte d'especial atenció ha sigut també la regulació dels efectes de la declaració de concurs sobre els contractes, una de les matèries més deficientment tractades en l'anterior dret i, per tant, de més originalitat en la nova llei. Conforme a esta, la declaració de concurs no afecta, en principi, la vigència dels contractes amb prestacions recíproques pendents de compliment per les dos parts; no obstant, en interès del concurs i amb garanties per al dret de la contrapart, es preveu tant la possibilitat d'una declaració judicial de resolució del contracte com la d'envencament-la en el cas que existisca causa per a una resolució per incompliment. No s'admeten les clàusules contractuals de resolució o extinció en cas de declaració de concurs, però sí l'aplicació de normes legals que disposen l'extinció o expressament faculden les parts per a pactar-la o per a denunciar el contracte.

Qüestió tractada amb especial atenció és la relativa als contractes de treball existents a la data de declaració del concurs i en què siga empleador el concursat. A l'empara de la reforma introduïda en la Llei Orgànica del Poder Judicial per la Llei Orgànica per a la Reforma Concursal, s'atribuïx al jutge del concurs jurisdicció per a conèixer de matèries que, en principi, són de la competència dels jutjats i tribunals socials, però que per la seua especial transcendència en la situació patrimonial del concursat i en nom de la unitat del procediment no han de resoldre's per separat. Però conciliant tot això amb la regulació material actualment continguda en la legislació laboral.

Es remetent a allò que s'ha establert per la seua regulació especial els efectes de la declaració de concurs sobre els contractes de caràcter administratiu subscrits pel deutor.

La llei dóna un nou tractament al difícil tema dels efectes de la declaració de concurs sobre els actes realitzats pel deutor en període sospitós per la seua proximitat a esta. El pertorbador sistema de retroacció del

concurs se substitueix per unes accions específiques de reintegració destinades a rescindir els actes perjudicials per a la massa activa, perjuï que en uns casos la llei presumix i en els altres haurà de provar-se per l'administració concursal o, subsidiàriament, pels creditors legítims per a exercitar la corresponent acció. Els tercers adquirents de béns o drets afectats per estes accions gaudixen de la protecció que derive, si és el cas, de la bona fe, de les normes sobre irrevindicabilitat o del registre.

IV

La llei simplifica l'estructura orgànica del concurs. Només el jutge i l'administració concursal constitueixen òrgans necessaris en el procediment. La junta de creditors únicament haurà de constituir-se en la fase de conveni quan no s'haja aprovat pel sistema d'adhesions escrites una proposta anticipada. La intervenció com a part del Ministeri Fiscal es limita a la secció sexta, de qualificació del concurs, quan siga procedent la seua obertura, sense perjudicis de l'actuació que s'establix en esta llei quan intervinga en delictes contra el patrimoni o l'ordre socioeconòmic.

La reducció dels òrgans concursals té com a conseqüència lògica l'atribució a estos d'àmplies i importants competències. La llei configura el jutge com a òrgan rector del procediment, a qui dota de facultats que augmenten l'àmbit de les que li corresponien en el dret anterior i la discrecionalitat amb què pot exercitar-les, sempre motivant les resolucions.

La competència per a conèixer del concurs s'atribuïx als nous jutjats mercantils, que es creen, al fil d'esta llei, en la Llei Orgànica per a la Reforma Concursal, per mitjà de la pertinent modificació de la Llei Orgànica del Poder Judicial.

Els criteris de competència territorial partixen de la dada economicoreal de la ubicació del centre dels interessos principals del deutor, ja adoptat en regles internacionals, que es preferix al del domicili, de predominant caràcter juridicoformal. No obstant, si el centre dels interessos principals i el domicili del deutor no coincidiren, es concedeix al creditor sollicitant del concurs la facultat de triar qualsevol d'estos a l'efecte de competència territorial. En cas de persona jurídica, es presumix que ambdós llocs coincidixen, però es considera ineficaç a estos efectes el canvi de domicili efectuat en els sis mesos anteriors a la sollicitud de concurs, per a evitar que la competència es configure amb criteris ficticis.

Conforme a les regles generals de la nova Llei d'Enjudiciament Civil, no s'admet més qüestió de competència que la plantejada per mitjà de declinatòria, però esta no suspèn el procediment concursal, i tot allò que s'haja actuat serà vàlid encara que s'estime.

La Llei Orgànica del Poder Judicial, modificada per la Llei Orgànica per a la Reforma Concursal, atribuïx al jutge del concurs jurisdicció exclusiva i exclouent en aquelles matèries que es consideren d'especial transcendència per al patrimoni del deutor, encara que siguen de naturalesa social, així com les d'execució i les cautelars, siga quin siga l'òrgan de què hagueren dimanat. El caràcter universal del concurs justifica la concentració en un sol òrgan jurisdiccional del coneixement de totes estes matèries, la dispersió del qual trenca la necessària unitat procedimental i de decisió.

A més, la Llei Concursal concedeix al jutge del concurs una àmplia discrecionalitat en l'exercici de les seues competències, la qual cosa contribueix a facilitar la flexibilitat del procediment i la seua adequació a les circumstàncies de cada cas. Les facultats discrecionals del jutge es manifesten en qüestions tan importants com l'adopció de mesures cautelars amb anterioritat a la seua declaració

o a l'entrada en funcionament de l'administració concursal; l'ampliació de la publicitat que haja de donar-se a la declaració de concurs i a altres resolucions d'interés de tercers; l'acumulació de concursos; el nomenament, la separació i el règim de funcionament dels administradors concursals; la graduació dels efectes de la declaració de concurs sobre la persona del deutor, els creditors i els contractes; l'aprovació del pla de liquidació o el règim de pagament de crèdits.

L'administració concursal es regula conforme a un model totalment diferent del fins ara en vigor i s'opta per un òrgan col·legiat en la composició del qual es combina la professionalitat en aquelles matèries de rellevància per a tot concurs —la jurídica i l'econòmica— amb la presència representativa d'un creditor que siga titular d'un crèdit ordinari o amb privilegi general, que no estiga garantit. Les úniques excepcions al règim de composició d'este òrgan estan determinades per la naturalesa de la persona del concursat —quan es tracte d'entitat emissor de valors cotitzats en borsa, empresa de servicis d'inversió, entitat de crèdit o asseguradora—, o per l'escassa importància del concurs —i, en este cas, el jutge podrà nomenar un sol administrador, de caràcter professional.

A l'administració concursal s'encomanen funcions molt importants, que haurà d'exercir de forma col·legiada, excepte les que el jutge atribuisca individualitzadament a algun dels seus membres. Quan la complexitat del procediment ho exigisca, el jutge podrà autoritzar la delegació de determinades funcions en auxiliars.

La llei preveu la reglamentació per mitjà d'aranzel de la retribució dels administradors concursals i fixa com a criteris els de quantia de l'actiu i del passiu i la previsible complexitat del concurs. En tot cas, competix al jutge aprovar la retribució.

Es regula el règim de responsabilitat dels administradors davant del deutor i als creditors i el de la seua separació per justa causa.

Són funcions essencials d'este òrgan les d'intervindre els actes realitzats pel deutor en exercici de les seues facultats patrimonials o substituir el deutor quan haja sigut suspés en eixe exercici, així com la de redactar l'informe de l'administració concursal a què hauran d'unir-se l'inventari de la massa activa, la llista de creditors i, si és el cas, l'avaluació de les propostes de conveni presentades.

La llei estableix regles precises per a l'elaboració d'estos documents. L'inventari contindrà la relació i l'avaluació dels béns i drets que integren la massa activa. Es regula el tractament dels béns conjugals conforme al règim econòmic del matrimoni del deutor persona casada, així com el dret de separació dels béns de propietat aliena en poder del deutor.

La llista de creditors comprendrà una relació dels reconeguts i una altra dels exclosos, així com una addicional, separada, dels que conforme a la llei tenen la consideració de crèdits contra la massa.

L'administració concursal haurà de pronunciar-se sobre la inclusió de tots els crèdits posats de manifest en el procediment, tant dels que hagen sigut comunicats en el termini i en la forma que la llei estableix com dels que resulten dels llibres i documents del deutor o que per qualsevol altre mitjà consten en el concurs. En la relació dels reconeguts, els crèdits es classificaran, conforme a la llei, en privilegiats —amb privilegi especial o general—, ordinaris i subordinats.

V

La regulació d'esta matèria de classificació dels crèdits constituïx una de les innovacions més importants que introduïx la llei, perquè reduïx dràsticament els pri-

vilegis i preferències als efectes del concurs, sense perjudici que puguen subsistir en execucions singulars, per virtut de les terceries de millor dret. Es considera que el principi d'igualtat de tractament dels creditors ha de constituir la regla general del concurs, i que les seues excepcions han de ser molt comptades i sempre justificades.

Les excepcions que la llei admet són positives o negatives, en relació amb els crèdits ordinaris. Les primeres es concreten en els privilegis, especials o generals, per raó de les garanties de què gaudisquen els crèdits o de la causa o naturalesa d'estos. Als creditors privilegiats, en principi, només afectarà el conveni amb la seua conformitat i, en cas de liquidació, se'ls pagarà amb prioritat respecte dels ordinaris. Però eixos privilegis es reduïxen en nombre i inclús es limiten en la seua quantia a alguns dels tradicionalment reconeguts, com els tributaris i els de quotes de la Seguretat Social (fins al 50 per cent del seu import en cada cas). Per la seua banda, els salaris dels últims 30 dies de treball anteriors a la declaració del concurs i en quantia que no supere el doble del salari mínim interprofessional, i els meritats amb posterioritat a la declaració de concurs, així com els d'indemnització per extinció del contracte de treball, acordada pel jutge del concurs, tindran la consideració de crèdits contra la massa i seran satisfets amb preferència respecte dels crèdits concursals; els salaris de l'article 32.1 de l'Estatut dels Treballadors seran satisfets amb anterioritat a la resta de crèdits concursals; i els salarials de l'article 32.3 del mateix text gaudiran de privilegi general, igual que les indemnitzacions derivades d'accident de treball i els recàrrecs sobre les prestacions per incompliment de les obligacions en matèria de salut laboral meritades amb anterioritat a la declaració del concurs. Es pretén així evitar que el concurs es consume amb el pagament d'alguns crèdits, i, sense desconèixer l'interés general de la satisfacció d'estos, conjugar-lo amb el de la massa passiva en el seu conjunt, alhora que es fomenten solucions de conveni a les quals donen suport els treballadors i l'Administració pública en la part en què els seus crèdits no gaudixen de privilegi.

Les excepcions negatives són les dels crèdits subordinats, una nova categoria que introduïx la llei per a classificar aquells que mereixen quedar postergats després dels ordinaris, per raó de la seua tardana comunicació, per pacte contractual, pel seu caràcter accessori (interessos), per la seua naturalesa sancionadora (multes) o per la condició personal dels seus titulars (persones especialment relacionades amb el concursat o parts de mala fe en actes perjudicials per al concurs). A estos efectes, convé precisar que la categoria de crèdits subordinats inclou els interessos meritats i les sancions imposades en ocasió de l'exacció dels crèdits públics, tant tributaris com de la Seguretat Social. Els titulars d'estos crèdits subordinats no tenen dret de vot en la junta de creditors i, en cas de liquidació, no podran ser pagats fins que hagen quedat íntegrament satisfets els ordinaris.

La subordinació per motiu d'especials relacions personals amb el concursat no sols es basa en les de parentiu o de convivència de fet, sinó que, en el cas de persona jurídica, s'estén als socis amb responsabilitat pels deutes socials o amb una participació significativa en el capital social, així com als administradors de dret o de fet, als liquidadors i a les societats del mateix grup. En tot cas, la classificació afecta també els cessionaris o adjudicatarios de crèdits pertanyents a persones especialment relacionades amb el concursat si l'adquisició es produïx dins dels dos anys anteriors a la declaració de concurs.

VI

Les solucions del concurs previstes en la llei són el conveni i la liquidació per a la respectiva tramitació de les quals s'articulen específiques fases en el procediment.

El conveni és la solució normal del concurs, que la llei fomenta amb una sèrie de mesures orientades a acon-

seguir la satisfacció dels creditors a través de l'acord contingut en un negoci jurídic en què l'autonomia de la voluntat de les parts gaudix d'una gran amplitud.

Entre les mesures per a facilitar esta solució del concurs destaca l'admissió de la proposta anticipada de conveni que el deutor pot presentar amb la mateixa sol·licitud de concurs voluntari o, inclús, quan es tracte de concurs necessari, fins a l'expiració del termini de comunicació de crèdits, sempre que vaja acompanyada d'adhesions de creditors en el percentatge que la llei establix. La regulació d'esta proposta anticipada permet, inclús, l'aprovació judicial del conveni durant la fase comuna del concurs, amb una notòria economia de temps i de gastos respecte dels actuals procediments concursals.

En qualsevol altre cas, si no s'aprova una proposta anticipada i el concursat no opta per la liquidació del seu patrimoni, la fase de conveni s'obri una vegada conclús el tràmit d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors.

La llei procura agilitzar la tramitació de les propostes de conveni. La proposta anticipada que no haja aconseguit adhesions suficients per a la seua aprovació podrà ser mantinguda en junta de creditors. El concursat que no haja presentat una proposta anticipada ni sol·licitat la liquidació i els creditors que representen una part significativa del passiu podran presentar propostes inclús fins a 40 dies abans de l'assenyalat per a la celebració de la junta. Fins al moment del tancament de la llista d'assistents a esta podran admetre's adhesions a les propostes, la qual cosa contribuirà a agilitzar els còmputos de vots i, en general, el desenrotllament de la junta.

També és flexible la llei en la regulació del contingut de les propostes de conveni, que podrà consistir en proposicions de quitament o d'espera, o acumular ambdós; però les primeres no podran excedir la mitat de l'import de cada crèdit ordinari, ni les segones de cinc anys a partir de l'aprovació del conveni, sense perjudici dels supòsits de concurs d'empreses d'especial transcendència per a l'economia i de presentació de proposta anticipada de conveni quan així ho autoritze el jutge. S'admeten proposicions alternatives, com les ofertes de conversió del crèdit en accions, participacions o quotes socials, o en crèdits participatius. El que no admet la llei és que, a través de cessions de béns i drets en pagament o per a pagament de crèdits o altres formes de liquidació global del patrimoni del concursat, el conveni es convertisca en cobertura de solució distinta d'aquella que li és pròpia. Per a assegurar esta i la possibilitat de compliment, la proposta de conveni ha d'anar acompanyada d'un pla de pagaments.

La finalitat de conservació de l'activitat professional o empresarial del concursat pot complir-se a través d'un conveni, a la proposta de la qual s'acompanyarà un pla de viabilitat. Encara que l'objecte del concurs no siga el sanejament d'empreses, un conveni de continuació pot ser instrumentat per a salvar les que es consideren totalment o parcialment viables, en benefici no sols dels creditors, sinó del mateix concursat, dels treballadors i d'altres interessos. L'informe preceptiu de l'administració concursal és una garantia més d'esta solució.

Al regular les majories necessàries per a l'acceptació de les propostes de conveni, la llei prima les que comporten menor sacrifici als creditors, reduint la majoria a la relativa del passiu ordinari.

El conveni necessita aprovació judicial. La llei regula l'oposició a l'aprovació, les persones legitimades i els motius d'oposició, així com els de rebuig d'ofici pel jutge del conveni acceptat.

L'aprovació del conveni no produïx la conclusió del concurs, que només s'aconsegueix amb el compliment d'aquell.

VII

La llei concedix al deutor la facultat d'optar per una solució liquidatòria del concurs, com a alternativa a la de conveni, però també li imposa el deure de sol·licitar la liquidació quan, durant la vigència d'un conveni, conega la impossibilitat de complir els pagaments compromesos i les obligacions concretes amb posterioritat a la seua aprovació. En els casos d'obertura d'ofici o a sol·licitud de creditor, la liquidació és sempre una solució subsidiària, que opera quan no s'aconsegueix o es frustra la de conveni. La unitat i la flexibilitat del procediment permeten en estos supòsits passar de forma ràpida i simple a la fase de liquidació. És esta una de les principals i més avantatjoses novetats que introduïx la llei, davant de l'anterior diversitat de procediments concursals i, concretament, davant de la necessitat de sol·licitar la declaració de fallida en els casos en què no s'aconseguira o s'incomplira un conveni en l'expedient de suspensió de pagaments.

Els efectes de la liquidació són, lògicament, més severos. El concursat quedarà sotmés a la situació de suspensió en l'exercici de les seues facultats patrimonials d'administració i disposició i substituït per l'administració concursal; si fóra persona natural, perdrà el dret a aliments a càrrec de la massa; si fóra persona jurídica, es declararà la seua dissolució, si no estiguera acordada anteriorment, i, en tot cas, el cessament dels seus administradors o liquidadors.

La llei reserva per a esta fase de liquidació els clàssics efectes concursals de venciment anticipat dels crèdits ajornats i la conversió en diners d'aquells que consistisquen en altres prestacions.

No obstant la major imperativitat de les normes que regulen esta fase, la llei dota també de la convenient flexibilitat, com es reflectix en el pla de liquidació, que haurà de preparar l'administració concursal i sobre el qual podran formular observacions o propostes el deutor i els creditors concursals abans de la seua aprovació pel jutge. Només si esta no es produïx i, si és el cas, en allò que no preveu el pla aprovat, s'aplicaran supletòriament les regles legals sobre realització de béns i drets de la massa activa del concurs.

Inclús en este últim cas, la llei procura la conservació de les empreses o unitats productives de béns o servicis integrades en la massa, per mitjà de la seua alienació com un tot, llevat que resulte més convenient als interessos del concurs la seua divisió o la realització aïllada de tots o algun dels seus elements components, amb preferència a les solucions que garantisquen la continuïtat de l'empresa.

La llei vol evitar l'excessiva prolongació de les operacions liquidatòries, i per a això imposa a l'administració concursal l'obligació d'informar trimestralment de l'estat d'aquelles i li assenjala el termini d'un any per a finalitzar-les, amb les sancions, si ho incomplira, de separació dels administradors i pèrdua del dret a retribució.

Les operacions de pagament als creditors es regulen dins de la fase de liquidació. Els crèdits contra la massa operen amb el caràcter de prededucibles, en el sentit que, abans de procedir al pagament dels concursals, han de deduir-se de la massa activa els béns i drets, no afectes a crèdits singularment privilegiats, que siguen necessaris per a satisfer aquells als seus respectius venciments.

Com ja ha quedat exposat al tractar els efectes de la declaració de concurs sobre els crèdits amb garantia real, la llei regula el pagament dels crèdits amb privilegi especial de forma molt flexible, per a evitar, en interès de la massa, la realització dels béns o drets afectes, autoritzar-la amb subsistència del gravamen o per mitjà de venda directa.

La regulació legal estableix l'orde dels pagaments amb privilegi general, dels ordinaris i dels subordinats, i preveu els supòsits especials de pagaments anticipats, de deutes solidaris i dels realitzats en fase de compliment de conveni anterior a la de liquidació.

VIII

Una de les matèries en què la reforma ha sigut més profunda és la de qualificació del concurs. La llei limita la formació de la secció de qualificació a supòsits molt concrets: l'aprovació d'un conveni que, per la quantia del quitament o la duració de l'espera, resulte especialment onerosos per als creditors, i l'obertura de la liquidació.

En estos supòsits, el concurs es qualificarà com a fortuït o com a culpable. L'última qualificació es reserva a aquells casos en què en la generació o agreujament de l'estat d'insolvència hi haja hagut dol o culpa greu del deutor, o dels seus representants legals, administradors o liquidadors.

La llei formula el criteri general de qualificació del concurs com a culpable, i a continuació enuncia una sèrie de supòsits que, en tot cas, determinen eixa qualificació, per la seua intrínseca naturalesa, i una altra de supòsits que, excepte prova en contra, són presumptius de dol o culpa greu, per constituir incompliment de determinades obligacions legals relatives al concurs.

Si el preceptiu informe de l'administració concursal i el dictamen del Ministeri Fiscal coincideixen en la qualificació del concurs com a fortuït, s'arxivaran les actuacions sense més tràmits. En qualsevol altre cas, la qualificació com a culpable es decidirà després d'un de contradictori, en el qual seran parts el Ministeri Fiscal, l'administració concursal, el deutor i totes les persones que pogueren resultar afectades per la qualificació. L'oposició se substanciarà pels tràmits de l'incident concursal. La sentència que qualifique el concurs com a culpable haurà de determinar les persones afectades i, si és el cas, les declarades còmplices; imposarà a totes aquelles la inhabilitació per a administrar béns aliens i per a representar qualsevol persona, sanció que serà temporal, durant un període de dos a 15 anys; els imposarà, així mateix, la pèrdua de qualsevol dret que tinguen com a creditors concursals o de la massa i la condemna a tornar els béns i drets que indugudament hagen obtingut del deutor o rebut de la massa activa, més la d'indemnitzar els danys i perjudicats causats.

Es novetat la previsió d'un procediment per a assegurar el registre públic de les sentències que declaren concursats culpables i d'aquelles resolucions que acorden la designació o la inhabilitació dels administradors concursals en els casos que la mateixa llei preveu.

Els efectes de la qualificació es limiten a l'esfera civil, sense transcendir a la penal ni constituir condició de prejudicialitat per a la persecució de les conductes que pogueren ser constitutives de delictes. La llei manté la neta separació d'il·lícits civils i penals en esta matèria.

IX

La llei regula detalladament les causes de conclusió del concurs, la naturalesa de les quals pot ser molt diversa: bé perquè l'obertura no es va ajustar a dret (revocació de la interlocutòria de declaració de concurs), bé perquè el procediment va assolir la seua finalitat (compliment del conveni, íntegra satisfacció de tots els creditors), bé per la seua frustració (inexistència de béns i drets amb els quals satisfer els creditors), bé per l'exercici del dret de disposició de les parts sobre el procediment (desistiment o renúncia de la totalitat dels creditors reconeguts, transacció del deutor amb ells, causes estes que, per les seues característiques, només poden operar una

vegada acabada la fase comuna del procediment i que exigixen acceptació o homologació del jutge, amb un informe previ de l'administració concursal).

En els casos de conclusió per inexistència de béns i drets, del concursat o de tercers responsables, amb els quals satisfer els creditors, que conserven el seu dret a fer efectiva la responsabilitat del deutor sobre els quals apareguen en el futur, la llei regula també la reobertura del concurs, tant si es tracta de deutor persona natural com de persona jurídica. En este últim cas, com que la conclusió per inexistència d'actius patrimonials comporta l'extinció de la persona jurídica, la reobertura per aparició posterior de béns i drets es concretarà a liquidar-los; però si es tracta de persona natural, la continuació de la seua activitat patrimonial haurà pogut reflectir-se tant en l'aparició d'actius com de nous passius, la qual cosa haurà de tindre's en compte en l'actualització de l'inventari i de la llista de creditors.

X

La flexibilitat que inspira tot el procediment concursal es combina amb les característiques de rapidesa i simplicitat. La llei d'Enjudiciament Civil actua com a suplementària de la llei Concursal, ja que esta no inclou normes processals especials. La finalitat que es persegueix és la de reconduir la complexitat del concurs a un procediment que permeta la seua més prompta, eficaç i econòmica tramitació, sense minva de les garanties que exigix la tutela judicial efectiva de tots els interessats.

Peça bàsica en este sistema processal de la nova llei és l'incident concursal, un procediment especial a través del qual es ventilaran totes les qüestions que se susciten durant el concurs i que no tinguen assenyalada en la llei una altra tramitació distinta. Este incident es configura amb dos modalitats processals distintes, segons la matèria de què es tracte: una que té per objecte resoldre aquelles matèries d'índole laboral que es plantegen en el marc del procediment concursal, i una altra modalitat per a tractar les matèries estrictament concursals. Amb estes dos modalitats d'incident s'obté una major eficàcia del procés concursal.

La celeritat d'este procediment es complementa amb un adequat sistema de recursos, en el qual, en principi, només s'admet el de reposició contra providències i interlocutòries i el d'apel·lació contra sentències que aproven o rebutgen el conveni, el seu compliment o incompliment i la conclusió del concurs, encara que en este recurs poden tornar a plantejar-se les qüestions resoltes en reposició o en incidents concursals durant la fase comuna o la de conveni. Contra les sentències resolutòries d'incidentes plantejats amb posterioritat o durant la fase de liquidació, cabrà també recurs d'apel·lació.

Només s'admet el recurs de cassació i l'extraordinari d'infracció processal contra les sentències que resolguen l'apel·lació quan es tracte d'aprovar o rebutjar un conveni, declarar el seu compliment o incompliment, qualificar el concurs, resoldre sobre accions de reintegració o acordar la conclusió del concurs.

Igualment, i per a fer plenament efectiva l'aplicació de la legislació social a les qüestions d'esta naturalesa i unificar la doctrina en una matèria tan sensible, s'introdueix el recurs de suplicació i els altres que preveu la llei contra les resolucions dels Jutjats Mercantils de la comunitat autònoma en matèria laboral i les que resolguen els incidents concursals que versen sobre la mateixa matèria.

D'esta manera, en línia amb l'orientació de la nova llei d'Enjudiciament Civil, s'elimina la multiplicitat de recursos d'apel·lació interlocutoris, de naturalesa parcial o relatius a resolucions no definitives, que actualment dificulten i dilaten la tramitació dels procediments con-

cursals, i s'ordena, sense minva de les garanties processals, un sistema de recursos que obliga les parts a concentrar i racionalitzar els seus motius de disconformitat i facilita la seua resolució amb la necessària visió de conjunt.

XI

Especial atenció dedica la llei a les qüestions que planteja el concurs amb element estranger, fenomen sense adequada regulació en el dret anterior i cada vegada més freqüent en una economia globalitzada.

La Llei Concursal conté unes normes de dret internacional privat sobre esta matèria, que segueixen, amb les convenients adaptacions, el model del Reglament (CE) núm. 1346/2000, sobre procediments d'insolvència. Així, es facilita l'aplicació d'ambdós textos en l'àmbit intracomunitari i s'ajusta el mateix model normatiu a la regulació d'altres relacions jurídiques que estan fora d'eixe àmbit. En este sentit, la nova regulació s'inspira també en la Llei Model de la Comissió de les Nacions Unides per al Dret Mercantil Internacional (CNUDMI-UNCITRAL) sobre Insolvència Transfronterera, recomanada per l'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides en la Resolució 52/158, de 15 de desembre de 1997.

La competència internacional per a declarar i tramitar el concurs es basa en el lloc de situació del centre dels interessos principals del deutor, tenint el caràcter de principal el concurs que es declare sobre eixa base, sense perjudi que puguen obrir-se altres concursos territorials en aquells Estats en què el deutor tinga establiments.

Es regulen les relacions entre procediment principal i territorial i els seus respectius efectes, el reconeixement a Espanya dels oberts en l'estranger i dels seus administradors o representants, a fi d'establir la millor coordinació entre estos, en benefici de la seguretat jurídica i de l'eficiència econòmica en el tractament d'estos fenòmens, la qual cosa constitueix una de les matèries en què amb més relleu es posa de manifest la modernització introduïda per la reforma concursal.

XII

La profunditat de la reforma té la seua més clara expressió en les disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals que tanquen la llei. L'abast de la nova regulació s'estén a múltiples sectors del nostre ordenament jurídic i afecta nombroses normes, que, en virtut de la reforma, han de quedar modificades, en uns casos i, derogades, en altres. Es pretén així harmonitzar el dret vigent amb la reforma introduïda per esta llei i, al mateix temps, limitar l'àmbit d'esta a la matèria concursal. Això explica que, de les disposicions contingudes en el títol XVII del llibre IV del Codi Civil («De la concurrència i prelación de crèdits»), es deroguen les relatives als procediments col·lectius de quitament i espera i de concurs i es mantinguen les de preferència de crèdits per als supòsits d'execució singular. De la mateixa manera, subsistixen per a eixos supòsits els anomenats privilegis mercantils, encara que en el concurs no s'admeten més que els expressament reconeguts en esta llei. Objecte de regulació específica són els privilegis sobre barcos i aeronaus, als titulars dels quals es reconeix en el concurs dret de separació per a la seua execució extraconcursal.

La delimitació dels àmbits concursal i extraconcursal de la concurrència i prelación de crèdits, si bé respon a una correcta definició de la matèria pròpia d'esta llei, pot ocasionar en la pràctica problemes de desajust, per la regulació molt diversa que manté el vell dret respecte de la que estableix la reforma concursal, però l'abast d'esta no pot estendre's a una revisió completa de tota la matè-

ria de preferències de crèdits que regixen fora del concurs. Resulta necessària eixa revisió, i ara no sols per l'arcaisme d'un sistema format per sediments històrics sense l'orde lògic que ha de presidir esta matèria, sinó per l'apressant exigència de la seua harmonització amb la reforma concursal. Per això, la disposició final trenta-una encomana al Govern que en el termini de sis mesos, a comptar de la data d'entrada en vigor d'esta llei, presente a les Corts Generals un projecte de llei sobre reforma dels Codi Civil i de Comerç en matèria de concurrència i prelación de crèdits en cas d'execucions singulars.

La llei ha respectat la legislació específica aplicable a les entitats de crèdit, a les asseguradores i a les operacions relatives als sistemes de pagaments i de compensació de valors o instruments financers derivats, en gran part imposada pel dret de la Unió Europea, i que afecta determinats aspectes del concurs. Només en defecte de normes especials i en la mesura que siguen compatibles amb la naturalesa d'aquells sistemes, s'aplicaran en esta matèria les d'esta llei.

Matèria especialment delicada és la relativa al dret transitori, en la qual la llei ha optat per respectar el principi d'irretroactivitat amb algunes excepcions, dos d'estes molt assenyalades: la primera, per a fer possible l'aplicació als procediments que es troben en tràmit de les normes sobre conclusió del concurs; la segona, per a permetre l'aplicació a aquells procediments del règim més flexible de proposta de conveni i d'adhesions que estableix esta llei, la qual cosa contribuirà a facilitar la tramitació dels que es troben en curs i inclús, en alguns casos, la conclusió d'aquells que es troben paralitzats. S'ha previst també, transitòriament, la competència dels Jutjats de Primera Instància, fins a l'entrada en funcionament dels jutjats mercantils.

A través d'estes mesures legislatives, amb plenes garanties constitucionals, s'inserix en l'ordenament jurídic espanyol la reforma concursal, una de les més importants peces fins ara pendents en el procés de modernització del nostre dret.

TÍTOL I

De la declaració de concurs

CAPÍTOL I

Dels pressupostos del concurs

Article 1. *Pressupost subjectiu.*

1. La declaració de concurs serà procedent respecte de qualsevol deutor, siga persona natural o jurídica.
2. El concurs de l'herència podrà declarar-se mentres no haja sigut acceptada purament i simplement.
3. No podran ser declarades en concurs les entitats que integren l'organització territorial de l'Estat, els organismes públics i la resta d'ens de dret públic.

Article 2. *Pressupost objectiu.*

1. La declaració de concurs serà procedent en cas d'insolvència del deutor comú.
2. Es troba en estat d'insolvència el deutor que no pot complir regularment les seues obligacions exigibles.
3. Si la sol·licitud de declaració de concurs la presenta el deutor, haurà de justificar el seu endeutament i el seu estat d'insolvència, que podrà ser actual o imminent. Es troba en estat d'insolvència imminent el deutor que preveja que no podrà complir regularment i puntualment les seues obligacions.

4. Si la sol·licitud de declaració de concurs la presenta un creditor, haurà de fundar-la en el títol pel qual s'haja despatxat l'execució o el constrenyiment sense que resulten de l'embargament béns lliures suficients per al pagament, o en l'existència d'algun dels fets següents:

1r. El sobreseïment general en el pagament corrent de les obligacions del deutor.

2n. L'existència d'embargaments per execucions pendents que afecten d'una manera general el patrimoni del deutor.

3r. L'alçament o la liquidació precipitada o ruïnosa dels seus béns pel deutor.

4t. L'incompliment generalitzat d'obligacions d'alguna de les classes següents: les de pagament d'obligacions tributàries exigibles durant els tres mesos anteriors a la sol·licitud de concurs; les de pagament de quotes de la Seguretat Social, i la resta de conceptes de recaptació conjunta durant el mateix període; les de pagament de salaris i indemnitzacions i la resta de retribucions derivades de les relacions de treball corresponents a les tres últimes mensualitats.

Article 3. *Legitimació.*

1. Per a sol·licitar la declaració de concurs estan legitimats el deutor i qualsevol dels seus creditors.

Si el deutor fóra persona jurídica, serà competent per a decidir sobre la sol·licitud l'òrgan d'administració o de liquidació.

2. Per excepció al que disposa l'apartat anterior, no està legitimat el creditor que, dins dels sis mesos anteriors a la presentació de la sol·licitud, haja adquirit el crèdit per actes «inter vivos» i a títol singular, després del seu venciment.

3. Per a sol·licitar la declaració de concurs d'una persona jurídica, estan també legitimats els socis, membres o integrants que siguen personalment responsables, conforme a la legislació vigent, dels deutes d'aquella.

4. Els creditors del deutor mort, els hereus d'este i l'administrador de l'herència podran sol·licitar la declaració de concurs de l'herència no acceptada purament i simplement. La sol·licitud formulada per un hereu produirà els efectes de l'acceptació de l'herència a benefici d'inventari.

5. El creditor podrà instar la declaració judicial conjunta de concurs de diversos dels seus deutors quan hi haja confusió de patrimonis entre estos, o, sent estos persones jurídiques, formen part del mateix grup, amb identitat substancial dels seus membres i unitat en la presa de decisions.

Article 4. *De la intervenció del Ministeri Fiscal.*

Quan, en actuacions per delictes contra el patrimoni i contra l'orde socioeconòmic, es posen de manifest indicis d'estat d'insolvència d'algun presumpte responsable penal i de l'existència d'una pluralitat de creditors, el Ministeri Fiscal instarà el jutge que estiga coneixent de la causa la comunicació dels fets al jutge mercantil amb competència territorial per a conèixer del concurs del deutor, als efectes pertinents, per si respecte d'este es troba en tramitació un procediment concursal.

Així mateix, instarà el Ministeri Fiscal del jutge que conega de la causa la comunicació d'aquells fets als creditors la identitat dels quals resulte de les actuacions penals en curs, a fi que, si és el cas, puguin sol·licitar la declaració de concurs o exercitar les accions que els corresponguen.

Article 5. *Haver de sol·licitar la declaració de concurs.*

1. El deutor haurà de sol·licitar la declaració de concurs dins dels dos mesos següents a la data en què haja conegut o hagut de conèixer el seu estat d'insolvència.

2. Excepte prova en contra, es presumirà que el deutor ha conegut el seu estat d'insolvència quan haja succeït algun dels fets que poden servir de fonament a una sol·licitud de concurs necessari, conforme a l'apartat 4 de l'article 2 i, si es tracta d'algun dels previstos en el seu paràgraf 4t, haja transcorregut el termini corresponent.

Article 6. *Sol·licitud del deutor.*

1. En l'escrit de sol·licitud de declaració de concurs, el deutor expressarà si el seu estat d'insolvència és actual o si el preveu com a imminent.

2. A la sol·licitud s'acompanyaran els documents següents:

1r. Poder especial per a sol·licitar el concurs. Este document podrà ser substituït per mitjà de la realització d'apoderament apud acta.

2n. La memòria que incloga la història econòmica i jurídica del deutor, l'activitat o activitats a què s'haja dedicat durant els tres últims anys i els establiments, oficines i explotacions de què siga titular, les causes de l'estat en què es trobe i les valoracions i propostes sobre la viabilitat patrimonial.

Si el deutor fóra persona casada, indicarà en la memòria la identitat del cònjuge, detallant el règim econòmic del matrimoni.

Si el deutor fóra persona jurídica, indicarà en la memòria la identitat dels socis o associats de què tinga constància, els administradors o els liquidadors i, si és el cas, l'auditor de comptes, així com, si forma part d'un grup d'empreses, enumerant les entitats integrades en este, i si té admesos valors a cotització en mercat secundari oficial.

Si es tractara d'una herència, s'indicaran en la memòria les dades del causant.

3r. Un inventari de béns i drets que incloga la seua naturalesa, lloc en què es troben, dades d'identificació registral si és el cas, valor d'adquisició, correccions valoratives que siguen procedents i estimació del valor real actual. S'indicaran també els gravàmens, traves i càrregues que afecten estos béns i drets, amb expressió de la seua naturalesa i les dades d'identificació.

4t. Relació de creditors, per orde alfabètic, que incloga la identitat de cada un d'ells, així com de la quantia i el venciment dels respectius crèdits i les garanties personals o reals constituïdes. Si algun creditor ha reclamat judicialment el pagament, s'identificarà el procediment corresponent i s'indicarà l'estat de les actuacions.

3. Si el deutor està legalment obligat a portar comptabilitat, acompanyarà a més:

1r. Comptes anuals i, si és el cas, informes de gestió o informes d'auditoria corresponents als tres últims exercicis.

2n. Memòria dels canvis significatius operats en el patrimoni amb posterioritat als últims comptes anuals formulats i depositats i les operacions que, per la seua naturalesa, objecte o quantia excedisquen del gir o tràfic ordinari del deutor.

3r. Estats financers intermedis elaborats amb posterioritat als últims comptes anuals presentats, en el cas que el deutor estiga obligat a comunicar-los o remetre'ls a autoritats supervisoras.

4t. En el cas que el deutor forme part d'un grup d'empreses, com a societat dominant o com a societat

dominada, acompanyarà també els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats corresponents als tres últims exercicis socials i l'informe d'auditoria emés en relació amb els dits comptes, així com una memòria que incloga les operacions realitzades amb altres societats del grup durant eixe mateix període.

4. En el supòsit previst en l'article 142.1.1r haurà d'acompanyar-se la proposta de pla de liquidació.

5. Quan no s'acompanye algun dels documents mencionats en este article o hi falte algun dels requisits o de les dades exigides, el deutor haurà d'expressar en la seua sol·licitud la causa que ho motive.

Article 7. *Sol·licitud del creditor i dels altres legitimats.*

1. El creditor que inste la declaració de concurs haurà d'expressar en la sol·licitud l'origen, la naturalesa, l'import, les dates d'adquisició i el venciment i la situació actual del crèdit, del qual acompanyarà document acreditatiu.

Els altres legitimats hauran d'expressar en la sol·licitud el caràcter en què la formulen, acompanyant el document de què resulte la seua legitimació o proposant la prova per a acreditar-la.

2. En tot cas, s'expressaran en la sol·licitud els mitjans de prova de què es valga o pretenga valdre's el sol·licitant per a acreditar els fets que la fonamenta. La prova testifical no serà suficient per si sola.

CAPÍTOL II

Del procediment de declaració

SECCIÓ 1a. JURISDICCIO I COMPETÈNCIA

Article 8. *Jutge del concurs.*

Són competents per a conèixer del concurs els jutges mercantils. La jurisdicció del jutge del concurs és exclusiva i exclouent en les matèries següents:

1r. Les accions civils amb transcendència patrimonial que es dirigisquen contra el patrimoni del concursat a excepció de les que s'exerciten en els processos sobre capacitat, filiació, matrimoni i menors a què es referix el títol I del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Civil. També coneixerà de l'acció a què es referix l'article 17.1 d'esta Llei.

2n. Les accions socials que tinguen per objecte l'extinció, modificació o suspensió col·lectives dels contractes de treball en què siga ocupador el concursat, així com la suspensió o extinció de contractes d'alta direcció, sense perjudi que quan estes mesures suposen modificar les condicions establides en conveni col·lectiu aplicable a estos contractes es requerirà l'acord dels representants dels treballadors. En l'enjudiciament d'estes matèries, i sense perjudi de l'aplicació de les normes específiques d'esta Llei, hauran de tindre's en compte els principis inspiradors de l'ordenació normativa estatutària i del procés laboral.

3r. Tota execució davant dels béns i drets de contingut patrimonial del concursat, siga quin siga l'òrgan que l'haja ordenat.

4t. Tota mesura cautelar que afecte el patrimoni del concursat, excepte les que s'adopten en els processos civils que queden exclosos de la seua jurisdicció en el paràgraf 1r.

5t. Les que en el procediment concursal ha d'adoptar en relació amb l'assistència jurídica gratuïta i, en con-

cret, les que li atribueix la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta.

6t. Les accions tendents a exigir responsabilitat civil als administradors socials, als auditors o, si és el cas, als liquidadors, pels perjudis causats al concursat durant el procediment.

Article 9. *Extensió de la jurisdicció.*

La jurisdicció del jutge s'estén a totes les qüestions prejudicials administratives o socials directament relacionades amb el concurs o la resolució de les quals siga necessària per al bon desenrotllament del procediment concursal.

Article 10. *Competència internacional i territorial.*

1. La competència per a declarar i tramitar el concurs correspon al jutge mercantil en el territori del qual tinga el deutor el centre dels seus interessos principals. Si el deutor té a més a Espanya el seu domicili i el lloc d'este no coincideix amb el centre dels seus interessos principals, serà també competent, a elecció del creditor sol·licitant, el jutge mercantil en el territori del qual radique aquell.

Per centre dels interessos principals s'entendrà el lloc on el deutor exercix habitualment i recognosciblement per tercers l'administració d'estos interessos. En cas de deutor persona jurídica, es presumix que el centre dels seus interessos principals es troba en el lloc del domicili social. Serà ineficax a estos efectes el canvi de domicili efectuat en els sis mesos anteriors a la sol·licitud del concurs.

Els efectes d'este concurs, que en l'àmbit internacional es considerarà concurs principal, tindran abast universal i comprendran tots els béns del deutor, estiguen situats dins o fora d'Espanya. En el cas que sobre els béns situats en un Estat estranger s'obriga un procediment d'insolvència, es tindran en compte les regles de coordinació previstes en el capítol III del títol IX d'esta Llei.

2. Si s'han presentat sol·licituds de declaració del concurs davant de dos o més jutjats competents, serà preferent aquell davant el qual s'haja presentat la primera sol·licitud.

3. Si el centre dels interessos principals no es troba en territori espanyol, però el deutor hi té un establiment, serà competent el jutge mercantil en el territori del qual radique i, si n'hi ha diversos, on es trobe qualsevol d'estos, a elecció del sol·licitant.

Per establiment s'entendrà qualsevol lloc d'operacions en què el deutor exercisca de forma no transitòria una activitat econòmica amb mitjans humans i béns.

Els efectes d'este concurs, que en l'àmbit internacional es considerarà concurs territorial, es limitaran als béns del deutor, afectes o no a la seua activitat, que estiguen situats a Espanya. En el cas que en l'Estat on el deutor té el centre dels seus interessos principals s'obriga un procediment d'insolvència, es tindran en compte les regles de coordinació previstes en el capítol IV del títol IX d'esta Llei.

4. En els casos de sol·licitud de declaració conjunta de concurs de diversos deutors, serà jutge competent per a declarar-lo el del lloc on tinga el centre dels seus interessos principals el deutor amb més passiu, i si es tracta d'un grup de societats, el de la societat dominant.

La mateixa regla s'aplicarà per a determinar el jutge competent per a la tramitació de concursos acumulats.

5. El jutge examinarà d'ofici la seua competència i determinarà si esta es basa en l'apartat 1 o en l'apartat 3 d'este article.

Article 11. Abast internacional de la jurisdicció.

En l'àmbit internacional, la jurisdicció del jutge del concurs comprén únicament el coneixement d'aquelles accions que tinguen el seu fonament jurídic en la legislació concursal i guarden una relació immediata amb el concurs.

Article 12. Declinatòria.

1. El deutor podrà plantejar qüestió de competència territorial per declinatòria dins dels cinc dies següents a aquell en què se li haja emplaçat. També podran plantejar-la els altres legitimats per a sol·licitar la declaració de concurs, en el termini de 10 dies des de l'última de les publicacions ordenades en l'apartat 1 de l'article 23.

2. La interposició de declinatòria, en la qual el promotor estarà obligat a indicar quin és l'òrgan competent per a conèixer el concurs, no suspèn el procediment concursal. En cap cas es pronunciarà el jutge sobre l'oposició del concursat sense que, prèvia audiència del Ministeri Fiscal, haja resolt la qüestió de competència plantejada. En el cas que estime la qüestió de competència, haurà d'inhibir-se a favor de l'òrgan a què corresponga la competència, amb emplaçament de les parts i remissió del que actua.

3. Tot allò que s'ha actuat en el concurs serà vàlid, encara que s'estime la declinatòria.

SECCIÓ 2a. DE LA PROVISIÓ SOBRE LA SOL·LICITUD**Article 13. Termini per a proveir.**

1. En el mateix dia o, si no és possible, en el següent hàbil al del seu repartiment, el jutge examinarà la sol·licitud de concurs i, si l'estimara completa, proveirà conforme als articles 14 o 15.

Si la sol·licitud es referix a una entitat de crèdit o a una empresa de servicis d'inversió, el jutge, al temps de proveir sobre esta, la comunicarà al Banc d'Espanya i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i sol·licitarà la relació dels sistemes de pagaments i de liquidació de valors o instruments financers derivats als quals pertanga l'entitat afectada i la denominació i domicili del seu gestor, en els termes previstos en la legislació especial aplicable.

El jutge també comunicarà la sol·licitud a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions si es referix a una entitat asseguradora; al Ministeri de Treball i Assumptes Socials, si es referix a una mútua d'accidents de treball i malalties professionals, i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors si es referix a una societat que tinga emesos valors o instruments financers negociats en un mercat secundari oficial.

2. Si el jutge estima que la sol·licitud o la documentació que l'acompanya té algun defecte, assenyalarà un termini de justificació o esmena al sol·licitant que no podrà excedir de cinc dies.

Justificat o esmenat dins del termini, el jutge en el mateix dia o, si no és possible, en el següent hàbil, proveirà conforme als articles 14 o 15. En qualsevol altre cas, el jutge dictarà interlocutòria que declare que no hi ha lloc a l'admissió de la sol·licitud. Esta resolució serà susceptible de recurs de reposició.

Article 14. Provisió sobre la sol·licitud del deutor.

1. Quan la sol·licitud haja sigut presentada pel deutor, el jutge dictarà interlocutòria que declare el concurs si, de la documentació aportada, apreciada en el seu conjunt, resulta l'existència d'algun dels fets previstos

en l'apartat 4 de l'article 2, o altres que acrediten la insolvència allegada pel deutor.

2. Si el jutge estima insuficient la documentació aportada, assenyalarà al sol·licitant un termini, que no podrà excedir de cinc dies, perquè complemente l'acreditació de la insolvència allegada.

3. Contra la interlocutòria desestimària de la sol·licitud de concurs només cabrà recurs de reposició.

Article 15. Provisió sobre la sol·licitud d'un altre legitimat i acumulació de sol·licituds.

1. Quan la sol·licitud haja sigut presentada per qualsevol legitimat distint del deutor, el jutge dictarà interlocutòria admetent-la a tràmit i ordenant l'emplaçament del deutor conforme al que preveu l'article 184, amb trasllat de la sol·licitud, perquè comparega en el termini de cinc dies, dins del qual se li posaran de manifest les interlocutòries i podrà formular oposició a la sol·licitud, proposant els mitjans de prova de què intente valdre's.

2. Admesa a tràmit la sol·licitud, les que es presenten amb posterioritat s'acumularan a la repartida primerament i s'uniran a les interlocutòries, considerant compareguts els nous sol·licitants sense retrotraure les actuacions.

Article 16. Formació de la secció primera.

Declarat el concurs a sol·licitud del deutor o admesa a tràmit la sol·licitud de la declaració de concurs presentada per qualsevol altre legitimat, el jutge ordenarà la formació de la secció primera, conforme a l'article 183, que s'encapçalarà amb la sol·licitud.

Article 17. Mesures cautelars anteriors a la declaració de concurs.

1. A petició del legitimat per a instar el concurs necessari, el jutge, a l'admetre a tràmit la sol·licitud, podrà adoptar les mesures cautelars que considere necessàries per a assegurar la integritat del patrimoni del deutor, de conformitat amb el que preveu la Llei d'Enjudiciament Civil.

2. El jutge podrà demanar al sol·licitant que preste fiança per a respondre dels eventuais danys i perjuís que les mesures cautelars pogueren produir al deutor si la sol·licitud de declaració de concurs resulta finalment desestimada.

3. Declarat el concurs o desestimada la sol·licitud, el jutge del concurs es pronunciarà sobre l'eficàcia de les mesures cautelars.

Article 18. Aplanament o oposició del deutor.

1. En el cas d'admissió a tràmit de la sol·licitud, si el deutor emplaçat s'aplanara a la pretensió del sol·licitant o no formula oposició en termini, el jutge dictarà interlocutòria declarant el concurs de creditors. La mateixa resolució adoptarà si, amb posterioritat a la sol·licitud de qualsevol legitimat i abans de ser emplaçat, el deutor haja instat el seu propi concurs.

2. El deutor podrà basar la seua oposició en la inexistència del fet en què es fonamenta la sol·licitud o que, inclús existint, no es troba en estat d'insolvència. En este últim cas, incumbirà al deutor la prova de la seua solvència i, si està obligat legalment a portar comptabilitat, esta prova haurà de basar-se en la que porte conforme a dret.

Formulada oposició pel deutor, el jutge, l'endemà, citarà les parts a una vista, i les previndrà perquè hi

compareguen amb tots els mitjans de la prova que puga practicar-se en l'acte i, si el deutor estiguera obligat legalment a portar comptabilitat, advertint a este perquè comparega amb els llibres comptables de portament obligatori.

Article 19. *Vista.*

1. La vista se celebrarà sota la presidència del jutge, dins dels 10 dies següents a aquell en què s'haja formulat oposició.

2. Si el deutor no compareix, el jutge dictarà interlocutòria declarant el concurs. Si compareix, en el cas que el crèdit del creditor sol·licitant estiguera vençut, el deutor consignarà en l'acte de la vista l'import del dit crèdit a disposició del creditor, acreditarà haver-ho fet abans de la vista o manifestarà la causa de la falta de consignació.

En el cas que hi haja diversos creditors personats i s'acumulen les seues sol·licituds de concurs, el deutor haurà de consignar les quantitats degudes a tots ells, en les mateixes condicions expressades.

3. En el cas que el sol·licitant no comparega o, havent-ho fet, no es ratifique en la seua sol·licitud, i el jutge considere que concorre pressupost objectiu per a la declaració de concurs, d'acord amb el que preveu l'article 2, i de les actuacions resulte l'existència d'altres possibles creditors, abans de dictar-se la interlocutòria que resolga sobre la sol·licitud, se'ls concedirà un termini de cinc dies perquè formulen les alegacions que els convinguen.

4. En cas de falta de consignació i en els que, a pesar d'haver sigut efectuada, el creditor s'haja ratificat en la sol·licitud, així com quan el crèdit del sol·licitant no haja vençut o no tinga este la condició de creditor, el jutge oirà les parts i els seus advocats sobre la procedència o improcedència de la declaració de concurs i decidirà sobre la pertinència dels mitjans de prova proposats o que es proposen en este acte, i acordarà la pràctica immediata de les que puguen realitzar-se en el mateix dia i assenyalarà per a la de les restants el termini més breu possible, sense que este puga excedir de 20 dies.

5. El jutge podrà interrogar directament les parts i els pèrits i testimonis i apreciarà les proves que es practiquen conforme a les regles de valoració previstes en la Llei d'Enjudiciament Civil.

Article 20. *Resolució sobre la sol·licitud i recursos.*

1. Practicades les proves declarades pertinents o transcorregut el termini fixat per a això, el jutge, dins dels tres dies següents, dictarà interlocutòria declarant el concurs o desestimant la sol·licitud. En el primer cas, les costes tindran la consideració de crèdits contra la massa; en el segon, seran imposades al sol·licitant, llevat que el jutge aprecie, i així ho raone, que el cas presenta seriosos dubtes de fet o de dret. En cas de desestimació de la sol·licitud de concurs, una vegada ferma la interlocutòria, serà procedent, a petició del deutor i pels tràmits dels articles 712 i següents de la Llei d'Enjudiciament Civil, a la determinació dels danys i perjudicis que, si és el cas, se li hagen ocasionat com a conseqüència de la sol·licitud de concurs, i, una vegada determinats, es requerirà de pagament al sol·licitant del concurs, i es procedirà immediatament, si no els paga, a la seua exacció forçosa.

2. Contra el pronunciament de la interlocutòria sobre l'estimació o desestimació de la sol·licitud de concurs cabrà, en tot cas, recurs d'apel·lació, que no tindrà efecte suspensiu llevat que, excepcionalment, el jutge acorde el contrari; en este cas haurà de pronunciar-se

sobre el manteniment, total o parcial, de les mesures cautelars que s'hagen adoptat. Si es tracta de recórrer únicament algun dels altres pronunciaments continguts en la interlocutòria de declaració del concurs, les parts podran oposar-se a les mesures concretes adoptades per mitjà de recurs de reposició.

3. Estaran legitimats per a recórrer la interlocutòria de declaració de concurs el deutor que no l'haja sol·licitat i qualsevol persona que acredite interès legítim, encara que no haja comparegut amb anterioritat.

Per a recórrer la interlocutòria desestimativa només estarà legitimada la part sol·licitant del concurs.

4. El termini per a interposar el recurs de reposició i per a preparar el recurs d'apel·lació comptarà, respecte de les parts que hagen comparegut, des de la notificació de la interlocutòria, i, respecte dels altres legitimats, des de l'última de les publicacions ordenades en el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 23.

5. La desestimació dels recursos determinarà la condemna en costes del recurrent.

SECCIÓ 3a. DE LA DECLARACIÓ DE CONCURS

Article 21. *Interlocutòria de declaració de concurs.*

1. La interlocutòria de declaració de concurs contindrà els pronunciaments següents:

1r. El caràcter necessari o voluntari del concurs, amb indicació, si és el cas, que el deutor ha sol·licitat la liquidació.

2n. Els efectes sobre les facultats d'administració i disposició del deutor respecte del seu patrimoni, així com el nomenament i les facultats dels administradors concursals.

3r. En cas de concurs necessari, el requeriment al deutor perquè presente, en el termini de 10 dies a comptar de la notificació de la interlocutòria, els documents enumerats en l'article 6.

4t. Si és el cas, les mesures cautelars que el jutge considere necessàries per a assegurar la integritat, la conservació o l'administració del patrimoni del deutor fins que els administradors concursals accepten el càrrec.

5t. La crida als creditors perquè informen l'administració concursal sobre l'existència dels seus crèdits, en el termini d'un mes a comptar des de l'última de les publicacions acordades en la interlocutòria, dins de les quals, amb caràcter obligatori, estableix l'apartat 1 de l'article 23.

6t. La publicitat que haja de donar-se a la declaració de concurs.

7m. Si és el cas, la decisió sobre la formació de peça separada, conforme al que disposa l'article 77.2 en relació amb la dissolució de la societat de guanys.

8u. Si és el cas, la decisió sobre la procedència d'aplicar el procediment especialment simplificat a què es referix el capítol II del títol VIII d'esta llei.

2. La interlocutòria produirà els seus efectes immediatament, obrirà la fase comuna de tramitació del concurs, que comprendrà les actuacions previstes en els quatre primers títols d'esta llei i serà executiu, encara que no siga ferm.

3. Declarat el concurs, s'ordenarà la formació de les seccions segona, tercera i quarta. Cada una d'estes seccions s'encapçalarà per la interlocutòria o, si és el cas, la sentència que haja ordenat la seua formació.

4. L'administració concursal realitzarà sense demostra una comunicació individualitzada a cada un dels creditors la identitat i el domicili dels quals consten en el concurs, informant-los de la declaració d'este i del deure de comunicar els seus crèdits en la forma establida en l'article 85.

5. La interlocutòria es notificarà a les parts que hagen comparegut. Si el deutor no ha comparegut, la publicació dels edictes a què es referix l'article 23 produirà, respecte d'este, els efectes de notificació de la interlocutòria.

Si el concursat fóra una entitat de crèdit o una empresa de servicis d'inversió participant en un sistema de pagaments i de liquidació de valors o instruments financers derivats, la interlocutòria es notificarà, en el mateix dia de la seua data, al Banc d'Espanya, a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al gestor dels sistemes a què pertanga l'entitat afectada, en els termes previstos en la legislació especial a què es referix la disposició addicional segona.

Així mateix, es notificarà la interlocutòria a la Comissió Nacional del Mercat de Valors quan el concursat siga una societat que haja emés valors admesos a cotització en un mercat oficial.

Si el concursat és una entitat asseguradora, la interlocutòria es notificarà, amb la mateixa celeritat, a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, i si és una mútua d'accidents de treball i malalties professionals, es notificarà en els mateixos termes al Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

Article 22. *Concurs voluntari i concurs necessari.*

1. El concurs de creditors tindrà la consideració de voluntari quan la primera de les sol·licituds presentades haja sigut la del mateix deutor. En els altres casos, el concurs es considerarà necessari.

2. Per excepció al que disposa l'apartat anterior, el concurs de creditors tindrà la consideració de necessari quan, en els tres mesos anteriors a la data de la sol·licitud del deutor, s'haja presentat i admés a tràmit una altra per qualsevol persona legitimada, encara que esta haja desistit, no haja comparegut o no s'haja ratificat.

Article 23. *Publicitat.*

1. La publicitat de la declaració de concurs, així com de les restants notificacions, comunicacions i tràmits del procediment, podrà realitzar-se per mitjans telemàtics, informàtics i electrònics, en la forma que reglamentàriament es determine, garantint la seguretat i la integritat de les comunicacions.

No obstant l'anterior, la declaració del concurs s'anunciarà en el «Boletín Oficial del Estado» i en un diari dels de més difusió en la província on el deutor tinga el centre dels seus principals interessos, així com en un dels de més difusió en la província on radique el seu domicili. Estos anuncis contindran les dades suficients per a identificar el procés i les formes de personar-s'hi.

La publicació en el «Boletín Oficial del Estado» i, si és el cas, en altres periòdics oficials de l'edecte s'inserirà amb la màxima urgència.

2. En la mateixa interlocutòria de declaració del concurs o en resolució posterior, el jutge, d'ofici o a instància d'interessat, podrà acordar qualsevol publicitat complementària que considere oportuna, en mitjans oficials o privats.

3. Els oficis amb els edictes seran entregats al procurador del sol·licitant del concurs, el qual haurà de remetre'ls immediatament als mitjans de publicitat corresponents.

Si el sol·licitant del concurs és una Administració pública que actuara representada i defensa pels seus servicis jurídics, el trasllat de l'ofici es realitzarà directament pel jutjat als mitjans de publicitat.

4. Les altres resolucions que, conforme a esta llei, hagen de ser publicades per mitjà d'edictes, ho seran en la forma que estableix el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 236 de la Llei Orgànica del Poder Judicial.

Article 24. *Publicitat registral.*

1. Si el deutor és persona natural, s'inscriuran en el Registre Civil la declaració de concurs, la intervenció o, si és el cas, la suspensió de les seues facultats d'administració i disposició, així com el nomenament dels administradors concursals.

2. Si el deutor és subjecte inscripible en el Registre Mercantil, s'hi inscriuran les mateixes circumstàncies expressades en l'apartat anterior, practicant-se prèviament la inscripció del subjecte quan esta no conste.

3. Si es tractara de persones jurídiques no inscripibles en el Registre Mercantil i que consten en un altre registre públic, el jutge manarà inscriure-hi les mateixes circumstàncies.

4. Si el deutor té béns o drets inscrits en registres públics, s'anotarà preventivament en el foli corresponent a cada un d'estos la intervenció o, si és el cas, la suspensió de les seues facultats d'administració i disposició, fent-hi constar la data, així com el nomenament dels administradors concursals. Practicada l'anotació preventiva, no podran anotar-se respecte d'aquells béns o drets més embargaments o segrestos posteriors a la declaració de concurs que els acordats pel jutge d'este, excepte el que estableix l'apartat 1 de l'article 55 d'esta llei.

5. El jutge acordarà expedir i entregar al procurador del sol·licitant del concurs els manaments necessaris per a la pràctica immediata dels assentaments registrals previstos en este article. Mentres no siga ferma, la interlocutòria de declaració de concurs serà objecte d'anotació preventiva en els corresponents registres.

Si el sol·licitant del concurs fóra una Administració pública que actuara representada i defensa pels seus servicis jurídics, el trasllat de l'ofici es realitzarà directament pel jutjat als corresponents registres.

Article 25. *Acumulació de concursos*

1. En els casos de concurs de deutor persona jurídica o de societat dominant d'un grup, l'administració concursal, per mitjà d'un escrit raonat, podrà sol·licitar del jutge l'acumulació al procediment dels concursos ja declarats dels socis, membres o integrants responsables personalment dels deutes de la persona jurídica o de les societats dominades pertanyents al mateix grup.

2. També podran acumular-se, a sol·licitud de l'administració concursal de qualsevol d'ells, els concursos dels que siguen membres o integrants d'una entitat sense personalitat jurídica i responguen personalment dels deutes contrets en el tràfic en nom d'esta.

3. Declarats els concursos d'ambdós cònjuges, l'administració concursal de qualsevol d'ells podrà sol·licitar del jutge, per mitjà d'un escrit raonat, l'acumulació al procediment del concurs de l'altre cònjuge.

4. Serà procedent l'acumulació prevista en este article, encara que els concursos hagen sigut declarats per diferents jutjats, sense perjudi del condicionament recíproc dels convenis, conforme al que preveu l'article 101.

TÍTOL II

De l'administració concursal

Article 26. *Formació de la secció segona.*

Declarat el concurs conforme al que disposen els articles anteriors, el jutge ordenarà la formació de la secció segona, que comprendrà tot el que es referix a l'administració concursal del concurs, al nomenament i a l'estatut dels administradors concursals, a la determinació de les seues facultats i al seu exercici, a la rendició de comptes i, si és el cas, a la responsabilitat dels administradors concursals.

CAPÍTOL I

Del nomenament dels administradors concursals**Article 27. Condicions subjectives per al nomenament d'administradors concursals.**

1. L'administració concursal estarà integrada pels membres següents:

1r. Un advocat amb experiència professional de, com a mínim, cinc anys d'exercici efectiu.

2n. Un auditor de comptes, economista o titulat mercantil col·legiats, amb una experiència professional de, com a mínim, cinc anys d'exercici efectiu.

3r. Un creditor que siga titular d'un crèdit ordinari o amb privilegi general que no estiga garantit. El jutge procedirà al nomenament tan prompte com li conste l'existència de creditors en els quals concórreguen eixes condicions.

Quan el creditor designat administrador concursal siga una persona jurídica, designarà, conforme al procediment previst en l'apartat 3 d'este article, un professional que reunisca les condicions previstes en el paràgraf 2n anterior, el qual estarà sotmés al mateix règim d'incapacitats, incompatibilitats i prohibicions que els altres membres de l'administració concursal.

En el cas que el creditor designat administrador concursal siga una persona natural en qui no concórrega la condició d'auditor de comptes, economista o titulat mercantil col·legiat, podrà participar en l'administració concursal o designar un professional que complisca les condicions previstes en el paràgraf 2n anterior, seguint per a això el procediment previst en l'apartat 3 d'este article, quedant sotmés el professional així designat al mateix règim d'incapacitats, incompatibilitats, prohibicions i remuneració que els altres membres de l'administració concursal.

2. Per excepció al que disposa l'apartat 1:

1r. En cas de concurs d'una entitat emissora de valors o instruments derivats que es negocien en un mercat secundari oficial, d'una entitat encarregada de regir la negociació, compensació o liquidació d'eixos valors o instruments, o d'una empresa de servicis d'inversió, en lloc de l'economista, auditor o titulat mercantil, serà nomenat administrador concursal personal tècnic de la Comissió Nacional del Mercat de Valors o una altra persona proposada per esta de semblant qualificació, a l'efecte de la qual la Comissió Nacional del Mercat de Valors comunicarà al jutge la identitat d'aquella. L'advocat i el membre de l'administració concursal representant del creditor seran nomenats pel jutge a proposta del fons de garantia a què estiga adherida l'entitat o qui haja assumit la cobertura pròpia del sistema d'indemnització d'inversors.

2n. En cas de concurs d'una entitat de crèdit o d'una entitat asseguradora serà nomenat en lloc del creditor el fons de garantia de depòsits que corresponga o el Consorci de Compensació d'Assegurances, respectivament, els que hauran de comunicar al jutge immediatament la identitat de la persona natural que haja de representar-los en l'exercici del càrrec. Pel que es referix a la designació de l'administrador advocat i a l'auditor, economista o titulat mercantil, el jutge els nomenarà d'entre els proposats respectivament pel Fons de Garantia de Depòsits i el Consorci de Compensació d'Assegurances.

3r. Quan s'aplique el procediment abreviat previst en els articles 190 i 191, l'administració concursal podrà estar integrada per un únic membre, que haurà de ser advocat, auditor de comptes, economista o titulat mercantil que complisca els requisits previstos en l'apartat 1.

3. El nomenament dels professionals que hagen d'integrar l'administració concursal conforme al que preveu l'apartat 1 es realitzarà pel jutge del concurs entre els qui, complint les condicions legals, hagen manifestat la seua disponibilitat per a l'acompliment d'esta funció en el Registre oficial d'auditors de comptes o el corresponent col·legi professional, en el cas dels professionals la col·legiació dels quals siga obligatòria. A l'efecte, el referit registre i els col·legis presentaran en el deganat dels jutjats competents, en el mes de desembre de cada any, per a la seua utilització des del primer dia de l'any següent, els respectius llistats de persones disponibles. Els professionals la col·legiació dels quals no siga obligatòria s'inscriuran en les llistes que a l'efecte s'elaboraran en el deganat dels jutjats competents. La incorporació dels professionals a les respectives llistes serà gratuïta. Els professionals implicats acreditaran en tot cas el seu compromís de formació en la matèria concursal.

4. Quan el creditor designat administrador concursal siga una Administració pública o una entitat de dret públic vinculada o dependent d'esta, la designació del professional podrà recaure en qualsevol funcionari amb titulació de llicenciat en àrees econòmiques o jurídiques. La intervenció d'estos professionals no donarà lloc a cap retribució a càrrec de la massa del concurs.

Article 28. Incapacitats, incompatibilitats i prohibicions.

1. No podran ser nomenats administradors concursals els qui no puguen ser administradors de societats anònimes o de responsabilitat limitada, ni els que hagen prestat qualsevol classe de servicis professionals al deutor o a persones especialment relacionades amb este en els últims tres anys, inclosos aquells que durant eixe termini hagueren compartit amb aquell l'exercici d'activitats professionals de la mateixa o diferent naturalesa. Tampoc podran ser nomenats administradors concursals els qui, reunint les condicions subjectives previstes en l'apartat 1 de l'article 27, es troben, siga quina siga la seua condició o professió, en alguna de les situacions a què es referix l'article 51 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer, en relació amb el mateix deutor, els seus directius o administradors, o amb un creditor que represente més del 10 per cent de la massa passiva del concurs.

2. En el cas que hi haja suficients persones disponibles en el llistat corresponent, no podran ser nomenats administradors concursals els advocats, auditors, economistes o titulats mercantils que hagueren sigut designats per al dit càrrec pel mateix jutjat en tres concursos dins dels dos anys anteriors. A estos efectes, els nomenaments efectuats en concursos de societats pertanyents al mateix grup d'empreses es computaran com un de sol.

Tampoc podran ser nomenats administradors concursals els que hagen sigut separats d'este càrrec dins dels dos anys anteriors, ni els que es troben inhabilitats, conforme a l'article 181, per sentència ferma de desaprovaçió de comptes en concurs anterior.

3. El nomenament de l'administrador concursal creditor no podrà recaure en una persona especialment relacionada amb el deutor, ni en un creditor que siga competidor del deutor o que forme part d'un grup d'empreses en què figure una entitat competidora.

4. No podran ser nomenats administradors concursals en un mateix concurs els que estiguen vinculats entre si personalment o professionalment. Per a apreciar la vinculació personal s'aplicaran les regles establides en l'article 93.

S'entendrà que estan vinculades professionalment les persones entre les quals hi haja, de fet o de dret, relacions

de prestació de servicis, de col·laboració o de dependència.

5. S'aplicaran als representants de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, dels fons de garantia de depòsits, del Consorci de Compensació d'Assegurances i de qualssevol Administracions públiques creditors, les normes contingudes en este article, a excepció de les prohibicions per raó de càrrec o funció pública, de les contingudes en el paràgraf segon de l'apartat 4 d'este article i de les establides en l'apartat 2.2n de l'article 93.

Article 29. *Acceptació.*

1. El nomenament d'administrador concursal serà comunicat al designat pel mitjà més ràpid. Dins dels cinc dies següents al de la recepció de la comunicació, el designat haurà de comparèixer davant del jutjat per a manifestar si accepta o no l'encàrrec. Si hi concorre alguna causa de recusació, estarà obligat a manifestar-la. Acceptat el càrrec, el jutge manarà expedir i entregar al designat un document acreditatiu de la seua condició d'administrador concursal.

El dit document acreditatiu haurà de ser tornat al jutjat en el moment en què es produísca el cessament per qualsevol causa de l'administrador concursal.

2. Si el designat no compareix o no accepta el càrrec, el jutge procedirà immediatament a un nou nomenament. A qui sense justa causa no comparega o no accepte el càrrec, no se'l podrà designar administrador en els procediments concursals que puguen seguir-se en el partit judicial durant un termini de tres anys.

3. Acceptat el càrrec, el designat només podrà renunciar per causa greu.

4. No serà necessària l'acceptació quan, en aplicació de l'article 27, el nomenament recaiga en personal tècnic de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, en un fons de garantia de depòsits o en el Consorci de Compensació d'Assegurances.

Article 30. *Representació de les persones jurídiques administradors.*

1. Quan el nomenament d'administrador concursal recaiga en una persona jurídica, esta, a l'acceptar el càrrec, haurà de comunicar la identitat de la persona natural que haja de representar-la en l'exercici del seu càrrec.

2. Les persones jurídiques designades se sotmetran al mateix règim d'incompatibilitats i prohibicions previst en l'article 28. De la mateixa manera, quan haja sigut designat un administrador persona natural, haurà de comunicar al jutjat si es troba integrat en alguna persona jurídica de caràcter professional a fi d'estendre el mateix règim d'incompatibilitats als restants socis o col·laboradors.

3. S'aplicarà al representant de la persona jurídica designada el règim d'incompatibilitats, prohibicions, recusació i responsabilitat i separació establert per als administradors concursals. No podrà ser nomenat representant la persona que haja actuat en el mateix jutjat com a administrador concursal o representant d'este en tres concursos dins dels dos anys anteriors, amb les excepcions indicades en l'article 28.

4. Quan la persona jurídica haja sigut nomenada per la seua qualificació professional, esta haurà de concórrer en la persona natural que designe com a representant.

Article 31. *Especialitats de l'acceptació.*

A l'acceptar el càrrec d'administrador concursal, l'advocat, l'auditor, l'economista o el titulat mercantil designats hauran d'assenyalar un despatx o oficina per a l'exercici del seu càrrec en alguna localitat de l'àmbit de competència territorial del jutjat.

Article 32. *Auxiliars delegats.*

1. Quan la complexitat del concurs així ho exigisca, l'administració concursal podrà sol·licitar l'autorització del jutge per a delegar determinades funcions, incloses les relatives a la continuació de l'activitat del deutor, en els auxiliars que aquella propose, amb indicació de criteris per a l'establiment de la seua retribució.

2. Si el jutge concedeix l'autorització, nomenarà els auxiliars, especificarà les seues funcions delegades i determinarà la seua retribució, la qual anirà a càrrec dels administradors concursals i, llevat que expressament acorde una altra cosa, en proporció a la corresponent a cada un d'ells. Contra la decisió del jutge no cap cap recurs, sense perjuí que es pugua reproduir la sol·licitud quan es modifiquen les circumstàncies que van donar lloc a la seua denegació.

3. S'aplicarà als auxiliars delegats el règim d'incapacitats, incompatibilitats, prohibicions, recusació i responsabilitat establert per als administradors concursals i els seus representants.

4. El nomenament dels auxiliars delegats es realitzarà sense perjuí de la col·laboració amb els administradors concursals del personal al seu servici o dels dependents del deutor.

Article 33. *Recusació.*

1. Els administradors concursals podran ser recusats per qualsevol de les persones legitimades per a sol·licitar la declaració de concurs.

2. Són causes de recusació les circumstàncies constitutives d'incapacitat, incompatibilitat o prohibició a què es referix l'article 28, així com les establides en la legislació processal civil per a la recusació de pèrits.

3. La recusació haurà de promoure's tan prompte com el recusant tinga coneixement de la causa en què es fonamenta.

4. La recusació no tindrà efectes suspensius i se substanciarà per les vies de l'incident concursal. El recusat continuarà actuant com a administrador concursal, sense que la resolució que recaiga afecte la validesa de les actuacions.

CAPÍTOL II

Estatut jurídic dels administradors concursals

Article 34. *Retribució.*

1. Els administradors concursals tindran dret a retribució a càrrec de la massa, excepte quan es tracte del personal de les entitats a què es referixen els paràgrafs 1r i 2n de l'apartat 2 de l'article 27.

2. Un aranzel reglamentarà la retribució corresponent a l'administració concursal, atenent la quantia de l'actiu i del passiu i la previsible complexitat del concurs. Les participacions dels professionals designats administradors concursals en la dita retribució seran idèntiques entre si, i de doble quantia que la de l'administrador concursal creditor quan es tracte de persona natural i no designe professional que actue en la seua representació conforme al que preveu l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 27.

3. El jutge, amb un informe previ de l'administració concursal, fixarà per mitjà d'una interlocutòria i conforme a l'aranzel la quantia de la retribució, així com els terminis en què haja de ser satisfeta.

4. En qualsevol estat del procediment, el jutge, d'ofici o a sol·licitud de deutor o de qualsevol creditor, podrà modificar la retribució fixada, si concorreguera justa causa i aplicant l'aranzel a què es referix l'apartat 2 d'este article.

5. La interlocutòria per la qual es fixe o modifique la retribució dels administradors concursals serà apel·lable per qualsevol d'estos i per les persones legitimades per a sol·licitar la declaració de concurs.

Article 35. *Exercici del càrrec.*

1. Els administradors concursals i els auxiliars delegats exerciran el seu càrrec amb la diligència d'un orde­nat administrador i d'un representant lleial.

2. Quan l'administració concursal estiga integrada per tres membres, les funcions d'este òrgan concursal s'exerciran de forma col·legiada. Les decisions s'adoptaran per majoria i, si no s'aconsegueix esta, resoldrà el jutge.

El jutge, d'ofici o a instància de l'administració concursal, podrà atribuir competències específiques a algun dels seus membres.

3. Si, per qualsevol circumstància, només estiguen en l'exercici del càrrec dos dels tres membres de l'administració concursal, i mentres es mantinga esta situació, l'actuació dels administradors concursals haurà de ser mancomunada, excepte per a l'exercici d'aquelles competències que el jutge els atribuïska individualitzadament. En cas de disconformitat, resoldrà el jutge.

4. Les decisions individuals, mancomunades o col·legiades de l'administració concursal que no siguem de tràmit o gestió ordinària, es consignaran en actes, que s'estendran o transcriuran en un llibre legalitzat pel secretari del jutjat.

5. Les resolucions judicials que es dicten per a resoldre les qüestions a què es referix este article revestiran la forma d'interlocutòria, contra la qual no cabrà cap recurs. Tampoc podrà plantejar-se incident concursal sobre la matèria resolta.

6. L'administració concursal estarà sotmesa a la supervisió del jutge del concurs. En qualsevol moment, el jutge podrà requerir a tots o algun dels seus membres una informació específica o una memòria sobre l'estat de la fase del concurs.

Article 36. *Responsabilitat.*

1. Els administradors concursals i els auxiliars delegats respondran davant del deutor i davant dels creditors dels danys i perjudicats causats a la massa pels actes i omissions contraris a la llei o realitzats sense la deguda diligència.

2. Serà solidària la responsabilitat derivada de l'exercici mancomanat o col·legiat de competències, i quedarà exonerat en este últim cas l'administrador concursal que prove que, no havent intervingut en l'adopció de l'acord lesiu, en desconeixia l'existència o, coneixent-la, va fer tot el convenient per a evitar el dany o, almenys, es va oposar expressament a aquell.

3. Els administradors concursals respondran solidàriament amb els auxiliars delegats dels actes i omissions lesius d'estos, llevat que proven haver emprat tota la diligència deguda per a previndre o evitar el dany.

4. L'acció de responsabilitat se substanciarà pels tràmits del juí declaratiu que corresponga, davant del jutge que conega o haja conegut del concurs.

5. L'acció de responsabilitat prescriurà als quatre anys, comptats des que l'actor va tindre coneixement del dany o perjudic pel qual reclama i, en tot cas, des que els administradors concursals o els auxiliars delegats hagueren cessat en el seu càrrec.

6. Si la sentència conté condemna a indemnitzar danys i perjudicats, el creditor que haja exercitat l'acció en interès de la massa tindrà dret al reembossament, a càrrec de la quantitat percebuda, dels gastos necessaris que haja suportat.

7. Queden fora de perill les accions de responsabilitat que puguen correspondre al deutor, als creditors

o a tercers per actes o omissions dels administradors concursals i auxiliars delegats que lesionen directament els interessos d'aquells.

Article 37. *Separació.*

1. Quan concórrega justa causa, el jutge, d'ofici o a instància de qualsevol de les persones legitimades per a sol·licitar la declaració de concurs o de qualsevol dels altres membres de l'administració concursal, podrà separar del càrrec els administradors concursals o revocar el nomenament dels auxiliars delegats.

2. Si la persona que ha cessat és representant d'una persona jurídica administrador, el jutge requerirà la comunicació de la identitat de la persona natural que haja de representar-la en l'exercici del seu càrrec, llevat que determine que el cessament ha d'afectar la mateixa persona jurídica que deté el càrrec d'administrador concursal, i en este cas serà procedent un nou nomenament.

3. La resolució judicial de cessament revestirà forma d'interlocutòria, en la qual es consignaran els motius en què el jutge fonamenta la seua decisió.

4. Del contingut de la interlocutòria a què es referix l'apartat anterior es donarà coneixement al registre públic previst en l'article 198.

Article 38. *Nou nomenament.*

1. En tots els casos de cessament d'un administrador concursal, el jutge procedirà immediatament a efectuar un nou nomenament.

2. Si el cessat és el representant d'una persona jurídica administradora, el jutge requerirà la comunicació de la identitat de la nova persona natural que haja de representar-la en l'exercici del seu càrrec.

3. Al cessament i nou nomenament es donarà la mateixa publicitat que haja tingut el nomenament de l'administrador concursal substituït.

4. En cas de cessar qualsevol dels administradors concursals abans de la conclusió del concurs, el jutge li ordenarà retre comptes de la seua actuació en les competències que li hagen sigut atribuïdes individualment, si és el cas. Quan el cessament afecte tots els membres de l'administració concursal, el jutge ordenarà a esta que reta comptes de la seua actuació col·legiada completa fins a eixe moment, sense perjudic de la responsabilitat que corresponga a cada un dels administradors conforme a les regles de l'article 36. Estes rendicions de comptes es presentaran pels citats administradors dins del termini d'un mes, comptat des que els siga notificada l'orde judicial, i seran objecte dels mateixos tràmits, resolucions i efectes previstos en l'article 181 per a les rendicions de comptes a la conclusió del concurs.

Article 39. *Fermesa de les resolucions.*

Contra les resolucions sobre nomenament, recusació i cessament dels administradors concursals i auxiliars delegats no s'admetrà cap recurs.

TÍTOL III

Dels efectes de la declaració de concurs

CAPÍTOL I

Dels efectes sobre el deutor

Article 40. *Facultats patrimonials del deutor.*

1. En cas de concurs voluntari, el deutor conservarà les facultats d'administració i disposició sobre el seu

patrimoni, i quedarà sotmés l'exercici d'estes a la intervenció dels administradors concursals, per mitjà de la seua autorització o conformitat.

2. En cas de concurs necessari, se suspendrà l'exercici pel deutor de les facultats d'administració i disposició sobre el seu patrimoni, sent substituït pels administradors concursals.

3. No obstant el que disposen els apartats anteriors, el jutge podrà acordar la suspensió en cas de concurs voluntari o la mera intervenció quan es tracte de concurs necessari. En ambdós casos, haurà de motivar-se l'acord assenyalant els riscos que es pretenguen evitar i els avantatges que es vullguen obtenir.

4. A sol·licitud de l'administració concursal i oït el concursat, el jutge, per mitjà d'una interlocutòria, podrà acordar en qualsevol moment el canvi de les situacions d'intervenció o de suspensió de les facultats del deutor sobre el seu patrimoni.

Al canvi de les situacions d'intervenció o de suspensió i a la consegüent modificació de les facultats de l'administració concursal es donarà la mateixa publicitat que, conforme als articles 23 i 24, s'haja donat a la declaració de concurs.

5. En cas de concurs de l'herència, correspondrà a l'administració concursal l'exercici de les facultats patrimonials d'administració i disposició sobre el cabal relict, sense que pugui canviar-se esta situació.

6. La intervenció i la suspensió es referiran a les facultats d'administració i disposició sobre els béns, drets i obligacions que hagen d'integrar-se en el concurs i, si és el cas, a les que corresponguen al deutor de la societat o comunitat conjugal.

El deutor conservarà la facultat de testar, sense perjudici dels efectes del concurs sobre l'herència.

7. Els actes del deutor que infringisquen les limitacions establides en este article només podran ser anul·lats a instància de l'administració concursal i quan esta no els haja convalidat o confirmat. Qualsevol creditor i qui haja sigut part en la relació contractual afectada per la infracció podrà requerir de l'administració concursal que es pronuncie sobre l'exercici de la corresponent acció o de la revalidació o confirmació de l'acte. L'acció d'anul·lació es tramitarà, si és el cas, pels procediments de l'incident concursal i caducarà, d'haver-se formulat el requeriment, al complir-se un mes des de la data d'este. En qualsevol altre cas, caducarà amb el compliment del conveni pel deutor o, en el supòsit de liquidació, amb la finalització d'esta.

Els referents actes no podran ser inscrits en registres públics mentre no siguen confirmats o convalidats, o s'acredite la caducitat de l'acció d'anul·lació o la seua desestimació ferma.

Article 41. *Efectes sobre les comunicacions, residència i lliure circulació del deutor.*

Els efectes de la declaració de concurs sobre els drets i llibertats fonamentals del deutor en matèria de correspondència, residència i lliure circulació seran els establits en la Llei Orgànica per a la Reforma Concursal.

Article 42. *Col·laboració i informació del deutor.*

1. El deutor té el deure de comparéixer personalment davant del jutjat mercantil i davant de l'administració concursal totes les vegades que siga requerit i el de col·laborar i informar en tot el que és necessari o convenient per a l'interés del concurs. Quan el deutor siga persona jurídica, estos deures incumbiran els seus

administradors o liquidadors i els que hagen exercit estos càrrecs dins dels dos anys anteriors a la declaració del concurs.

2. Els deures a què es referix l'apartat anterior afectaran també els apoderats del deutor i els que ho hagen sigut dins del període assenyalat.

Article 43. *Conservació i administració de la massa activa.*

1. En l'exercici de les facultats d'administració i disposició sobre la massa activa, caldrà ajustar-se a la seua conservació de la manera més convenient per als interessos del concurs. Amb este fi, els administradors concursals podran sol·licitar del jutjat l'auxili que estimen necessari.

2. Fins a l'aprovació judicial del conveni o l'obertura de la liquidació, no es podran alienar o gravar els béns i drets que integren la massa activa sense autorització del jutge.

3. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior els actes de disposició inherents a la continuació de l'activitat professional o empresarial del deutor, en els termes establits en l'article següent.

Article 44. *Continuació de l'exercici de l'activitat professional o empresarial.*

1. La declaració de concurs no interrompra la continuació de l'activitat professional o empresarial que exercisca el deutor.

2. En cas d'intervenció, i a fi de facilitar la continuació de l'activitat professional o empresarial del deutor, l'administració concursal podrà determinar els actes o operacions propis del gir o tràfic d'aquella activitat que, per raó de la seua naturalesa o quantia, queden autoritzats amb caràcter general.

No obstant l'establiment en l'apartat anterior, i sense perjudici de les mesures cautelars que haja adoptat el jutge al declarar el concurs, fins a l'acceptació dels administradors concursals el deutor podrà realitzar els actes propis del seu gir o tràfic que siguen imprescindibles per a la continuació de la seua activitat, sempre que s'ajusten a les condicions normals del mercat.

3. En cas de suspensió de les facultats d'administració i disposició del deutor, correspondrà a l'administració concursal adoptar les mesures necessàries per a la continuació de l'activitat professional o empresarial.

4. Com a excepció al que disposen els apartats anteriors, el jutge, a sol·licitud de l'administració concursal i prèvia audiència del deutor i dels representants dels treballadors de l'empresa, podrà acordar per mitjà d'interlocutòria el tancament de la totalitat o de part de les oficines, establiments o explotacions de què siga titular el deutor, així com, quan exercisca una activitat empresarial, el cessament o la suspensió, total o parcial, d'esta.

Quan estes mesures suposen l'extinció, suspensió o modificació col·lectives dels contractes de treball, el jutge actuarà de conformitat amb el que estableix el paràgraf 2n de l'article 8 i en l'article 64.

Article 45. *Llibres i documents del deutor.*

1. El deutor posarà a disposició de l'administració concursal els llibres de portament obligatori i qualssevol altres llibres, documents i registres relatius als aspectes patrimonials de la seua activitat professional o empresarial.

2. A sol·licitud de l'administració concursal, el jutge acordarà les mesures que estime necessàries per a l'efectivitat del que disposa l'apartat anterior.

Article 46. *Comptes anuals del deutor.*

1. Declarat el concurs, subsistirà l'obligació de formular i la d'auditar els comptes anuals.

No obstant, s'eximix la societat concursada de realitzar l'auditoria dels primers comptes anuals que es preparen mentre estiga en funcions l'administració concursal, excepte que esta societat tinga els seus valors admesos a negociació en mercats secundaris de valors o estiga sotmesa a supervisió pública pel Banc d'Espanya, la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions o la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

2. La formulació dels comptes anuals durant la tramitació del concurs correspondrà al deutor amb la supervisió dels administradors concursals, en cas d'intervenció, i a estos últims en cas de suspensió.

Article 47. *Dret a aliments.*

1. Durant la tramitació del concurs, el deutor persona natural tindrà dret a aliments a càrrec de la massa activa, excepte allò que es disposa per al cas de liquidació.

La seua quantia i periodicitat seran, en cas d'intervenció, les que acorde l'administració concursal i, en cas de suspensió, les que autoritze el jutge, oïts el concursat i l'administració concursal. En este últim cas, el jutge, amb audiència del concursat o de l'administració concursal i prèvia sol·licitud de qualsevol d'estes, podrà modificar la quantia i la periodicitat dels aliments.

2. L'obligació de prestar aliments imposada al concursat per resolució judicial dictada en algun dels processos sobre capacitat, filiació, matrimoni i menors a què es referix el títol I del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Civil, se satisfarà a càrrec de la massa activa.

3. En el supòsit previst en l'apartat anterior, les persones respecte de les quals el concursat tinga deure legal d'aliments, només podran obtenir a càrrec de la massa si no pogueren percebre'ls d'altres persones legalment obligades a prestar-li'ls, prèvia autorització del jutge del concurs, que resoldrà per interlocutòria sobre la seua procedència i quantia.

Article 48. *Efectes sobre el deutor persona jurídica.*

1. Durant la tramitació del concurs, es mantindran els òrgans de la persona jurídica deutora, sense perjudic dels efectes que, sobre el seu funcionament, produísca la intervenció o la suspensió de les seues facultats d'administració i disposició i excepte el supòsit en què, a conseqüència de l'obertura de la fase de liquidació, es declare el cessament dels administradors o liquidadors. Els administradors concursals tindran dret d'assistència i de veu en les sessions dels òrgans col·legiats.

2. Sense perjudic de l'exercici de les accions de responsabilitat que, conforme al que estableixen en altres lleis, assistisquen a la persona jurídica deutora contra els seus administradors, auditors o liquidadors, estaran també legitimats per a exercitar eixes accions els administradors concursals sense necessitat d'acord previ de la junta o assemblea de socis.

Correspondrà al jutge del concurs la competència per a conèixer de les accions a què es referix el paràgraf anterior.

La formació de la secció de qualificació no afectarà les accions de responsabilitat que s'hagen exercitat.

3. Des de la declaració de concurs de persona jurídica, el jutge del concurs, d'ofici o a sol·licitud raonada de l'administració concursal, podrà ordenar l'embargament de béns i drets dels seus administradors o liquidadors de dret o de fet, i dels que hagen tingut esta condició dins dels dos anys anteriors a la data d'aquella declaració, quan de les actuacions resulte fundada la possibilitat que el concurs es qualifique com a culpable i que la massa activa siga insuficient per a satisfer tots els deutes. L'embargament s'acordarà per la quantia que el jutge estime suficient i podrà ser substituïda, a sol·licitud de l'interessat, per aval d'entitat de crèdit.

4. Correspondrà exclusivament a l'administració concursal la reclamació, en el moment i amb la quantia que estime convenient, del desembossament de les aportacions socials que hagen sigut diferides, siga quin siga el termini fixat en l'escriptura o en els estatuts, i de les prestacions accessòries pendents de compliment.

5. D'igual manera, durant la tramitació del concurs de la societat, l'acció contra el soci o els socis subsidiàriament responsables dels deutes d'esta anteriors a la declaració de concurs correspondrà a l'administració concursal i, subsidiàriament, en el supòsit previst en l'apartat 4 de l'article 54, als creditors, no podent exercitar-la fins a l'aprovació del conveni o la liquidació del patrimoni social. El jutge, d'ofici o a instància de l'administració concursal, podrà ordenar l'embargament de béns i drets dels referits socis en la quantia que estime suficient, quan de les actuacions resulte fundada la possibilitat que la massa activa siga insuficient per a satisfer tots els deutes, podent, a sol·licitud de l'interessat, acordar-se la substitució de l'embargament per aval d'entitat de crèdit.

CAPÍTOL II

Dels efectes sobre els creditors

SECCIÓ 1a. DE LA INTEGRACIÓ DELS CREDITORS EN LA MASSA PASSIVA

Article 49. *Integració de la massa passiva.*

Declarat el concurs, tots els creditors del deutor, ordinaris o no, siguen quins siguen la seua nacionalitat i domicili, quedaran de dret integrats en la massa passiva del concurs, sense més excepcions que les establides en les lleis.

SECCIÓ 2a. DELS EFECTES SOBRE LES ACCIONS INDIVIDUALS

Article 50. *Nous juís declaratius.*

1. Els jutges civils i socials davant dels quals s'interpose demanda de la qual haja de conèixer el jutge del concurs, de conformitat amb el que preveu esta llei, s'abstindran de conèixer, i es previndrà les parts que usen del seu dret davant del jutge del concurs. Si s'admeten a tràmit les demandes, s'ordenarà l'arxiu de totes les actuacions, mancant de validesa les actuacions que s'hagen practicat.

2. Els jutges o tribunals dels ordes contenciosos administratius, socials o penals davant dels quals s'exerciten, amb posterioritat a la declaració del concurs, accions que puguen tindre transcendència per al patrimoni del deutor, emplaçaran l'administració concursal i la tindran com a part en defensa de la massa, si es persona.

Article 51. *Continuació i acumulació de juís declaratius pendents.*

1. Els juís declaratius en què el deutor siga part i que es troben en tramitació en el moment de la decla-

ració de concurs es continuaran fins que la sentència siga ferma. No obstant, s'acumularan aquells que, sent competència del jutge del concurs, segons el que preveu l'article 8, s'estiguen tramitant en primera instància i respecte dels que el jutge del concurs estime que la seua resolució té transcendència substancial per a la formació de l'inventari o de la llista de creditors.

L'acumulació podrà sol·licitar-se per l'administració concursal, abans d'emetre el seu informe, o per qualsevol part personada, abans de la finalització del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors.

2. En cas de suspensió de les facultats d'administració i disposició del deutor, l'administració concursal, en l'àmbit de les seues competències, el substituirà en els procediments judicials en tràmit, a l'efecte dels quals se li concedirà, una vegada personat, un termini de cinc dies perquè s'instruïssa en les actuacions, però necessitarà l'autorització del jutge del concurs per a desistir, aplanar-se, totalment o parcialment, i transigir litigis. De la sol·licitud presentada per l'administració concursal, el jutge donarà trasllat al deutor en tot cas i a aquelles parts personades en el concurs que estime que hagen de ser oïdes respecte del seu objecte. Les costes imposades a conseqüència de l'aplanament o del desistiment autoritzats tindran la consideració de crèdit concursal; en cas de transacció, caldrà ajustar-se a allò que s'haja pactat en matèria de costes.

No obstant, la substitució no impedirà que el deutor mantinga la seua representació i defensa separada per mitjà dels seus propis procurador i advocat, sempre que garantisca, de forma suficient davant del jutge del concurs, que els gastos de la seua actuació processal i, si és el cas, l'efectivitat de la condemna en costes no recauran sobre la massa del concurs, sense que en cap cas pugua realitzar les actuacions processals que, conforme al paràgraf anterior, corresponen a l'administració concursal amb autorització del jutge.

3. En cas d'intervenció, el deutor conservarà la capacitat per a actuar en juí, però necessitarà l'autorització de l'administració concursal, per a desistir, aplanar-se, totalment o parcialment, i transigir litigis quan la matèria litigiosa pugua afectar el seu patrimoni. Pel que fa a les costes, caldrà ajustar-se al que disposa el paràgraf primer de l'apartat anterior.

Article 52. *Procediments arbitrals.*

1. Els convenis arbitrals en què siga part el deutor quedaran sense valor ni efecte durant la tramitació del concurs, sense perjudici del que disposen els tractats internacionals.

2. Els procediments arbitrals en tramitació en el moment de la declaració de concurs es continuaran fins a la fermesa del laude, i hauran d'aplicar-se les normes contingudes en els apartats 2 i 3 de l'article anterior.

Article 53. *Sentències i laudes ferms.*

1. Les sentències i els laudes ferms dictats abans o després de la declaració de concurs vinculen el jutge d'este, el qual donarà a les resolucions pronunciades el tractament concursal que corresponga.

2. El que disposa este article s'entén sense perjudici de l'acció que assistix l'administració concursal per a impugnar els convenis i procediments arbitrals en cas de frau.

Article 54. *Exercici d'accions del concursat.*

1. En cas de suspensió de les facultats d'administració i disposició del deutor, correspondrà a l'administració concursal la legitimació per a l'exercici de les

accions d'índole no personal. Per a l'exercici de les altres accions compareixerà en juí el mateix deutor, el qual necessitarà la conformitat dels administradors concursals per a interposar demandes o recursos, aplanar-se, transigir o desistir quan la matèria litigiosa pugua afectar el seu patrimoni.

2. En cas d'intervenció, el deutor conservarà la capacitat per a actuar en juí, però necessitarà la conformitat de l'administració concursal per a interposar demandes o recursos que puguen afectar el seu patrimoni. Si l'administració concursal estima convenient als interessos del concurs la interposició d'una demanda i el deutor es nega a formular-la, el jutge del concurs podrà autoritzar aquella per a interposar-la.

3. El deutor podrà personar-se i defensar-se de forma separada en els juís que l'administració concursal haja promogut. Les costes que s'imposen al deutor que haja actuat de forma separada no tindran la consideració de deutes de la massa.

4. Els creditors que hagen instat per escrit a l'administració concursal l'exercici d'una acció del concursat de caràcter patrimonial, assenyalant les pretensions concretes en què consistisca i la seua fonamentació jurídica, estaran legitimats per a exercitar-la si, ni el concursat, si és el cas, ni l'administració concursal ho feren dins dels dos mesos següents al requeriment.

En exercici d'esta acció subsidiària, els creditors litigaran a la seua costa en interès de la massa. En el cas que la demanda fóra totalment o parcialment estimada, tindran dret a reembossar-se a càrrec de la massa activa dels gastos i costes en què hagueren incorregut, fins al límit d'allò que s'ha obtingut com a conseqüència de la sentència, una vegada que esta siga ferma.

Les accions exercitades conforme al paràgraf anterior es notificaran a l'administració concursal.

Article 55. *Execucions i constrenyiments.*

1. Declarat el concurs, no podran iniciar-se execucions singulars, judicials o extrajudicials, ni seguir-se constrenyiments administratius o tributaris contra el patrimoni del deutor.

Podran continuar-se aquells procediments administratius d'execució en què s'haja dictat providència d'apremi i les execucions laborals en què s'hagueren embargat béns del concursat, tot això amb anterioritat a la data de declaració del concurs, sempre que els béns objecte d'embargament no resulten necessaris per a la continuïtat de l'activitat professional o empresarial del deutor.

2. Les actuacions que es troben en tramitació quedaran en suspens des de la data de declaració de concurs, sense perjudici del tractament concursal que corresponga donar als respectius crèdits.

3. Les actuacions que es practiquen en contravenció del que estableixen els apartats 1 i 2 anteriors seran nul·les de ple dret.

4. S'exceptua de les normes contingudes en els apartats anteriors el que estableix esta llei per als creditors amb garantia real.

Article 56. *Paralització d'execucions de garanties reals.*

1. Els creditors amb garantia real sobre béns del concursat afectes a la seua activitat professional o empresarial o a una unitat productiva de la seua titularitat no podran iniciar l'execució o la realització forçosa de la garantia fins que s'aprove un conveni el contingut del qual no afecte l'exercici d'este dret o transcórrega un any des de la declaració de concurs sense que s'haja produït l'obertura de la liquidació.

Tampoc podran exercitar-se durant eixe temps, quan es referisquen als béns indicats en el paràgraf anterior,

les accions tendents a recuperar els béns venuts en virtut de contractes inscrits en el Registre de béns mobles o els cedits en arrendaments financers formalitzats en document que comporte execució o haja sigut inscrit en el referit registre, ni les resolutòries de vendes d'immobles per falta de pagament del preu ajornat, encara que deriven de condicions explícites inscrites en el Registre de la Propietat.

2. Les actuacions ja iniciades en exercici de les accions a què es referix l'apartat anterior se suspendran des que la declaració del concurs conste en el corresponent procediment i podran reprendre's en els termes previstos en eixe apartat. S'exceptua el cas en què en el temps de la declaració de concurs ja estiguen publicats els anuncis de subhasta del bé o dret afecte i l'execució no recaiga sobre béns o drets necessaris per a la continuïtat de l'activitat professional o empresarial del deutor.

3. Durant la paralització de les accions o la suspensió de les actuacions i siga quin siga l'estat de tramitació del concurs, l'administració concursal podrà exercitar l'opció prevista en l'apartat 2 de l'article 155.

4. La declaració de concurs no afectarà l'execució de la garantia quan el concursat tinga la condició de tercer posseïdor del bé objecte d'esta.

Article 57. Inici o represa d'execucions de garanties reals.

1. L'exercici d'accions que s'inicie o es reprenga conforme al que preveu l'article anterior durant la tramitació del concurs se sotmetrà a la jurisdicció del jutge d'este, qui, a instància de part, decidirà sobre la seua procedència i, si és el cas, acordarà la seua tramitació en peça separada, acomodant les actuacions a les normes pròpies del procediment judicial o extrajudicial que corresponga.

2. Iniciades o represes les actuacions, no podran ser suspeses per raó de vicissituds pròpies del concurs.

3. Oberta la fase de liquidació, els creditors que abans de la declaració de concurs no hagen exercitat estes accions, perdran el dret de fer-ho en procediment separat. Les actuacions que hagen quedat suspeses com a conseqüència de la declaració de concurs es reprendran, i s'acumularan al procediment d'execució col·lectiva com a peça separada.

SECCIÓ 3a. DELS EFECTES SOBRE ELS CRÈDITS EN PARTICULAR

Article 58. Prohibició de compensació.

Sense perjudi del que preveu l'article 205, declarat el concurs, no serà procedent la compensació dels crèdits i deutes del concursat, però produirà els seus efectes la compensació els requisits de la qual hagen existit amb anterioritat a la declaració.

En cas de controvèrsia pel que fa a esta qüestió, s'haurà de resoldre per les vies de l'incident concursal.

Article 59. Suspensió de la meritació d'interessos.

1. Des de la declaració de concurs quedarà suspesa la meritació dels interessos, legals o convencionals, excepte els corresponents als crèdits amb garantia real, que seran exigibles fins on arribe la respectiva garantia. Els crèdits salarials que resulten reconeguts meritiran interessos conforme a l'interés legal dels diners fixats en la corresponent Llei de Pressupostos. Els crèdits derivats dels interessos tindran la consideració de subordinats als efectes del que preveu l'article 92.3r d'esta llei.

2. No obstant, quan en el concurs s'arribe a una solució de conveni que no implique quitament, s'hi podrà

pactar el cobrament, total o parcial, dels interessos la meritació dels quals haja resultat suspesa, calculats al tipus legal o al convencional si fóra menor. En cas de liquidació, si resulta romanent després del pagament de la totalitat dels crèdits concursals, se satisfaran els referits interessos calculats al tipus convencional.

Article 60. Interrupció de la prescripció.

1. Des de la declaració fins a la conclusió del concurs quedarà interrompuda la prescripció de les accions contra el deutor pels crèdits anteriors a la declaració.

2. Des de la declaració fins a la conclusió del concurs quedarà interrompuda la prescripció de les accions contra socis i contra administradors, liquidadors i auditors de la persona jurídica deutora.

3. En el supòsit previst en els apartats anteriors, el còmput del termini per a la prescripció s'iniciarà novament, si és el cas, en el moment de la conclusió del concurs.

CAPÍTOL III

Dels efectes sobre els contractes

Article 61. Vigència dels contractes amb obligacions recíproques.

1. En els contractes subscrits pel deutor, quan en el moment de la declaració del concurs una de les parts haja complit íntegrament les seues obligacions i l'altra tinga pendent el compliment total o parcial de les recíproques a càrrec seu, el crèdit o el deute que corresponga al deutor s'inclourà, segons corresponga, en la massa activa o en la passiva del concurs.

2. La declaració de concurs, per si sola, no afectarà la vigència dels contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment tant a càrrec del concursat com de l'altra part. Les prestacions a què estiga obligat el concursat es realitzaran a càrrec de la massa.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, l'administració concursal, en cas de suspensió, o el concursat, en cas d'intervenció, podran sol·licitar la resolució del contracte si ho estimen convenient per a l'interés del concurs. El jutge citarà a compareixença el concursat, l'administració concursal i l'altra part en el contracte i, si hi ha acord pel que fa a la resolució i els seus efectes, dictarà interlocutòria per la qual declare resolt el contracte de conformitat amb el que acorda. En qualsevol altre cas, les diferències se substanciaran pels tràmits de l'incident concursal i el jutge decidirà sobre la resolució, acordant, si és el cas, les restitucions que corresponguen i la indemnització que haja de satisfer-se a càrrec de la massa.

3. Es considerarà que no s'han posat les clàusules que establisquen la facultat de resolució o l'extinció del contracte per la sola causa de la declaració de concurs de qualsevol de les parts.

Article 62. Resolució per incompliment.

1. La declaració de concurs no afectarà la facultat de resolució dels contractes a què es referix l'apartat 2 de l'article precedent per incompliment posterior de qualsevol de les parts. Si es tractara de contractes de tracte successiu, la facultat de resolució podrà exercitar-se també quan l'incompliment haja sigut anterior a la declaració de concurs.

2. L'acció resolutòria s'exercitarà davant del jutge del concurs i se substanciarà pels tràmits de l'incident concursal.

3. Encara que hi haja causa de resolució, el jutge, atenent l'interés del concurs, podrà acordar el compliment del contracte, i seran a càrrec de la massa les prestacions degudes o que haja de realitzar el concursat.

4. Acordada la resolució del contracte, quedaran extingides les obligacions pendents de venciment. Pel que fa a les vençudes, s'inclourà en el concurs el crèdit que corresponga al creditor que haja complit les seues obligacions contractuals, si l'incompliment del concursat és anterior a la declaració de concurs; si és posterior, el crèdit de la part complidora se satisfarà a càrrec de la massa. En tot cas, el crèdit comprendrà el rescabament dels danys i perjuís que corresponga.

Article 63. *Supòsits especials.*

1. El que estableixen els articles anteriors no afectarà l'exercici de la facultat de denúncia unilateral del contracte que corresponga conforme a la llei.

2. Tampoc afectarà l'aplicació de les lleis que disposen o permeten pactar expressament l'extinció del contracte en els casos de situacions concursals o de liquidació administrativa d'alguna de les parts.

Article 64. *Contractes de treball.*

1. Els expedients de modificació substancial de les condicions de treball i de suspensió o extinció col·lectiva de les relacions laborals, una vegada presentada davant del jutge mercantil la sol·licitud de declaració de concurs, es tramitaran davant d'este per les regles establides en el present article.

2. L'administració concursal, el deutor o els treballadors de l'empresa concursada a través dels seus representants legals, podran sol·licitar del jutge del concurs la modificació substancial de les condicions de treball i l'extinció o suspensió col·lectives dels contractes de treball en què siga empleador el concursat.

3. L'adopció de les mesures previstes en l'apartat anterior només podrà sol·licitar-se del Jutge del concurs una vegada emés per l'administració concursal l'informe a què es referix el capítol I del títol IV d'esta llei, llevat que s'estime que la demora en l'aplicació de les mesures col·lectives preteses pot comprometre greument la viabilitat futura de l'empresa, i en este cas, i amb acreditació d'esta circumstància, podrà realitzar-se la petició al jutge en qualsevol moment processal des de la presentació de la sol·licitud de declaració de concurs.

4. La sol·licitud haurà d'exposar i justificar, si és el cas, les causes motivadores de les mesures col·lectives preteses i els objectius que es proposen aconseguir amb estes per a assegurar, si és el cas, la viabilitat futura de l'empresa i de l'ocupació, acompanyant els documents necessaris per a la seua acreditació.

5. Rebuda la sol·licitud, el jutge convocarà els representants dels treballadors i l'administració concursal a un període de consultes, la duració del qual no serà superior a trenta dies naturals, o a quinze, també naturals, en el supòsit d'empreses que compten amb menys de cinquanta treballadors.

Si la mesura afecta empreses de més de 50 treballadors, haurà d'acompanyar-se a la sol·licitud un pla que incloga la incidència de les mesures laborals proposades en la viabilitat futura de l'empresa i de l'ocupació.

En els casos en què la sol·licitud haja sigut formulada per l'empresari o per l'administració concursal, la comunicació als representants legals dels treballadors de l'inici del període de consultes haurà d'incloure una còpia de la sol·licitud prevista en l'apartat 4 d'este article i dels documents que, si és el cas, s'acompanyen.

6. Durant el període de consultes, els representants dels treballadors i l'administració concursal hauran de

negociar de bona fe per a la consecució d'un acord. L'acord requerirà la conformitat de la majoria dels membres del comitè o comitès d'empresa, dels delegats de personal, si és el cas, o de les representacions sindicals, si n'hi ha, sempre que representen la majoria d'aquells.

Al finalitzar el termini assenyalat o en el moment en què s'assolisca un acord, l'administració concursal i els representants dels treballadors comunicaran al jutge del concurs el resultat del període de consultes. Rebuda la dita comunicació, el jutge del concurs demanarà un informe de l'Autoritat Laboral sobre les mesures proposades o l'acord assolit, que haurà de ser emés en el termini de quinze dies. L'Autoritat Laboral podrà oir l'administració concursal i els representants dels treballadors abans d'emetre l'informe. Una vegada rebut l'informe pel jutge del concurs o transcorregut el termini d'emissió, seguirà el curs de les actuacions. Si l'informe és emés fora de termini, podrà no obstant ser tingut en compte pel jutge del concurs a l'adoptar la corresponent resolució.

7. Complits els tràmits ordenats en els apartats anteriors, el jutge resoldrà, en un termini màxim de cinc dies, per mitjà d'interlocutòria, sobre les mesures proposades, acceptant, si n'hi ha, l'acord aconseguit, llevat que en la conclusió d'este aprecie l'existència de frau, dol, coacció o abús de dret. En este cas, així com en el supòsit de no haver-hi acord, el jutge determinarà el que corresponga conforme a la legislació laboral.

La interlocutòria, en cas d'acordar-se la suspensió o extinció col·lectiva dels contractes de treball, produirà les mateixes conseqüències que la resolució administrativa de l'Autoritat Laboral recaiguda en un expedient de regulació d'ocupació, a l'efecte de l'accés dels treballadors a la situació legal de desocupació.

8. Contra la interlocutòria a què es referix l'apartat anterior, cabrà la interposició de recurs de súplica, així com de la resta de recursos previstos en la Llei de Procediment Laboral, que es tramitaran i resoldran davant dels òrgans jurisdiccionals socials, sense que cap d'estos tinga efectes suspensius sobre la tramitació del concurs ni dels incidents concursals.

Les accions que els treballadors puguen exercir contra la interlocutòria, en qüestions que es referisquen estrictament a la relació jurídica individual, se substanciaran pel procediment de l'incident concursal. La sentència que recaiga serà recurrible en suplicació.

9. En el supòsit d'acordar-se una modificació substancial de caràcter col·lectiu de les previstes en l'article 41 de l'Estatut dels Treballadors, el dret de rescissió de contracte amb indemnització que, per a este supòsit reconeix la dita norma legal, quedarà en suspens durant la tramitació del concurs i amb el límit màxim d'un any des que s'haja dictat la interlocutòria judicial que va autoritzar la dita modificació.

La suspensió prevista en el paràgraf anterior també serà d'aplicació quan s'acorde un trasllat col·lectiu que supose mobilitat geogràfica, sempre que el nou centre de treball es trobe en la mateixa província que el centre de treball d'origen i a menys de 60 quilòmetres d'este, llevat que s'acredite que el temps mínim de desplaçament, d'anada i tornada, supera el vint-i-cinc per cent de la duració de la jornada diària de treball.

Tant en este cas com en els altres supòsits de modificació substancial de les condicions de treball, la improcedència de l'exercici de l'acció de rescissió derivada de la modificació col·lectiva de les condicions de treball no podrà prolongar-se per un període superior a dotze mesos, a comptar de la data en què s'haja dictat la interlocutòria judicial que va autoritzar la dita modificació.

10. Les accions individuals interposades a l'empara del que preveu l'article 50.1.b) de l'Estatut dels Treballadors tindran la consideració d'extincions de caràcter

col·lectiu a l'efecte de la seua tramitació davant del jutge del concurs pel procediment previst en el present article, quan l'extinció afecte un nombre de treballadors que supere, des de la declaració del concurs, els límits següents:

Per a les empreses que compten amb una plantilla de fins a 100 treballadors, deu treballadors. S'entendrà en tot cas que són col·lectives les accions exercides per la totalitat de la plantilla de l'empresa.

Per a les empreses que compten amb una plantilla de 100 a 300, el deu per cent dels treballadors.

Per a les empreses que compten amb una plantilla de més de 300, el vint-i-cinc per cent dels treballadors.

11. En tot el que no preveu este article s'aplicarà la legislació laboral i, especialment, mantindran els representants dels treballadors totes les competències que els atribueix esta legislació.

Article 65. *Contractes del personal d'alta direcció.*

1. Durant la tramitació del concurs, l'administració concursal, per pròpia iniciativa o a instància del deutor, podrà extingir o suspendre els contractes d'este amb el personal d'alta direcció.

2. En cas de suspensió del contracte, este podrà extingir-se per voluntat de l'alt directiu, amb preavís d'un mes, conservant el dret a la indemnització en els termes de l'apartat següent.

3. En cas d'extinció del contracte de treball, el jutge del concurs podrà moderar la indemnització que corresponga a l'alt directiu, quedant en el dit supòsit sense efecte la que s'haja pactat en el contracte, amb el límit de la indemnització establida en la legislació laboral per a l'acomiadament col·lectiu.

4. L'administració concursal podrà sol·licitar del jutge que el pagament d'este crèdit s'ajorne fins que siga ferma la sentència de qualificació.

Article 66. *Convenis col·lectius.*

La modificació de les condicions establides en els convenis regulats en el títol III de l'Estatut dels Treballadors només podrà afectar aquelles matèries en què siga admissible d'acord amb la legislació laboral, i, en tot cas, requerirà l'acord dels representants legals dels treballadors.

Article 67. *Contractes amb Administracions públiques.*

1. Els efectes de la declaració de concurs sobre els contractes de caràcter administratiu subscrits pel deutor amb Administracions públiques es regiran pel que estableix la seua legislació especial.

2. Els efectes de la declaració de concurs sobre els contractes de caràcter privat subscrits pel deutor amb Administracions públiques es regiran, quant als seus efectes i extinció, pel que estableix esta Llei.

Article 68. *Rehabilitació de crèdits.*

1. L'administració concursal, per pròpia iniciativa o a instància del concursat, podrà rehabilitar els contractes de préstec i la resta de contractes de crèdit a favor d'este el venciment anticipat dels quals, per impagament de quotes d'amortització o d'interessos meritats, s'haja produït dins dels tres mesos precedents a la declaració de concurs, sempre que, abans que finalitze el termini per a presentar la comunicació de crèdits, notifique la rehabilitació al creditor, satisfaga o consigne la totalitat de les quantitats degudes al moment de la rehabilitació i assumisca els pagaments futurs a càrrec de la massa.

2. No serà procedent la rehabilitació quan el creditor s'opose i, amb anterioritat a l'obertura del concurs, haja iniciat l'exercici de les accions en reclamació del pagament contra el mateix deutor, contra algun codeutor solidari o contra qualsevol garant.

Article 69. *Rehabilitació de contractes d'adquisició de béns amb preu ajornat.*

1. L'administració concursal, per pròpia iniciativa o a instància del concursat, podrà rehabilitar els contractes d'adquisició de béns mobles o immobles amb contraprestació o preu ajornat la resolució dels quals s'haja produït dins dels tres mesos precedents a la declaració de concurs, sempre que, abans que finalitze el termini per a la comunicació de crèdits, notifique la rehabilitació al transmetent, satisfaga o consigne la totalitat de les quantitats degudes en el moment de la rehabilitació i assumisca els pagaments futurs a càrrec de la massa. L'incompliment del contracte que haja sigut rehabilitat conferirà al creditor el dret a resoldre'l sense possibilitat d'ulterior rehabilitació.

2. El transmetent podrà oposar-se a la rehabilitació quan, amb anterioritat a la declaració de concurs, haja iniciat l'exercici de les accions de resolució del contracte o de restitució del bé transmés, o quan, amb la mateixa antelació, haja recuperat la possessió material del bé pels procediments legítims i haja tornat o consignat, en allò que siga procedent, la contraprestació rebuda, o haja realitzat actes dispositius sobre el bé en favor de tercer, la qual cosa haurà d'acreditar suficientment si no consta en l'administració concursal.

Article 70. *Enervació del desnonament en arrendaments urbans.*

L'administració concursal podrà enervar l'acció de desnonament exercitada contra el deutor amb anterioritat a la declaració del concurs, així com rehabilitar la vigència del contracte fins a eixe moment mateix de practicar-se l'efectiu llançament. En estos casos, hauran de pagar-se a càrrec de la massa totes les rendes i conceptes pendents, així com les possibles costes processals causades fins a eixe moment.

No s'aplicarà en estos casos la limitació que estableix l'últim paràgraf de l'article 22 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

CAPÍTOL IV

Dels efectes sobre els actes perjudicials per a la massa activa

Article 71. *Accions de reintegració.*

1. Declarat el concurs, seran rescindibles els actes perjudicials per a la massa activa realitzats pel deutor dins dels dos anys anteriors a la data de la declaració, encara que no haja existit intenció fraudulenta.

2. El perjudici patrimonial es presumix, sense admetre prova en contra, quan es tracte d'actes de disposició a títol gratuït, excepte les liberalitats d'ús i de pagaments o altres actes d'extinció d'obligacions el venciment dels quals fóra posterior a la declaració del concurs.

3. Excepte prova en contra, el perjudici patrimonial es presumix quan es tracte dels actes següents:

1r. Els dispositius a títol onerosos realitzats a favor d'alguna de les persones especialment relacionades amb el concursat.

2n. La constitució de garanties reals a favor d'obligacions preexistents o de les noves concrets en substitució d'aquelles.

4. Quan es tracte d'actes no compresos en els dos supòsits previstos en l'apartat anterior, el perjudic patrimonial haurà de ser provat per qui exercite l'acció rescissòria.

5. En cap cas podran ser objecte de rescissió els actes ordinaris de l'activitat professional o empresarial del deutor realitzats en condicions normals, ni els actes compresos en l'àmbit de lleis especials reguladores dels sistemes de pagaments i compensació i liquidació de valors i instruments derivats.

6. L'exercici de les accions rescissòries no impedirà el d'altres accions d'impugnació d'actes del deutor que siguin procedents conforme a Dret, les quals podran exercitar-se davant del jutge del concurs, conforme a les normes de legitimació i procediment que per a aquelles conté l'article següent.

Article 72. *Legitimació i procediment.*

1. La legitimació activa per a l'exercici de les accions rescissòries i la resta d'impugnació correspondrà a l'administració concursal. Els creditors que hagen instat per escrit, de l'administració concursal, l'exercici d'alguna acció, assenyalant l'acte concret que es tracte de rescindir o impugnar i el fonament per a això, estaran legitimats per a exercitar-la si l'administració concursal no ho fa dins dels dos mesos següents al requeriment. En este cas, pel que fa als gastos i costes dels legitimats subsidiaris, s'aplicarà la norma prevista en l'apartat 4 de l'article 54.

2. Les demandes de rescissió hauran de dirigir-se contra el deutor i contra els que han sigut part en l'acte impugnat. Si el bé que es pretén reintegrar ha sigut transmés a un tercer, la demanda també haurà de dirigir-se contra este quan l'actor pretenga desvirtuar la pre-umpció de bona fe de l'adquirent o atacar la seua irrevindicabilitat o la protecció derivada de la publicitat registral.

3. Les accions rescissòries i la resta que siguin d'impugnació es tramitaran pel procediment de l'incident concursal. Les demandes interposades pels legitimats subsidiaris es notificaran a l'administració concursal.

Article 73. *Efectes de la rescissió.*

1. La sentència que estime l'acció declararà la ineficàcia de l'acte impugnat i condemnarà a la restitució de les prestacions objecte d'aquell, amb els seus fruits i interessos.

2. Si els béns i drets eixits del patrimoni del deutor no poden reintegrar-se a la massa per pertànyer a tercer no demandat o si, conforme a la sentència, ha procedit de bona fe o gaudix d'irrevindicabilitat o de protecció registral, es condemnarà a qui haja sigut part en l'acte rescindit a entregar el valor que tenien quan van eixir del patrimoni del deutor concursat, més l'interés legal; si la sentència apreciara mala fe en qui va contractar amb el concursat, se'l condemnarà a indemnitzar la totalitat dels danys i perjudicats causats a la massa activa.

3. El dret a la prestació que resulte a favor de qual-sevol dels demandats com a conseqüència de la rescissió tindrà la consideració de crèdit contra la massa, que haurà de satisfer-se simultàniament a la reintegració dels béns i drets objecte de l'acte rescindit, llevat que la sentència aprecie mala fe en el creditor, i en este cas es considerarà crèdit concursal subordinat.

TÍTOL IV

De l'informe de l'administració concursal i de la determinació de les masses activa i passiva del concurs

CAPÍTOL I

De la presentació de l'informe de l'administració concursal

Article 74. *Termini de presentació.*

1. El termini per a la presentació de l'informe dels administradors concursals serà de dos mesos, comptats a partir de la data en què es produïska l'acceptació de dos d'estos.

2. Este termini podrà ser prorrogat pel jutge, per temps no superior a un mes, a sollicitud de l'administració concursal, presentada abans de la seua expiració i fundada en circumstàncies extraordinàries.

3. A més de la responsabilitat i de la causa de separació en què hagen pogut incórrer conforme als articles 36 i 37, els administradors concursals que no presenten l'informe dins del termini perdran el dret a la remuneració fixada pel jutge del concurs i hauran de tornar a la massa les quantitats percebudes. Contra la resolució judicial que acorde imposar esta sanció cabrà recurs d'apel·lació.

Article 75. *Estructura de l'informe.*

1. L'informe de l'administració concursal contindrà:

1r. Anàlisi de les dades i circumstàncies del deutor expressades en la memòria a què es referix el número 2n de l'apartat 2 de l'article 6.

2n. Estat de la comptabilitat del deutor i, si és el cas, juí sobre els comptes, estats financers, informes i memòria a què es referix l'apartat 3 de l'article 6.

Si el deutor no ha presentat els comptes anuals corresponents a l'exercici anterior a la declaració de concurs, seran formulats per l'administració concursal, amb les dades que puga obtindre dels llibres i documents del deutor, de la informació que este li facilite i de tota la que obtinga en un termini no superior a quinze dies.

3r. Memòria de les principals decisions i actuacions de l'administració concursal.

2. A l'informe s'uniran els documents següents:

1r. Inventari de la massa activa.

2n. Llista de creditors.

3r. Si és el cas, l'escrit d'avaluació de les propostes de conveni que s'hagueren presentat.

3. L'informe conclourà amb l'exposició motivada dels administradors concursals sobre la situació patrimonial del deutor i de totes les dades i circumstàncies que puguen ser rellevants per a la ulterior tramitació del concurs.

CAPÍTOL II

De la determinació de la massa activa

SECCIÓ 1a. DE LA COMPOSICIÓ DE LA MASSA ACTIVA I FORMACIÓ DE LA SECCIÓ TERCERA

Article 76. *Principi d'universalitat.*

1. Constituïxen la massa activa del concurs els béns i drets integrats en el patrimoni del deutor a la data de la declaració de concurs i els que es reintegren a

este o siguen adquirits per ell fins a la conclusió del procediment.

2. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior aquells béns i drets que, inclús tenint caràcter patrimonial, siguen legalment inembargables.

3. Els titulars de crèdits amb privilegis sobre els barcos i les aeronaus podran separar estos béns de la massa activa del concurs per mitjà de l'exercici, pel procediment corresponent, de les accions que tinguen reconegudes en la seua legislació específica. Si de l'execució resultara un romanent a favor del concursat, s'integrarà en la massa activa.

Article 77. *Béns conjugals.*

1. En cas de concurs de persona casada, la massa activa comprendrà els béns i drets propis o privatis del concursat.

2. Si el règim econòmic del matrimoni fóra el de societat de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, s'inclouran en la massa, a més, els béns de guanys o comuns quan hagen de respondre d'obligacions del concursat. En este cas, el cònjuge del concursat podrà demanar la dissolució de la societat o comunitat conjugal i el jutge acordarà la liquidació o divisió del patrimoni que es durà a terme de forma coordinada amb el que resulte del conveni o de la liquidació del concurs.

Article 78. *Presumpció de donacions i pacte de sobrevivència entre els cònjuges. Vivenda habitual del matrimoni.*

1. Declarat el concurs de persona casada en règim de separació de béns, es presumirà en benefici de la massa, excepte prova en contra, que va donar al seu cònjuge la contraprestació satisfeta per este per a l'adquisició de béns a títol oneros quan esta contraprestació procedisca del patrimoni del concursat. Si no es pot provar la procedència de la contraprestació es presumirà, excepte prova en contra, que la mitat d'esta va ser donada pel concursat al seu cònjuge, sempre que l'adquisició dels béns s'haja realitzat l'any anterior a la declaració de concurs.

2. Les presumpcions a què es referix este article no regiran quan els cònjuges estiguen separats judicialment o de fet.

3. Els béns adquirits per ambdós cònjuges amb pacte de sobrevivència es consideraran divisibles en el concurs de qualsevol d'ells, i s'integrarà en la massa activa la mitat corresponent al concursat.

El cònjuge del concursat tindrà dret a adquirir la totalitat de cada un dels béns satisfent a la massa la mitat del seu valor. Si es tracta de la vivenda habitual del matrimoni, el valor serà el del preu d'adquisició actualitzat conforme a l'índex de preus al consum específic, sense que puga superar el del seu valor de mercat. En els altres casos, serà el que de comú acord determinen el cònjuge del concursat i l'administració concursal o, si no n'hi ha, el que com a valor de mercat determine el jutge, oïdes les parts i amb un informe previ d'expert quan ho estime oportú.

4. Quan la vivenda habitual del matrimoni tinga caràcter de guany o els pertanga en comunitat conjugal i siga procedent la liquidació de la societat de guanys o la dissolució de la comunitat, el cònjuge del concursat tindrà dret a la inclusió d'aquella amb preferència en el seu haver, fins on este arribe, o abonant l'excés.

Article 79. *Comptes indistints.*

1. Els saldos creditors de comptes en què el concursat figure com a titular indistint s'integraran en la massa activa, excepte prova en contra apreciada com a suficient per l'administració concursal.

2. Contra la decisió que s'adopte podrà plantejar-se incident concursal.

Article 80. *Separació.*

1. Els béns de propietat aliena que es troben en poder del concursat i sobre els quals este no tinga dret d'ús, garantia o retenció seran entregats per l'administració concursal als seus legítims titulars, a sol·licitud d'estos.

2. Contra la decisió denegatòria de l'administració concursal podrà plantejar-se incident concursal.

Article 81. *Impossibilitat de separació.*

1. Si els béns i drets susceptibles de separació han sigut alienats pel deutor abans de la declaració de concurs a tercer de qui no puguen reivindicar-se, el titular perjudicat podrà optar entre exigir la cessió del dret a rebre la contraprestació si encara l'adquirent no l'ha realitzat, o comunicar a l'administració concursal, per al seu reconeixement en el concurs, el crèdit corresponent al valor que tinguen els béns i drets en el moment de l'alienació o en un altre de posterior, a elecció del sol·licitant, més l'interés legal.

2. El crèdit que resulte a favor del titular perjudicat tindrà la consideració de crèdit concursal ordinari. Els efectes de la falta de comunicació oportuna del crèdit es produiran transcorregut un mes des de l'acceptació per l'administració concursal o des de la fermesa de la resolució judicial que haja reconegut els drets del titular perjudicat.

SECCIÓ 2a. DE L'INVENTARI DE LA MASSA ACTIVA

Article 82. *Formació de l'inventari.*

1. L'administració concursal elaborarà tan ràpidament com siga possible un inventari que contindrà la relació i l'avaluació dels béns i drets del deutor integrats en la massa activa a la data de tancament, que serà el dia anterior al d'emissió del seu informe. En cas de concurs de persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, s'inclouran en l'inventari la relació i l'avaluació dels béns i drets privatis del deutor concursat, així com les dels béns i drets de guanys o comuns, amb expressa indicació del seu caràcter.

2. De cada un dels béns i drets citats en l'inventari s'expressarà la seua naturalesa, característiques, lloc en què es trobe i, si és el cas, dades d'identificació registral. S'indicaran també els gravàmens, les traves i les càrregues que afecten estos béns i drets, amb expressió de la seua naturalesa i les dades d'identificació.

3. L'avaluació de cada un dels béns i drets es realitzarà d'acord amb el seu valor de mercat, tenint en compte els drets, gravàmens o càrregues de naturalesa perpètua, temporal o redimible que directament els afecten i influisquen en el seu valor, així com les garanties reals i les traves o embargaments que garantisquen o asseguren deutes no inclosos en la massa passiva.

4. A l'inventari s'afegirà una relació de tots els litigis el resultat dels quals puga afectar el seu contingut i una altra que incloga totes les accions que hagen de promoure's, segons el parer de l'administració concursal, per a la reintegració de la massa activa. En ambdós relacions s'informarà sobre viabilitat, riscos, costos i possibilitats de finançament de les corresponents actuacions judicials.

Article 83. *Assessorament d'experts independents.*

1. Si l'administració concursal considera necessari l'assessorament d'experts independents per a l'estimació dels valors de béns i drets o de la viabilitat de les accions a què es referix l'article anterior, proposarà al jutge el

seu nomenament i els termes de l'encàrrec. Contra la decisió del jutge no cabrà cap recurs.

2. Els informes emesos pels experts i el detall dels honoraris meritats a càrrec de la massa s'uniran a l'inventari.

CAPÍTOL III

De la determinació de la massa passiva

SECCIÓ 1a. DE LA COMPOSICIÓ DE LA MASSA PASSIVA I FORMACIÓ DE LA SECCIÓ QUARTA

Article 84. *Crèdits concursals i crèdits contra la massa.*

1. Constituïxen la massa passiva els crèdits contra el deutor comú que conforme a esta Llei no tinguen la consideració de crèdits contra la massa. En cas de concurs de persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, no s'integraran en la massa passiva els crèdits contra el cònjuge del concursat, encara que siguin, a més, crèdits a càrrec de la societat o comunitat conjugal.

2. Tenen la consideració de crèdits contra la massa, i seran satisfets conforme al que disposa l'article 154:

1r. Els crèdits per salaris pels últims trenta dies de treball anteriors a la declaració de concurs i en quantia que no supere el doble del salari mínim interprofessional.

2n. Els de costes i gastos judicials ocasionats per la sol·licitud i la declaració de concurs, l'adopció de mesures cautelars, la publicació de les resolucions judicials previstes en esta Llei, i l'assistència i representació del concursat i de l'administració concursal durant tota la tramitació del procediment i els seus incidents, fins a l'eficàcia del conveni o, en qualsevol altre cas, fins a la conclusió del concurs, a excepció dels ocasionats pels recursos que interposen contra resolucions del jutge quan foren totalment o parcialment desestimats amb expressa condemna en costes.

3r. Els de costes i gastos judicials ocasionats per l'assistència i representació del deutor, de l'administració concursal o de creditors legitimats en els juís que, en interès de la massa, continuen o inicien conforme a allò que disposa esta Llei, excepte el que es preveu per als casos de desistiment, aplanament, transacció i defensa separada del deutor i, si és el cas, fins als límits quantitius establits en esta.

4t. Els d'aliments del deutor i de les persones respecte de les quals tinguera el deure legal de prestar-los, conforme al que disposa esta Llei sobre la seua procedència i quantia així com, en tota l'extensió que es fixe en la corresponent resolució judicial posterior a la declaració del concurs, els dels aliments a càrrec del concursat acordats pel jutge de Primera Instància en algun dels processos a què es referix el títol I del Llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Civil.

5t. Els generats per l'exercici de l'activitat professional o empresarial del deutor després de la declaració del concurs, incloent-hi els crèdits laborals, compreses en estos les indemnitzacions degudes en cas d'acomiadament o extinció dels contractes de treball, així com els recàrrecs sobre les prestacions per incompliment de les obligacions en matèria de salut laboral, fins que el jutge acorde el cessament de l'activitat professional o empresarial, aprobe un conveni o, en qualsevol altre cas, declare la conclusió del concurs.

Els crèdits per indemnitzacions derivades d'extincions col·lectives de contractes de treball ordenats pel jutge del concurs s'entendran comunicats i reconeguts per la mateixa resolució que els aprobe, siga quin siga el moment.

6t. Els que, conforme a esta Llei, resulten de prestacions a càrrec del concursat en els contractes amb

obligacions recíproques pendents de compliment que continuen en vigor després de la declaració de concurs, i d'obligacions de restitució i indemnització en cas de resolució voluntària o per incompliment del concursat.

7m. Els que, en els casos de pagament de crèdits amb privilegi especial sense realització dels béns o drets afectes, en els de rehabilitació de contractes o d'eneració de desnonament i en els altres previstos en esta Llei, corresponguen per les quantitats degudes i les de venciment futur a càrrec del concursat.

8u. Els que, en els casos de rescissió concursal d'actes realitzats pel deutor, corresponguen a la devolució de contraprestacions rebudes per este, llevat que la sentència aprecie mala fe en el titular d'este crèdit.

9é. Els que resulten d'obligacions concretes vàlidament durant el procediment per l'administració concursal o, amb l'autorització o conformitat d'esta, pel concursat sotmés a intervenció.

10é. Els que resulten d'obligacions nascudes de la llei o de responsabilitat extracontractual del concursat amb posterioritat a la declaració de concurs i fins a l'eficàcia del conveni o, si és el cas, fins a la conclusió del concurs.

11é. Qualsevol altres crèdits a què la Llei atribuísca expressament esta consideració.

SECCIÓ 2a. DE LA COMUNICACIÓ I DEL REONEIXEMENT DE CRÈDITS

Article 85. *Comunicació de crèdits.*

1. Dins del termini assenyalat en el número 5t de l'apartat 1 de l'article 21, els creditors del concursat comunicaran a l'administració concursal l'existència dels seus crèdits.

2. La comunicació es formularà per escrit, que serà firmat pel creditor, per qualsevol altre interessat en el crèdit o per qui acredite representació suficient d'ells, i es presentarà en el jutjat.

3. L'escrit expressarà nom, domicili i la resta de dades d'identitat del creditor, així com les relatives al crèdit, el seu concepte, quantia, dates d'adquisició i venciment, característiques i qualificació que es pretenga. Si s'invoca un privilegi especial, s'indicaran, a més, els béns o drets a què afecte i, si és el cas, les dades registrals.

4. S'acompanyaran els originals o les còpies autenticades del títol o dels documents relatius al crèdit. Si se sol·licita la devolució dels títols, documents o escriptures de poder acompanyats, quedaran en les actuacions testimonis prou autoritzats pel secretari.

No obstant, quan els originals dels títols o documents hagen sigut aportats o consten en un altre procediment judicial o administratiu, podran acompanyar-se còpies no autenticades d'estos sempre que es justifique la sol·licitud efectuada davant del jutjat o organisme corresponent per a l'obtenció de testimoni o la devolució d'originals.

5. En cas de concursos simultanis de deutors solidaris, el creditor o l'interessat podran comunicar l'existència dels crèdits a l'administració concursal de cada un dels concursos. L'escrit presentat en cada concurs expressarà si s'ha efectuat o es pensa efectuar la comunicació en els altres, i caldrà aportar, si és el cas, una còpia de l'escrit o dels escrits presentats i dels que s'hagen rebut.

Article 86. *Reconeixement de crèdits.*

1. Correspondrà a l'administració concursal determinar la inclusió o exclusió en la llista de creditors dels crèdits posats de manifest en el procediment. Esta decisió s'adoptarà respecte de cada un dels crèdits, tant

dels que s'hagen comunicat expressament com dels que resulten dels llibres i documents del deutor o per qualsevol altra raó consten en el concurs.

Totes les qüestions que se susciten en matèria de reconeixement de crèdits seran tramitades i resoltes per mitjà de l'incident concursal.

2. S'inclouran necessàriament en la llista de creditors aquells crèdits que hagen sigut reconeguts per laude o per sentència, encara que no foren fermes, els que consten en document amb força executiva, els reconeguts per certificat administratiu, els assegurats amb garantia real inscrita en registre públic, i els crèdits dels treballadors l'existència i la quantia dels quals resulten dels llibres i documents del deutor o consten en el concurs per qualsevol altra raó. No obstant això, l'administració concursal podrà impugnar en juí ordinari i dins del termini per a emetre el seu informe, els convenis o procediments arbitrals en cas de frau, conforme al que preveu l'apartat 2 de l'article 53, i l'existència i validesa dels crèdits consignats en títol executiu o assegurats amb garantia real, així com, a través dels procediments admesos a l'efecte per la seua legislació específica, els actes administratius.

3. Quan el concursat fóra persona casada en règim de guanyos o qualsevol altre de comunitat de béns, l'administració concursal expressarà, respecte de cada un dels crèdits inclosos en la llista, si només poden fer-se efectius sobre el seu patrimoni privatiu o també sobre el patrimoni comú.

Article 87. *Supòsits especials de reconeixement.*

1. Els crèdits sotmesos a condició resolutòria es reconeixeran com a condicionals i gaudiran dels drets concursals que corresponguen a la seua quantia i qualificació, mentre no es complisca la condició. Complida esta, podran anular-se, a petició de part, les actuacions i decisions en què l'acte, l'adhesió o el vot del creditor condicional haja sigut decisiu. Totes les altres actuacions es mantindran, sense perjudi del deure de devolució a la massa, si és el cas, de les quantitats cobrades pel creditor condicional, i de la responsabilitat en què el dit creditor haja pogut incórrer davant de la massa o davant dels creditors.

2. Als crèdits de dret públic de les Administracions públiques i els seus organismes públics recorreguts en via administrativa o jurisdiccional se'ls aplicarà el que disposa l'apartat anterior.

3. Els crèdits sotmesos a condició suspensiva i els litigiosos seran reconeguts en el concurs com a crèdits contingents sense quantia pròpia i amb la qualificació que corresponga, i els seus titulars seran admesos com a creditors legítimats en el juí sense més limitacions que la suspensió dels drets d'adhesió, de vot i de cobrament. En tot cas, la confirmació del crèdit contingent o el seu reconeixement en sentència ferma o susceptible d'execució provisional, atorgarà al seu titular la totalitat dels drets concursals que corresponguen a la seua quantia i qualificació.

4. Quan el jutge del concurs estime probable el compliment de la condició resolutòria o la confirmació del crèdit contingent, podrà, a petició de part, adoptar les mesures cautelars de constitució de provisions a càrrec de la massa, de prestació de fiances per les parts i qualsevol altres que considere oportunes en cada cas.

5. Els crèdits que no puguin ser fets efectius contra el concursat sense la prèvia excussió del patrimoni del deutor principal es reconeixeran com a crèdits contingents mentre el creditor no justifique complidament a l'administració concursal haver esgotat l'excussió, confirmant-se, en este cas, el reconeixement del crèdit en el concurs pel saldo subsistent.

6. Els crèdits en què el creditor gaudisca de fiança de tercer es reconeixeran pel seu import sense cap limitació i sense perjudi de la substitució del titular del crèdit en cas de pagament pel fiador. En la qualificació d'estos crèdits s'optarà, en tot cas, per la que resulte menys onerosa per al concurs entre les que corresponguen al creditor i al fiador.

7. A sollicitud del creditor que haja cobrat part del seu crèdit d'un avalista, fiador o deutor solidari del concursat, podran incloure's a favor seu en la llista de creditors tant la resta del seu crèdit no satisfet com la totalitat del que, per reembossament o per quota de solidaritat, corresponga a qui haja fet el pagament parcial, encara que este no haja comunicat el seu crèdit o haja fet remissió del deute.

Article 88. *Còmput dels crèdits en diners.*

1. Als efectes exclusivament de la quantificació del passiu, tots els crèdits es computaran en diners i s'expressaran en moneda de curs legal, sense que això supose la seua conversió ni modificació.

2. Els crèdits expressats en una altra moneda es computaran en la de curs legal segons el tipus de canvi oficial en la data de la declaració de concurs.

3. Els crèdits que tinguen per objecte prestacions no dineràries o prestacions dineràries determinades per referència a un bé distint dels diners, es computaran pel valor de les prestacions o del bé en la data de la declaració de concurs.

4. Els crèdits que tinguen per objecte prestacions dineràries futures es computaran pel seu valor a la data de la declaració de concurs, efectuant-se l'actualització conforme al tipus d'interés legal vigent en eixe moment.

SECCIÓ 3a. DE LA CLASSIFICACIÓ DELS CRÈDITS

Article 89. *Classes de crèdits.*

1. Els crèdits inclosos en la llista de creditors es classificaran, als efectes del concurs, en privilegiats, ordinaris i subordinats.

2. Els crèdits privilegiats es classificaran, al seu torn, en crèdits amb privilegi especial, si afecten determinats béns o drets, i crèdits amb privilegi general, si afecten la totalitat del patrimoni del deutor. No s'admetrà en el concurs cap privilegi o preferència que no estiga reconegut en esta Llei.

3. S'entendran classificats com a crèdits ordinaris aquells que no es troben qualificats en esta Llei com a privilegiats ni com a subordinats.

Article 90. *Crèdits amb privilegi especial.*

1. Són crèdits amb privilegi especial:

1r. Els crèdits garantits amb hipoteca voluntària o legal, immobiliària o mobiliària, o amb penyora sense desplaçament, sobre els béns hipotecats o pignorats.

2n. Els crèdits garantits amb anticresi, sobre els fruits de l'immoble gravat.

3r. Els crèdits refaccionaris, sobre els béns refaccionats, inclosos els dels treballadors sobre els objectes elaborats per ells mentre siguen propietat o estiguen en possessió del concursat.

4t. Els crèdits per quotes d'arrendament financer o terminis de compravenda amb preu ajornat de béns mobles o immobles, a favor dels arrendadors o venedors i, si és el cas, dels finançadors, sobre els béns arrendats amb reserva de domini, amb prohibició de disposar o amb condició resolutòria en cas de falta de pagament.

5t. Els crèdits amb garantia de valors representats per mitjà d'anotacions en compte, sobre els valors gravats.

6t. Els crèdits garantits amb penyora constituïda en document públic, sobre els béns o drets pignorats que estiguen en possessió del creditor o d'un tercer. Si es tracta de penyora de crèdits, serà suficient que conste en un document amb data fefaent per a gaudir de privilegi sobre els crèdits pignorats.

2. Perquè els crèdits mencionats en els números 1r a 5t de l'apartat anterior puguin ser classificats amb privilegi especial, la respectiva garantia haurà d'estar constituïda amb els requisits i les formalitats previstos en la seua legislació específica per a la seua oposabilitat a tercers, llevat que es tracte d'hipoteca legal tàcita o dels refaccionaris dels treballadors.

Article 91. *Crèdits amb privilegi general.*

Són crèdits amb privilegi general:

1r. Els crèdits per salaris que no tinguen reconegut privilegi especial, en la quantia que resulte de multiplicar el triple del salari mínim interprofessional pel nombre de dies de salari pendent de pagament, les indemnitzacions derivades de l'extinció dels contractes, en la quantia corresponent al mínim legal calculada sobre una base que no supere el triple del salari mínim interprofessional, les indemnitzacions derivades d'accident de treball i malaltia professional, i els recàrrecs sobre les prestacions per incompliment de les obligacions en matèria de salut laboral meritats amb anterioritat a la declaració de concurs.

2n. Les quantitats corresponents a retencions tributàries i de Seguretat Social degudes pel concursat en compliment d'una obligació legal.

3r. Els crèdits per treball personal no dependent i els que corresponguen al mateix autor per la cessió dels drets d'explotació de l'obra objecte de propietat intel·lectual, meritats durant els sis mesos anteriors a la declaració del concurs.

4t. Els crèdits tributaris i la resta de crèdits de Dret públic, així com els crèdits de la Seguretat Social que no gaudisquen de privilegi especial conforme a l'apartat 1 de l'article 90, ni del privilegi general del número 2n d'este article. Este privilegi podrà exercir-se per al conjunt dels crèdits de la Hisenda Pública i per al conjunt dels crèdits de la Seguretat Social, respectivament, fins al cinquanta per cent del seu import.

5t. Els crèdits per responsabilitat civil extracontractual. No obstant, els danys personals no assegurats es tramitaran en concurrència amb els crèdits arreplegats en el número 4t d'este article.

6t. Els crèdits dels quals fóra titular el creditor que haja sol·licitat la declaració de concurs i que no tinguen el caràcter de subordinats, fins a la quarta part del seu import.

Article 92. *Crèdits subordinats.*

Són crèdits subordinats:

1r. Els crèdits que, havent sigut comunicats tardanament, siguen inclosos per l'administració concursal en la llista de creditors o que, no havent sigut comunicats oportunament, siguen inclosos en la dita llista pel jutge al resoldre sobre la impugnació d'esta, llevat que es tracte de crèdits l'existència dels quals resulte de la documentació del deutor, consten d'una altra manera en el concurs o en un altre procediment judicial, o que, per a la seua determinació, siga necessària l'actuació inspectora de les Administracions públiques, tenint en tots

estos casos el caràcter que els corresponga segons la seua naturalesa.

2n. Els crèdits que, per pacte contractual, tinguen el caràcter de subordinats respecte de tots els altres crèdits contra el deutor.

3r. Els crèdits per interessos de qualsevol classe, inclosos els moratoris, excepte els corresponents a crèdits amb garantia real fins on abaste la respectiva garantia.

4t. Els crèdits per multes i la resta de sancions pecuniàries.

5t. Els crèdits de què siga titular alguna de les persones especialment relacionades amb el deutor a qui es referix l'article següent, excepte els compresos en el número 1r de l'article 91 quan el concursat siga persona natural.

6t. Els crèdits que, com a conseqüència de rescissió concursal, resulten a favor de qui, en la sentència, haja sigut declarat part de mala fe en l'acte impugnat.

Article 93. *Persones especialment relacionades amb el concursat.*

1. Es consideren persones especialment relacionades amb el concursat persona natural:

1r. El cònjuge del concursat o qui ho haja sigut dins dels dos anys anteriors a la declaració de concurs, o les persones que convisquen amb anàloga relació d'affectivitat o hagen conviscut habitualment amb ell dins dels dos anys anteriors a la declaració de concurs.

2n. Els ascendents, descendents i germans del concursat o de qualsevol de les persones a què es referix el número anterior.

3r. Els cònjuges dels ascendents, dels descendents i dels germans del concursat.

2. Es consideren persones especialment relacionades amb el concursat persona jurídica:

1r. Els socis que, conforme a la llei, siguen personalment i il·limitadament responsables dels deutes socials i aquells altres que siguen titulars de, almenys, un cinc per cent del capital social, si la societat declarada en concurs té valors admesos a negociació en mercat secundari oficial, o un deu per cent si no en té.

2n. Els administradors, de dret o de fet, els liquidadors del concursat persona jurídica i els apoderats amb poders generals de l'empresa, així com els que ho hagueren sigut dins dels dos anys anteriors a la declaració de concurs.

3r. Les societats que formen part del mateix grup que la societat declarada en concurs i els seus socis.

3. Excepte prova en contra, es presumixen persones especialment relacionades amb el concursat els cessionaris o adjudicatari de crèdits pertanyents a qualsevol de les persones mencionades en els apartats anteriors, sempre que l'adquisició s'haja produït dins dels dos anys anteriors a la declaració de concurs.

SECCIÓ 4a. DE LA LLISTA DE CREDITORS

Article 94. *Estructura i contingut.*

1. A l'informe de l'administració concursal s'adjuntarà la llista de creditors, referida a la data de sol·licitud del concurs, que comprendrà una relació dels inclosos i una altra dels exclosos, les dos ordenades alfabèticament.

2. La relació dels creditors inclosos expressarà la identitat de cada un d'ells, la causa, la quantia per principal i per interessos, dates d'origen i venciment dels crèdits reconeguts de què siga titular, les seues garanties

personals o reals i la seua qualificació jurídica, indicant-se, si és el cas, el seu caràcter de litigiosos, condicionals o pendents de la prèvia excussió del patrimoni del deutor principal. Es faran constar expressament, si n'hi ha, les diferències entre la comunicació i el reconeixement i les conseqüències de la falta de comunicació oportuna.

Quan el concursat siga persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, es relacionaran separatament els crèdits que només poden fer-se efectius sobre el seu patrimoni privatiu i els que poden fer-se efectius també sobre el patrimoni comú.

3. La relació dels exclosos expressarà la identitat de cada un d'ells i els motius de l'exclusió.

4. En relació separada es detallaran i quantificaran els crèdits contra la massa meritats i pendents de pagament.

CAPÍTOL IV

De la publicitat i de la impugnació de l'informe

Article 95. *Publicitat de l'informe i de la documentació complementària.*

1. L'administració concursal, simultàniament a la presentació de l'informe, dirigirà una comunicació personal, per qualsevol mitjà que acredite la seua recepció, a cada un dels interessats que hagen sigut exclosos, inclosos sense comunicació prèvia del crèdit o per quantia inferior o amb qualificació distinta de les preteses, indicant-los estes circumstàncies i assenyalant-los un termini de deu dies des de la seua recepció perquè formulen les reclamacions que consideren convenients.

2. La presentació al jutge de l'informe de l'administració concursal i de la documentació complementària es comunicarà d'acord amb el que disposa l'article 23 i es publicarà en el tauler d'anuncis del jutjat.

3. El jutge podrà acordar, d'ofici o a instància d'interessat, qualsevol publicitat complementària que considere oportuna, en mitjans oficials o privats.

Article 96. *Impugnació de l'inventari i de la llista de creditors.*

1. Dins del termini de deu dies a comptar des de la comunicació a què es referix l'apartat 2 de l'article anterior, qualsevol interessat podrà impugnar l'inventari i la llista de creditors, per la qual cosa podrà obtindre còpia a càrrec seu.

2. La impugnació de l'inventari podrà consistir en la sol·licitud de la inclusió o de l'exclusió de béns o drets, o de l'augment o disminució de l'avaluació dels inclosos.

3. La impugnació de la llista de creditors podrà referir-se a la inclusió o a l'exclusió de crèdits, així com a la quantia o a la classificació dels reconeguts.

4. Les impugnacions se substanciaran pels tràmits de l'incident concursal, podent el jutge d'ofici acumular-les per a resoldre-les conjuntament. Dins dels cinc dies següents a la notificació de l'última sentència resolutòria de les impugnacions, l'administració concursal introduirà en l'inventari, en la llista de creditors i en l'exposició motivada del seu informe les modificacions que, si és el cas, siguen procedents, i presentarà al jutge els textos definitius corresponents, així com una relació actualitzada dels crèdits contra la massa meritats i pendents de pagament; tot això quedarà de manifest en la secretaria del jutjat.

Article 97. *Conseqüències de la falta d'impugnació.*

1. Els qui no impugnen en temps i forma l'inventari o la llista de creditors no podran plantejar pretensions de modificació del contingut d'estos documents, encara que sí que podran recórrer contra les modificacions introduïdes pel jutge al resoldre altres impugnacions.

2. Si el creditor qualificat en la llista de creditors com a especialment relacionat amb el deutor no impugna en temps i forma esta qualificació, el jutge del concurs, vençut el termini d'impugnació i sense més tràmits, dictarà interlocutòria que declararà extingides les garanties de qualsevol classe constituïdes a favor dels crèdits de què aquell siga titular, ordenant, si és el cas, la restitució possessòria i la cancel·lació dels assentaments en els registres corresponents. Queden exceptuats d'este supòsit els crèdits compresos en el número 1r de l'article 91 quan el concursat siga persona natural.

TÍTOL V

De les fases de conveni o de liquidació

CAPÍTOL I

De la fase de conveni

SECCIÓ 1a. DE LA FINALITZACIÓ DE LA FASE COMUNA DEL CONCURS

Article 98. *Resolució judicial.*

Transcorregut el termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors sense que s'hagen presentat impugnacions o, si se n'han presentades, una vegada posats de manifest en la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, el jutge dictarà la resolució que siga procedent de conformitat amb el que disposa este títol.

SECCIÓ 2a. DE LA PROPOSTA DE CONVENI I DE LES ADHESIONS

Article 99. *Requisits formals de la proposta de conveni.*

1. Tota proposta de conveni, que podrà contindre distintes alternatives, es formularà per escrit i firmada pel deutor o, si és el cas, per tots els creditors proposants, o pels seus respectius representants amb poder suficient. Les propostes presentades es traslladaran a les parts personades.

Quan la proposta continga compromisos de pagament a càrrec de tercers per a prestar garanties o finançament, realitzar pagaments o assumir qualsevol altra obligació, haurà d'anar firmada, a més, pels qui es comprometen o els seus representants amb poder suficient.

2. Les firmes de la proposta i, si és el cas, la justificació del seu caràcter representatiu hauran d'estar legitimades.

Article 100. *Contingut de la proposta de conveni.*

1. La proposta de conveni haurà de contindre proposicions de quitament o d'espera, podent acumular les dos. Respecte dels crèdits ordinaris, les proposicions de quitament no podran excedir la mitat de l'import de cada un d'aquells, ni les d'espera cinc anys a partir de la ferma de la resolució judicial que aprobe el conveni.

Excepcionalment, quan es tracte del concurs d'empreses l'activitat de les quals puga tindre especial transcendència per a l'economia, sempre que ho preveja el pla de viabilitat que es presente i s'hi adjunte un informe

emés a este efecte per l'Administració econòmica competent, el jutge del concurs podrà, a sol·licitud de part, autoritzar motivadament la superació dels dits límits.

2. La proposta de conveni podrà contindre, a més, proposicions alternatives per a tots els creditors o per als d'una o diverses classes, incloses les ofertes de conversió del crèdit en accions, participacions o quotes socials, o en crèdits participatius.

També podran incloure's en la proposta de conveni proposicions d'alienació, bé del conjunt de béns i drets del concursat afectes a la seua activitat empresarial o professional o de determinades unitats productives a favor d'una persona natural o jurídica determinada. Les proposicions inclouran necessàriament l'assumpció per l'adquirent de la continuïtat de l'activitat empresarial o professional pròpia de les unitats productives a què afecte i del pagament dels crèdits dels creditors, en els termes expressats en la proposta de conveni. En estos casos, hauran de ser oïts els representants legals dels treballadors.

3. En cap cas la proposta podrà consistir en la cessió de béns i drets als creditors en pagament o per a pagament dels seus crèdits, ni en qualsevol forma de liquidació global del patrimoni del concursat per a satisfacció dels seus deutes, ni en l'alteració de la classificació de crèdits establida per la Llei, ni de la quantia d'estos fixada en el procediment, sense perjudic dels quitaments que puguen acordar-se i de la possibilitat de fusió o escissió de la persona jurídica concursada, i sense perjudic així mateix del que preveu el paràgraf segon de l'apartat 5 d'este article.

4. Les propostes hauran de presentar-se acompanyades d'un pla de pagaments amb detall dels recursos previstos per al seu compliment, inclosos, si és el cas, els procedents de l'alienació de determinats béns o drets del concursat.

5. Quan per a atendre al compliment del conveni es preveja comptar amb els recursos que genere la continuació, total o parcial, en l'exercici de l'activitat professional o empresarial, la proposta haurà d'anar acompanyada, a més, d'un pla de viabilitat en què s'especifiquen els recursos necessaris, els mitjans i condicions de la seua obtenció i, si és el cas, els compromisos de la seua prestació per tercers.

Els crèdits que es concedisquen al concursat per a finançar el pla de viabilitat se satisfaran en els termes fixats en el conveni.

Article 101. *Propostes condicionades.*

1. La proposta que sotmeta l'eficàcia del conveni a qualsevol classe de condició es donarà per no presentada.

2. Per excepció al que disposa l'apartat anterior, en cas de concursos que s'hagen declarat conjuntament o la tramitació dels quals s'haja acumulat, la proposta que presente un dels concursats podrà condicionar-se a l'aprovació judicial del conveni d'un altre o uns altres.

Article 102. *Propostes amb continguts alternatius.*

1. Si la proposta de conveni oferix a tots els creditors o als d'alguna classe la facultat de triar entre diverses alternatives, haurà de determinar l'aplicable en cas de falta d'exercici de la facultat d'elecció.

2. La facultat d'elecció s'exercitarà per cada creditor en la mateixa junta de creditors que accepte el conveni o en el termini que este assenyal, que no podrà excedir deu dies a comptar des de la fermesa de la resolució judicial que l'aprove.

Article 103. *Adhesions a la proposta de conveni.*

1. Els creditors podran adherir-se a qualsevol proposta de conveni en els terminis i amb els efectes establits en esta Llei.

2. L'adhesió serà pura i simple, sense introduir modificació ni cap condicionament. En qualsevol altre cas, es donarà el creditor per no adherit.

3. L'adhesió expressarà la quantia del crèdit o dels crèdits de què siga titular el creditor, així com la seua classe, i haurà d'efectuar-se per mitjà de compareixença davant del secretari del jutjat en què es tramite el concurs, o per mitjà d'instrument públic.

4. L'adhesió a estos convenis per part de les Administracions i organismes públics es farà respectant les normes legals i reglamentàries especials que les regulen.

SECCIÓ 3a. DE LA PROPOSTA ANTICIPADA DE CONVENI

Article 104. *Termini de presentació.*

1. Des de la sol·licitud de concurs voluntari o des de la declaració de concurs necessari i, en ambdós casos, fins a l'expiració del termini de comunicació de crèdits, el deutor que no haja demanat la liquidació i no es trobe afectat per alguna de les prohibicions establides en l'article següent podrà presentar davant del jutge una proposta anticipada de conveni.

2. En cas de presentació d'una proposta anticipada de conveni, quan es done el supòsit previst en el número 5 de l'article 100, sempre que el pla de viabilitat preveja expressament un quitament o una espera superior als límits previstos en l'apartat 1 del dit article, el jutge podrà, a sol·licitud del deutor, autoritzar motivadament la superació dels límits que per al conveni s'establixen en esta Llei.

Article 105. *Prohibicions.*

1. No podrà presentar una proposta anticipada de conveni el concursat que es trobe en algun dels casos següents:

1r. Haver sigut condemnat en sentència ferma per delictes contra el patrimoni, contra l'orde socioeconòmic, de falsedat documental, contra la Hisenda Pública, la Seguretat Social o contra els drets dels treballadors. En cas de deutor persona jurídica, es donarà esta causa de prohibició si ha sigut condemnat per qualsevol d'estos delictes algun dels seus administradors o liquidadors, o dels que ho hagen sigut en els tres anys anteriors a la presentació de la proposta de conveni.

2n. Haver incomplert en algun dels tres últims exercicis l'obligació del depòsit dels comptes anuals.

3r. No figurar inscrit en el Registre mercantil, quan es tracte de persona o entitat d'inscripció obligatòria.

4t. Haver estat sotmés a un altre concurs de creditors sense que en la data de la sol·licitud del que es troba en tramitació hagen transcorregut tres anys des de la conclusió d'aquell.

5t. Haver realitzat dins dels tres anys anteriors a la data de sol·licitud del concurs algun dels actes següents:

a) Disposició de béns o drets a títol gratuït que excedeix les liberalitats en ús.

b) Disposició de béns o drets a títol oneros a favor d'un tercer o d'alguna de les persones especialment relacionades amb el concursat a què es referix l'article 93, realitzada en condicions que, en el moment de la seua realització, no siguen les normals de mercat.

c) Pagament d'obligacions no vençudes.

d) Constitució o ampliació de garanties reals per a l'assegurament d'obligacions preexistents.

e) Altres actes que hagen sigut declarats en frau de creditors per sentència, encara que no haja arribat a ser ferma.

6t. Haver incomplert el deure sol·licitar la declaració de concurs o haver infringit durant la tramitació del concurs algun dels deures o obligacions que imposa esta llei.

2. Si, admesa a tràmit la proposta anticipada de conveni, el concursat incorre en causa de prohibició o es comprova que amb anterioritat havia incorregut en alguna d'estes, el jutge d'ofici, a instància de l'administració concursal o de part interessada i, en tot cas, oït el deutor, declararà sense efecte la proposta i posarà fi a la seua tramitació.

Article 106. *Admissió a tràmit.*

1. Per a la seua admissió a tràmit, la proposta haurà d'anar acompanyada d'adhesions de creditors ordinaris o privilegiats, prestades en la forma establida en esta llei i els crèdits de les quals superen la quinta part del passiu presentat pel deutor.

2. Quan la proposta anticipada de conveni es presente amb la sol·licitud de concurs voluntari o abans de la declaració judicial d'este, el jutge resoldrà sobre la seua admissió en la mateixa interlocutòria de declaració de concurs.

En els altres casos, el jutge, dins dels tres dies següents al de presentació de la proposta anticipada de conveni, resoldrà per mitjà d'interlocutòria motivada sobre la seua admissió a tràmit.

En el mateix termini, si s'aprecia algun defecte, el jutge ho notificarà al concursat perquè en els tres dies següents a la notificació pugua esmenar-lo.

3. El jutge rebutjarà l'admissió a tràmit quan les adhesions presentades en la forma establida en esta llei no aconseguisquen la proporció del passiu exigida, quan aprecie infracció legal en el contingut de la proposta de conveni o quan el deutor estiga subjecte a alguna prohibició.

4. Contra el pronunciament judicial que resolga sobre l'admissió a tràmit no cabrà cap recurs.

Article 107. *Informe de l'administració concursal.*

1. Admesa a tràmit la proposta anticipada de conveni, el jutge la traslladarà a l'administració concursal perquè en un termini no superior a deu dies procedisca a la seua avaluació.

2. L'administració concursal avaluarà el contingut de la proposta de conveni en atenció al pla de pagaments i, si és el cas, al pla de viabilitat que l'acompanyen. Si l'avaluació és favorable, s'unirà a l'informe de l'administració concursal. Si és desfavorable o conté reserves, es presentarà en el termini més breu possible al jutge, qui podrà deixar sense efecte l'admissió de la proposta anticipada o la continuació de la seua tramitació amb unió de l'escrit d'avaluació al referit informe. Contra la interlocutòria que resolga sobre estos extrems no cabrà cap recurs.

Article 108. *Adhesions de creditors.*

1. Des de l'admissió a tràmit de la proposta anticipada de conveni i fins a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors, qualsevol creditor podrà manifestar la seua adhesió a la proposta amb els requisits i en la forma establits en esta llei.

2. Quan la classe o la quantia del crèdit expressades en l'adhesió siguen modificades en la redacció definitiva de la llista de creditors, el creditor podrà revocar la seua adhesió dins dels cinc dies següents a la posada de manifest de la dita llista en la secretaria del jutjat. En qualsevol altre cas, se'l donarà per adherit en els termes que resulten de la redacció definitiva de la llista.

Article 109. *Aprovació judicial del conveni.*

1. Dins dels cinc dies següents a aquell en què haja finalitzat el termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentades, dins dels cinc dies següents a aquell en què haja finalitzat el termini per a la revocació de les adhesions, el jutge verificarà si les adhesions presentades aconseguixen la majoria legalment exigida. El jutge, per mitjà de resolució, proclamarà el resultat. En qualsevol altre cas, dictarà interlocutòria obrint la fase de conveni o liquidació, segons corresponga.

2. Si s'obté la majoria, el jutge, en els cinc dies següents al venciment del termini d'oposició a l'aprovació judicial del conveni previst en l'apartat 1 de l'article 128 dictarà sentència aprovatòria, llevat que s'haja formulat oposició al conveni o este siga rebutjat d'ofici pel jutge, segons el que disposen els articles 128 a 131. La sentència posarà fi a la fase comuna del concurs i, sense obertura de la fase de conveni, declararà aprovat este amb els efectes establits en els articles 133 a 136.

La sentència es notificarà al concursat, a l'administració concursal i a totes les parts personades en el procediment, i es publicarà de conformitat amb el que preveuen els articles 23 i 24 d'esta llei.

Article 110. *Manteniment de propostes no aprovades.*

1. Si no és procedent l'aprovació del conveni, el jutge requerirà immediatament el deutor perquè, en el termini de tres dies, manifeste si manté la proposta anticipada de conveni per al seu sotmetiment a la junta de creditors o desitja sol·licitar la liquidació.

2. Els creditors adherits a la proposta anticipada es tindran per presents en la junta als efectes de quòrum i les seues adhesions es comptaran com a vots a favor per al còmput del resultat de la votació, llevat que assistisquen a la junta de creditors o que, amb anterioritat a la seua realització, conste en els actes del procés la revocació de la seua adhesió.

SECCIÓ 4a. DE L'OBERTURA DE LA FASE DE CONVENI I OBERTURA DE LA SECCIÓ QUINTA

Article 111. *Interlocutòria d'obertura i convocatòria de la Junta de creditors.*

1. Quan el concursat no haja sol·licitat la liquidació i no haja sigut aprovada ni mantinguda una proposta anticipada de conveni de conformitat amb el que estableix la secció precedent, el jutge, dins dels quinze dies següents a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentades, en la data en què es posen de manifest en la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, dictarà interlocutòria que posarà fi a la fase comuna del concurs, obrirà la fase de conveni i ordenarà la formació de la secció quinta.

2. La interlocutòria ordenarà convocar junta de creditors d'acord amb el que estableix l'article 23, fixant lloc, dia i hora de la reunió. En la notificació de la convocatòria s'expressarà als creditors que podran adherir-se a la proposta de conveni en els termes de l'article 115.3.

Quan es tracte del supòsit previst en l'article precedent i en l'apartat 1 de l'article 113, la junta haurà de ser convocada per a la seua celebració dins del segon mes comptat des de la data de la interlocutòria. En els altres casos, haurà de ser-ho per a la seua celebració dins del tercer mes comptat des de la mateixa data.

Quan el deutor haja mantingut la proposta de conveni anticipat, el jutge, sense necessitat d'una nova resolució sobre la dita proposta ni informe de l'administració concursal, dictarà interlocutòria en què es convocarà la Junta de creditors.

3. La interlocutòria es notificarà al concursat, a l'administració concursal i a totes les parts personades en el procediment, i contra esta no cabrà cap recurs, sense perjudi que puguen invocar-se els motius d'impugnació en recurs d'apel·lació contra la sentència que resolga sobre l'aprovació del conveni.

Article 112. *Efectes de la interlocutòria d'obertura.*

Declarada l'obertura de la fase de conveni i durant la seua tramitació continuaran sent aplicables les normes establides per a la fase comuna del concurs en el títol III d'esta llei.

Article 113. *Presentació de la proposta de conveni.*

1. Transcorregut el termini de comunicació de crèdits i fins a la finalització del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentades, fins a la data en què es posen de manifest en la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, podrà presentar davant del Jutjat que tramite el concurs proposta de conveni el concursat que no haja presentat proposta anticipada ni tinga sol·licitada la liquidació. També podran fer-ho els creditors els crèdits dels quals consten en el concurs i superen, conjuntament o individualment, una quinta part del total passiu resultant de la llista definitiva de creditors, llevat que el concursat tinga sol·licitada la liquidació.

2. Quan no haja sigut presentada cap proposta de conveni de conformitat amb el que preveu l'apartat anterior ni haja sigut sol·licitada la liquidació pel concursat, este i els creditors els crèdits dels quals superen, conjuntament o individualment, una quinta part del total passiu resultant de la llista definitiva podran presentar propostes de conveni des de la convocatòria de la junta fins a quaranta dies abans de la data assenyalada per a la seua celebració.

Article 114. *Admissió a tràmit de la proposta.*

1. Dins dels cinc dies següents a la seua presentació, el jutge admetrà a tràmit les propostes de conveni si complixen les condicions de temps, forma i contingut establides en esta llei. Si s'aprecia algun defecte, dins del mateix termini ho notificarà al concursat o, si és el cas, als creditors perquè, en els tres dies següents a la notificació, puguen esmenar-lo. Si està sol·licitada la liquidació pel concursat, el jutge rebutjarà l'admissió a tràmit de qualsevol proposta.

2. Una vegada admeses a tràmit, no podran revocar-se ni modificar-se les propostes de conveni.

3. No havent-se presentat dins del termini legal que fixa l'article anterior cap proposta de conveni, o no havent-se admés cap de les propostes, el jutge, d'ofici, acordarà l'obertura de la fase de liquidació, en els termes previstos en l'article 143.

Article 115. *Tramitació de la proposta.*

1. En la mateixa resolució d'admissió a tràmit s'acordarà traslladar la proposta de conveni a l'administració concursal perquè, en el termini improrrogable de deu dies, emeta escrit d'avaluació sobre el seu contingut, en relació amb el pla de pagaments i, si és el cas, amb el pla de viabilitat que l'acompanye.

2. Els escrits d'avaluació emesos abans de la presentació de l'informe de l'administració concursal s'uniran a este, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 75, i els emesos amb posterioritat es posaran de manifest en la secretaria del jutjat des del dia de la seua presentació al jutge.

3. Des que, de conformitat amb el que estableix l'apartat anterior, quede de manifest en la secretaria del jutjat el corresponent escrit d'avaluació i fins al moment del tancament de la llista d'assistents a la junta, s'admetran adhesions de creditors a la proposta de conveni amb els requisits i en la forma establits en esta llei. Excepció en el cas previst en l'apartat 2 de l'article 110, les adhesions seran irrevocables, però no vincularan el sentit del vot dels qui les hagen formulades i assistisquen a la junta.

SECCIÓ 5a. DE LA JUNTA DE CREDITORS

Article 116. *Constitució de la junta.*

1. La junta es reunirà en el lloc, dia i hora fixats en la convocatòria.

El president podrà acordar la pròrroga de les sessions durant un o més dies hàbils consecutius.

2. La junta serà presidida pel jutge o, excepcionalment, pel membre de l'administració concursal designat per ell.

3. Actuarà com a secretari el que ho siga del jutjat.

4. La junta s'entendrà constituïda amb la concurrència de creditors que siguen titulars de crèdits per un import, almenys, de la mitat del passiu ordinari del concurs.

Article 117. *Deure d'assistència.*

1. Els membres de l'administració concursal tindran el deure d'assistir a la junta. L'incompliment donarà lloc a la pèrdua del dret a la remuneració fixada, amb la devolució a la massa de les quantitats percebudes. Contra la resolució judicial que acorde imposar esta sanció cabrà recurs d'apel·lació.

2. El concursat haurà d'assistir a la junta de creditors personalment o fer-se representar per un apoderat amb facultats per a negociar i acceptar convenis. El concursat o el seu representant podran assistir acompanyats d'un lletrat que intervinga en nom seu durant les deliberacions.

3. En qualsevol cas, la incompareixença dels membres de l'administració concursal no determinarà la suspensió de la junta, llevat que el jutge així ho acorde, havent d'assenyalar, en eixe cas, la data de la seua represa.

Article 118. *Dret d'assistència.*

1. Els creditors que figuren en la relació d'inclosos del text definitiu de la llista tindran dret d'assistència a la junta.

2. Els creditors amb dret d'assistència podran fer-se representar en la junta per mitjà d'un apoderat, siga o no creditor. S'admetrà la representació de diversos creditors per una mateixa persona. No podran ser apoderats

el concursat ni les persones especialment relacionades amb este, encara que siguen creditors.

El procurador que haja comparegut en el concurs per un creditor només podrà representar-lo si està expressament facultat per a assistir a juntes de creditors en procediments concursals.

L'apoderament haurà de conferir-se per compareixença davant del secretari del jutjat o per mitjà d'escriptura pública, i s'entendrà que les facultats representatives per a assistir a la junta comprenen les d'intervindre-hi i votar qualsevol classe de conveni.

3. Els creditors firmants d'algunes de les propostes i els adherits en temps i forma a qualsevol d'estes que no assistisquen a la junta es tindran per presents als efectes del quòrum de constitució.

4. Les Administracions públiques, els seus organismes públics, els Òrgans Constitucionals i, si és el cas, les empreses públiques que siguen creditores es consideraran representades pels qui, de conformitat amb la legislació que els siga aplicable, els puguen representar i defendre en procediments judicials.

Article 119. *Llista d'assistents.*

1. La llista d'assistents a la junta es formarà sobre la base del text definitiu de la llista de creditors, especificant en cada cas els que assistisquen personalment, els que ho facen per un representant, amb identificació de l'acte pel qual es va conferir la representació, i els que es tinguen per presents de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 118.

2. La llista d'assistents s'inserirà com a annex a l'acta bé en suport físic o informàtic, diligenciat, en tot cas, pel secretari.

Article 120. *Dret d'informació.*

Els creditors assistents a la junta o els seus representants podran sol·licitar aclariments sobre l'informe de l'administració concursal i sobre l'actuació d'esta, així com sobre les propostes de conveni i els escrits d'avaluació emesos.

Article 121. *Deliberació i votació.*

1. El president obrirà la sessió, dirigirà les deliberacions i decidirà sobre la validesa dels apoderaments, sobre l'acreditació dels compareixents i sobre la resta d'extremes que puguen resultar controvertits. La sessió començarà amb l'exposició pel secretari de la proposta o propostes admeses a tràmit que se sotmeten a deliberació, indicant-ne la procedència i, si és el cas, la quantia i la classificació dels crèdits titulats pels qui les hagen presentades.

2. Es deliberarà i votarà en primer lloc sobre la proposta presentada pel concursat; si no és acceptada, es procedirà de la mateixa manera amb les presentades pels creditors, successivament i per l'orde que resulte de la quantia major a menor del total dels crèdits de què siguen titulars els seus firmants.

3. Presa nota de les sol·licituds de veu per a intervencions a favor i en contra de la proposta sotmesa a debat, el president concedirà la paraula als sol·licitants i podrà considerar prou debatuda la proposta una vegada s'hagen produït alternativament tres intervencions en cada sentit.

4. Conclòs el debat, el president sotmetrà la proposta a votació nominal i per crida dels creditors assistents amb dret a vot. Els creditors assistents podran emetre el vot en el sentit que estimen convenient, encara que hagen firmat la proposta o s'hi hagen adherit.

Es computaran com a vots favorables a la corresponent proposta de conveni els dels creditors firmants i els dels adherits que, no assistint a la junta, hagen sigut tinguts per presents.

5. Acceptada una proposta, no serà procedent deliberar sobre les restants.

Article 122. *Creditors sense dret a vot.*

1. No tindran dret de vot en la junta:

1r. Els titulars de crèdits subordinats.

2n. Els qui hagen adquirit el seu crèdit per actes entre vius després de la declaració del concurs, llevat que l'adquisició haja tingut lloc per un títol universal o com a conseqüència d'una realització forçosa.

2. Els creditors compresos en l'apartat anterior podran exercitar el dret de vot que els corresponga per altres crèdits de què siguen titulars.

Article 123. *Creditors privilegiats.*

1. L'assistència a la junta dels creditors privilegiats i la seua intervenció en les deliberacions no afectaran el còmput del quòrum de constitució, ni els sotmetran als efectes del conveni que resulte aprovat.

2. El vot d'un creditor privilegiat a favor d'una proposta tindrà, en el cas que siga acceptada per la junta i que el jutge aprobe el corresponent conveni, els efectes que resulten del contingut d'este respecte del seu crèdit i privilegi.

3. El vot d'un creditor que, simultàniament, siga titular de crèdits privilegiats i ordinaris es presumirà emés en relació amb estos últims i només afectarà els privilegiats si així s'ha manifestat expressament en l'acte de votació.

Article 124. *Majories necessàries per a l'acceptació de propostes de conveni.*

Perquè es considere acceptada per la junta una proposta de conveni serà necessari el vot favorable de, almenys, la mitat del passiu ordinari del concurs.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan la proposta consistisca en el pagament íntegre dels crèdits ordinaris en un termini no superior a tres anys o en el pagament immediat dels crèdits ordinaris vençuts amb quitament inferior al vint per cent, serà suficient que vote a favor seu una porció del passiu ordinari superior a la que vote en contra.

Perquè es considere acceptada una proposta anticipada de conveni serà necessària, en tot cas, l'adhesió de creditors que siguen titulars de crèdits per un import, almenys, de la mitat del passiu ordinari del concurs.

Als efectes del còmput de les majories en cada votació, es consideren inclosos en el passiu ordinari del concurs els creditors privilegiats que voten a favor de la proposta.

Article 125. *Regles especials.*

1. Perquè es considere acceptada una proposta de conveni que atribuisca un tracte singular a certs creditors o a grups de creditors determinats per les seues característiques, serà necessari, a més de l'obtenció de la majoria que corresponga de conformitat amb l'article anterior, el vot favorable, en la mateixa proporció, del passiu no afectat pel tracte singular. A estos efectes, no es considerarà que hi ha un tracte singular quan la proposta de conveni mantinga a favor dels creditors privilegiats que voten a favor seu avantatges propis del seu privilegi, sempre que eixos creditors queden sub-

jectes a quitament, espera o a ambdós, en la mateixa mesura que els ordinaris.

2. No podrà sotmetre's a deliberació la proposta de conveni que implique noves obligacions a càrrec d'un o diversos creditors sense la prèvia conformitat d'estos, inclús en el cas que la proposta tinga continguts alternatius o atribuisca tracte singular als que accepten les noves obligacions.

Article 126. *Acta de la junta.*

1. El secretari estendrà acta de la junta, en la qual relatarà de manera succinta el que ha succeït en la deliberació de cada proposta i expressarà el resultat de les votacions amb indicació del sentit del vot dels creditors que així ho sol·liciten. Els creditors podran sol·licitar també que s'unisca a l'acta un text escrit de les seues intervencions quan no figuren en interlocutòries.

Qualsevol que haja sigut el nombre de sessions, es redactarà una sola acta de la junta.

2. Llegida i firmada l'acta pel secretari, el president alçarà la sessió.

3. L'acte serà gravat en suport audiovisual, de conformitat amb el que preveu per a la gravació de vistes la Llei d'Enjudiciament Civil.

4. El concursat, l'administració concursal i qualsevol creditor tindran dret a obtindre, a costa seua, testimoni de l'acta, literal o en relació, total o parcial, que serà expedida pel secretari del jutjat dins dels tres dies següents al de presentació de la sol·licitud. Així mateix podran obtindre una còpia de la gravació realitzada.

5. El secretari del jutjat donarà fe de la documentació d'estes actuacions de conformitat amb el que disposen els articles 146 i 147 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

SECCIÓ 6a. DE L'APROVACIÓ JUDICIAL DEL CONVENI

Article 127. *Sotmetiment a l'aprovació judicial.*

En el mateix dia de conclusió de la junta o en el següent hàbil, el secretari elevarà al jutge l'acta i, si és el cas, sotmetrà a l'aprovació d'este el conveni acceptat.

Article 128. *Oposició a l'aprovació del conveni.*

1. Podrà formular-se oposició a l'aprovació judicial del conveni en el termini de deu dies, comptat des de l'endemà de la data en què el jutge haja verificat que les adhesions presentades aconseguixen la majoria legal per a l'acceptació del conveni, en el cas de proposta anticipada, o des de la data de conclusió de la junta, en el cas que s'hi accepte una proposta de conveni.

Estaran activament legitimats per a formular la dita oposició l'administració concursal, els creditors no assistents a la junta, els que hi hagen sigut il·legítimament privats del vot i els que hagen votat en contra de la proposta de conveni acceptada per majoria, així com, en cas de proposta anticipada de conveni, els que no s'hi hagen adherit.

L'oposició només podrà fundar-se en la infracció de les normes que esta llei estableix sobre el contingut del conveni, la forma i el contingut de les adhesions, la constitució de la junta o la seua celebració.

Es consideren inclosos entre els motius d'infracció legal a què es referix el paràgraf anterior aquells supòsits en què l'adhesió o adhesions decisives per a l'aprovació d'una proposta anticipada de conveni o, si és el cas, el vot o vots decisius per a l'acceptació del conveni per la junta, hagen sigut emesos per qui no fóra titular legítim del crèdit o obtinguts per mitjà de maniobres que afecten la paritat de tracte entre els creditors ordinaris.

2. L'administració concursal i els creditors mencionats en l'apartat anterior que, individualment o agrupats, siguen titulars, almenys, del cinc per cent dels crèdits ordinaris podran a més oposar-se a l'aprovació judicial del conveni quan el compliment d'este siga objectivament inviable.

3. Dins del mateix termini, el concursat que no haja formulat la proposta de conveni acceptada per la junta ni hi haja prestat conformitat podrà oposar-se a l'aprovació del conveni per qualsevol de les causes previstes en l'apartat 1 o sol·licitar l'obertura de la fase de liquidació. En qualsevol altre cas quedarà subjecte al conveni que resulte aprovat.

4. Excepte en el supòsit previst en l'últim paràgraf de l'apartat 1, no podrà formular-se oposició fundada en infracció legal en la constitució o en la celebració de la junta per qui, havent assistit a esta, no l'haja denunciada en el moment de la seua comissió, o, si era anterior a la constitució de la junta, en el de declarar-se constituïda.

Article 129. *Tramitació de l'oposició.*

1. L'oposició es tramitarà per les vies de l'incident concursal i es resoldrà per mitjà de sentència que aprovarà o rebutjarà el conveni acceptat, sense que en cap cas puga modificar-lo, encara que sí que podrà fixar la seua correcta interpretació quan siga necessari per a resoldre sobre l'oposició formulada. En tot cas, el jutge podrà esmenar errors materials o de càlcul.

2. Si la sentència estima l'oposició per infracció legal en la constitució o en la celebració de la junta, el jutge convocarà nova junta amb els mateixos requisits de publicitat i antelació establits en l'apartat 2 de l'article 111, que haurà de celebrar-se dins del mes següent a la data de la sentència.

En esta junta se sotmetrà a deliberació i vot la proposta de conveni que haja obtingut majoria en l'anterior i, si es rebutja, se sotmetran, per l'orde establert en l'apartat 2 de l'article 121, totes les altres propostes admeses a tràmit.

3. La sentència que estime l'oposició per infracció legal en el contingut del conveni o inviabilitat objectiva del seu compliment declararà rebutjat el conveni. Contra esta podrà presentar-se recurs d'apel·lació.

4. El jutge, a l'admetre a tràmit l'oposició i citar les altres parts perquè contesten, podrà prendre totes les mesures cautelars que siguen procedents per a evitar que la demora derivada de la tramitació de l'oposició impedisca, per si mateixa, el compliment futur del conveni acceptat, en cas de desestimar-se l'oposició. Entre estes mesures cautelars podrà acordar que s'inicie el compliment del conveni acceptat, amb les condicions provisionals que determine.

Article 130. *Resolució judicial en defecte d'oposició.*

Transcorregut el termini d'oposició sense que se n'haja formulat cap, el jutge dictarà sentència que aprovarà el conveni acceptat per la junta, excepte el que estableix l'article següent.

Article 131. *Rebuig d'ofici del conveni acceptat.*

1. El jutge, haja sigut o no formulada oposició, rebutjarà d'ofici el conveni que haja obtingut adhesions suficients de creditors o que haja sigut acceptat per la junta, si aprecia que s'ha infringit alguna de les normes que esta llei estableix sobre el contingut del conveni, sobre la forma i el contingut de les adhesions i sobre la constitució de la junta o la seua celebració.

2. Si la infracció apreciada afecta la forma i el contingut d'algunes de les adhesions, el jutge, per mitjà d'una interlocutòria, concedirà el termini d'un mes perquè aquelles es formulen amb els requisits i en la forma establits en la Llei, transcorregut el qual dictarà l'oportuna resolució.

3. Si la infracció apreciada afecta la constitució o la celebració de la junta, el jutge dictarà una interlocutòria que acorde la convocatòria d'una nova junta per a la seua celebració de conformitat amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 129.

Article 132. *Publicitat de la sentència aprovatòria.*

Es donarà a la sentència per la qual s'aprove el conveni la publicitat prevista en els articles 23 i 24 d'esta Llei.

SECCIÓ 7a. DE L'EFICÀCIA DEL CONVENI

Article 133. *Començament i abast de l'eficàcia del conveni.*

1. El conveni adquirirà plena eficàcia des de la data de la sentència de la seua aprovació, llevat que, recorreguda esta, quede afectat per les conseqüències de l'acord de suspensió que, si és el cas, adopte el jutge de conformitat amb el que disposa l'apartat 5 de l'article 197.

2. Des de l'eficàcia del conveni cessaran tots els efectes de la declaració de concurs, quedant substituïts pels que, si és el cas, s'establisquen en el mateix conveni i sense perjudici dels deures generals que per al deutor estableix l'article 42.

Així mateix, cessaran en el seu càrrec els administradors concursals, sense perjudici de les funcions que el conveni puga encomanar a tots o algun d'ells fins al seu compliment íntegre i del que preveu el capítol II del títol VI. Produït el cessament, els administradors concursals retransmetran comptes de la seua actuació davant del jutge del concurs, dins del termini que este assenyale.

3. L'eficàcia parcial del conveni podrà ser acordada provisionalment pel jutge de conformitat amb el que preveu l'article 129.4, però en este cas no s'aplicarà l'apartat anterior.

Article 134. *Extensió subjectiva.*

1. El contingut del conveni vincularà el deutor i els creditors ordinaris i subordinats, respecte dels crèdits que siguen anteriors a la declaració de concurs, encara que, per qualsevol causa, no hagen sigut reconeguts.

Els creditors subordinats quedaran afectats pels mateixos quitaments i esperes establits en el conveni per als ordinaris, però els terminis d'espera es computaran a partir de l'íntegre compliment del conveni respecte d'estos últims. Queda salvaguardada la seua facultat d'acceptar, de conformitat amb el que preveu l'article 102, propostes alternatives de conversió dels seus crèdits en accions, participacions o quotes socials, o en crèdits participatius.

2. Els creditors privilegiats només quedaran vinculats al contingut del conveni si han votat a favor de la proposta o si la seua firma o adhesió a aquella s'ha computat com a vot favorable. A més, podran vincular-se al conveni ja acceptat pels creditors o aprovat pel jutge, per mitjà d'adhesió prestada en forma abans de la declaració judicial del seu compliment, i en este cas quedaran afectats pel conveni.

Article 135. *Límits subjectius.*

1. Els creditors que no hagen votat a favor del conveni no quedaran vinculats per este quant a la subsistència plena dels seus drets enfront dels obligats solidàriament amb el concursat i enfront dels seus fiadors o avalistes, els quals no podran invocar ni l'aprovació ni els efectes del conveni en perjudici d'aquells.

2. La responsabilitat dels obligats solidaris, fiadors o avalistes del concursat davant dels creditors que hagen votat a favor del conveni es regirà per les normes aplicables a l'obligació que hagen contret o pels convenis que sobre això hagen establert.

Article 136. *Eficàcia novadora.*

Els crèdits dels creditors privilegiats que hagen votat a favor del conveni, els dels creditors ordinaris i els dels subordinats quedaran extingits en la part a què abaste el quitament, ajornats en la seua exigibilitat pel temps d'espera i, en general, afectats pel contingut del conveni.

SECCIÓ 8a. DEL COMPLIMENT DEL CONVENI

Article 137. *Facultats patrimonials del concursat sotmes a conveni.*

1. El conveni podrà establir mesures prohibitives o limitadores de l'exercici de les facultats d'administració i disposició del deutor. La seua infracció constituirà incompliment del conveni, la declaració de la qual podrà ser sol·licitada del jutge per qualsevol creditor.

2. Les mesures prohibitives o limitadores seran inscripcions en els registres públics corresponents i, en particular, en els que figuren inscrits els béns o drets afectats per aquelles. La inscripció no impedirà l'accés als registres públics dels actes contraris, però perjudicarà qualsevol titular registral l'acció de reintegració de la massa que, si és el cas, s'exercite.

Article 138. *Informació.*

Amb periodicitat semestral, comptada des de la data de la sentència aprovatòria del conveni, el deutor informará el jutge del concurs sobre el seu compliment.

Article 139. *Compliment.*

1. El deutor, una vegada que estime íntegrament complit el conveni, presentarà al jutge del concurs l'informe corresponent amb la justificació adequada i sol·licitarà la declaració judicial de compliment. El jutge acordarà posar de manifest en la secretaria del jutjat l'informe i la sol·licitud.

2. Transcorreguts quinze dies des de la posada de manifest, el jutge, si estima complit el conveni, ho declararà per mitjà d'una interlocutòria, a la qual donarà la mateixa publicitat que a la seua aprovació.

Article 140. *Incompliment.*

1. Qualsevol creditor que estime incomplert el conveni en allò que l'afecte podrà sol·licitar del jutge la declaració d'incompliment. L'acció podrà exercitar-se des que es produïssa l'incompliment, i caducarà als dos mesos comptats des de l'última de les publicacions de la interlocutòria de compliment a què es referix l'article anterior.

2. El jutge tramitarà la sol·licitud per la via de l'incident concursal.

3. Contra la sentència que resolga l'incident cabrà recurs d'apel·lació.

4. La declaració d'incompliment del conveni suposarà la rescissió d'este i la desaparició dels efectes sobre els crèdits a què es referix l'article 136.

Article 141. Conclusió del concurs per compliment del conveni.

Sent ferma la interlocutòria de declaració de compliment i transcorregut el termini de caducitat de les accions de declaració d'incompliment o, si és el cas, rebutjades per resolució judicial ferma les que s'hagen exercitat, el jutge dictarà interlocutòria de conclusió del concurs, a la qual es donarà la publicitat prevista en els articles 23 i 24 d'esta Llei.

CAPÍTOL II

De la fase de liquidació

SECCIÓ 1a. DE L'OBERTURA DE LA FASE DE LIQUIDACIÓ

Article 142. Obertura de la liquidació a sol·licitud del deutor o de creditor.

1. El deutor podrà demanar la liquidació:

1r. Amb la sol·licitud de concurs voluntari.

2n. Des que es dicte la interlocutòria de declaració de concurs i fins a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentades, fins a la data en què es posen de manifest en la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, sempre que en el moment de la sol·licitud no haja presentat proposta de conveni o, si n'ha presentada una d'anticipada, s'haja denegat la seua admissió a tràmit.

3r. Si no manté la proposta anticipada de conveni, de conformitat amb el que preveu l'apartat 1 de l'article 110.

4t. Dins dels cinc dies següents a aquell en què els creditors hagen presentat proposta de conveni de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 113, llevat que el mateix deutor n'haja presentada una de seua.

2. Dins dels quinze dies següents a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentades, a la data en què es posen de manifest en la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, si el deutor així ho ha demanat de conformitat amb l'apartat anterior, el jutge dictarà interlocutòria que posarà fi a la fase comuna del concurs, i obrirà la fase de liquidació.

3. El deutor haurà de demanar la liquidació quan, durant la vigència del conveni, conega la impossibilitat de complir els pagaments compromesos i les obligacions contretes amb posterioritat a l'aprovació d'aquell. Presentada la sol·licitud, el jutge dictarà interlocutòria que obrirà la fase de liquidació.

4. Si el deutor no sol·licita la liquidació durant la vigència del conveni, podrà fer-ho qualsevol creditor que acredite l'existència d'algun dels fets que poden fonamentar una declaració de concurs segons el que disposa l'apartat 4 de l'article 2 d'esta Llei. El jutge donarà a la sol·licitud el tràmit previst en els articles 15 i 19 d'esta Llei i resoldrà per mitjà d'interlocutòria si és procedent o no obrir la liquidació.

Article 143. Obertura d'ofici de la liquidació.

1. Serà procedent d'ofici l'obertura de la fase de liquidació en els casos següents:

1r. Quan no s'haja presentat dins de termini legal cap de les propostes de conveni a què es referix l'article 113 o quan no hagen sigut admeses a tràmit les que hagen sigut presentades.

2n. Quan no s'haja acceptat en junta de creditors cap proposta de conveni.

3r. Quan s'haja rebutjat per resolució judicial ferma el conveni acceptat en junta de creditors sense que siga procedent acordar nova convocatòria.

4t. Quan s'haja declarat per resolució judicial ferma la nul·litat del conveni aprovat pel jutge.

5t. Quan s'haja declarat per resolució judicial ferma l'incompliment del conveni.

2. En els casos 1r i 2n de l'apartat anterior, l'obertura de la fase de liquidació l'acordarà el jutge sense més tràmits, en el moment en què siga procedent, per mitjà d'interlocutòria, que es notificarà al concursat, a l'administració concursal i a totes les parts personades en el procediment.

En qualsevol dels altres casos, l'obertura de la fase de liquidació s'acordarà en la mateixa resolució judicial que la motive.

Article 144. Publicitat de l'obertura de la liquidació.

A la resolució judicial que declare l'obertura de la fase de liquidació, siga a sol·licitud del deutor, de creditor o d'ofici, es donarà la publicitat prevista en els articles 23 i 24 d'esta Llei.

SECCIÓ 2a. DELS EFECTES DE LA LIQUIDACIÓ

Article 145. Efectes sobre el concursat.

1. La situació del concursat durant la fase de liquidació serà la de suspensió de l'exercici de les facultats d'administració i disposició sobre el seu patrimoni, amb tots els efectes establits per a aquella en el títol III de la present Llei.

Quan en virtut de l'eficàcia del conveni, i de conformitat amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 133, els administradors concursals hagen cessat, el jutge, acordada l'obertura de la liquidació, els reposarà en l'exercici del seu càrrec o en nomenarà uns altres.

2. Si el concursat és persona natural, l'obertura de la liquidació produirà l'extinció del dret a aliments a càrrec de la massa activa.

3. Si el concursat és persona jurídica, la resolució judicial que obriga la fase de liquidació contindrà la declaració de dissolució si no està acordada i, en tot cas, el cessament dels administradors o liquidadors, que seran substituïts per l'administració concursal per a procedir de conformitat amb el que estableix esta Llei.

Article 146. Efectes sobre els crèdits concursals.

A més dels efectes establits en el capítol II del títol III d'esta Llei, l'obertura de la liquidació produirà el venciment anticipat dels crèdits concursals ajornats i la conversió en diners d'aquells que consistisquen en altres prestacions.

Article 147. Efectes generals. Remissió.

Durant la fase de liquidació seguiran aplicant-se les normes contingudes en el títol III d'esta Llei en tot el que no s'oposen a les específiques del present capítol.

SECCIÓ 3a. DE LES OPERACIONS DE LIQUIDACIÓ

Article 148. *Pla de liquidació.*

1. Dins dels quinze dies següents al de notificació de la resolució d'obertura de la fase de liquidació a l'administració concursal, presentarà esta al jutge un pla per a la realització dels béns i drets integrats en la massa activa del concurs que, sempre que siga factible, haurà de prevore l'alienació unitària del conjunt dels establiments, explotacions i qualssevol altres unitats productives de béns i servicis del concursat o d'alguns d'ells. Si la complexitat del concurs ho justifica, el jutge, a sollicitud de l'administració concursal, podrà acordar la pròrroga d'este termini per un nou període d'igual duració.

El jutge acordarà posar de manifest el pla en la secretaria del jutjat i en els llocs que a este efecte designe i que s'anunciaran en la forma que estime convenient.

2. Durant els quinze dies següents a la data en què haja quedat de manifest en la secretaria del jutjat el pla de liquidació, el deutor i els creditors concursals podran formular observacions o propostes de modificació. Transcorregut el dit termini sense que se n'hagen formulades, el jutge, sense més tràmit, dictarà interlocutòria que declararà aprovat el pla, al qual hauran d'atindre's les operacions de liquidació de la massa activa. En qualsevol altre cas, l'administració concursal informarà, en el termini de deu dies, sobre les observacions i propostes formulades i el jutge, segons estime convenient per als interessos del concurs, resoldrà per mitjà d'interlocutòria aprovar el pla en els termes en què haja sigut presentat, introduir-hi modificacions en funció d'aquelles o acordar la liquidació de conformitat amb les regles legals supletòries. Contra esta interlocutòria podrà interposar-se recurs d'apel·lació.

3. Així mateix, el pla de liquidació se sotmetrà a informe dels representants dels treballadors, a fi que puguen formular observacions o propostes de modificació, aplicant-se el que disposa l'apartat anterior, segons que es formulen o no les dites observacions o propostes.

4. En el cas que les operacions previstes en el pla de liquidació suposen l'extinció o suspensió de contractes laborals o la modificació de les condicions de treball, prèviament a l'aprovació del pla, haurà de complir-se el que disposa l'article 64 d'esta Llei.

Article 149. *Regles legals supletòries.*

1. Si no s'aprova un pla de liquidació i, si és el cas, en allò que no haja previst l'aprovat, les operacions de liquidació s'ajustaran a les regles següents:

1a. El conjunt dels establiments, explotacions i qualssevol altres unitats productives de béns o de servicis pertanyents al deutor s'alienarà com un tot, llevat que, amb un informe previ de l'administració concursal, el jutge estime més convenient per als interessos del concurs la seua divisió prèvia o la realització aïllada de tots els elements components o només d'alguns d'estos. L'alienació del conjunt o, si és el cas, de cada unitat productiva es farà per mitjà de subhasta, i si esta queda deserta el jutge podrà acordar que es procedisca a l'alienació directa.

Les resolucions que el jutge adopte en estos casos hauran de ser dictades prèvia audiència, per un termini de quinze dies, dels representants dels treballadors i complint, si és el cas, el que preveu l'apartat 3 de l'article 148. Estes resolucions revestiran la forma d'interlocutòria, i contra estes no cabrà cap recurs.

2a. En cas que les operacions de liquidació suposen l'extinció o suspensió de contractes laborals o la modificació en les condicions de treball, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 64 d'esta Llei.

3a. Els béns a què es referix la regla 1a, així com els altres béns i drets del concursat, s'alienaran, segons la seua naturalesa, de conformitat amb les disposicions establides en la Llei d'Enjudiciament Civil per al procediment d'apremi. Per als béns i drets afectes a crèdits amb privilegi especial caldrà ajustar-se al que disposa l'apartat 4 de l'article 155.

En cas d'alienació del conjunt de l'empresa o de determinades unitats productives d'esta, es fixarà un termini per a la presentació d'ofertes de compra de l'empresa, sent considerades amb caràcter preferent les que garantisquen la continuïtat de l'empresa o, si és el cas, de les unitats productives, i dels llocs de treball, així com la millor satisfacció dels crèdits dels creditors. En tot cas seran oïts pel jutge els representants dels treballadors.

2. Quan, com a conseqüència de l'alienació a què es referix la regla 1a de l'apartat anterior, una entitat econòmica mantinga la seua identitat, entesa com un conjunt de mitjans organitzats a fi de dur a terme una activitat econòmica essencial o accessòria, es considerarà, a l'efecte laboral, que hi ha successió d'empresa. En este cas, el jutge podrà acordar que l'adquirent no se subrogue en la part de la quantia dels salaris o indemnitzacions pendents de pagament anteriors a l'alienació que siga assumida pel Fons de Garantia Salarial de conformitat amb l'article 33 de l'Estatut dels Treballadors. Igualment, per a assegurar la viabilitat futura de l'activitat i el manteniment de l'ocupació, el cessionari i els representants dels treballadors podran subscriure acords per a la modificació de les condicions col·lectives de treball.

Article 150. *Béns i drets litigiosos.*

Els béns o drets sobre la titularitat o disponibilitat dels quals hi haja promoguda qüestió litigiosa podran alienar-se amb este caràcter, quedant l'adquirent a les resultes del litigi. L'administració concursal comunicarà l'alienació al jutjat o tribunal que estiga coneixent del litigi. Esta comunicació produirà, de ple dret, la successió processal, sense que puga oposar-se la contrapart i encara que l'adquirent no es persone.

Article 151. *Prohibició d'adquirir béns i drets de la massa activa.*

1. Els administradors concursals no podran adquirir per si o per persona interposada, ni inclús en subhasta, els béns i drets que integren la massa activa del concurs.

2. Els qui infringisquen la prohibició d'adquirir quedaran inhabilitats per a l'exercici del seu càrrec, reintegraran a la massa, sense cap contraprestació, el bé o dret que hagen adquirit i el creditor administrador concursal perdrà el crèdit de què siga titular.

3. Del contingut de la interlocutòria per la qual s'acorde la inhabilitació a què es referix l'apartat anterior, es donarà coneixement al registre públic previst en l'article 198.

Article 152. *Informes sobre la liquidació.*

Cada tres mesos, a comptar des de l'obertura de la fase de liquidació, l'administració concursal presentarà al jutge del concurs un informe sobre l'estat de les operacions, que quedarà de manifest en la secretaria del jutjat.

L'incompliment d'esta obligació podrà determinar l'aplicació de les sancions previstes en els articles 36 i 37 d'esta Llei.

Article 153. Separació dels administradors concursals per prolongació indeguda de la liquidació.

1. Transcorregut un any des de l'obertura de la fase de liquidació sense que haja finalitzat esta, qualsevol interessat podrà sol·licitar al jutge del concurs la separació dels administradors concursals i el nomenament d'uns altres de nous.

2. El jutge, amb l'audiència prèvia dels administradors concursals, acordarà la separació si no hi ha causa que justifique la dilació, i procedirà al nomenament dels que hagen de substituir-los.

3. Els administradors concursals separats per prolongació indeguda de la liquidació perdran el dret a percebre les retribucions meritades, i hauran de reintegrar a la massa activa les quantitats que en eixe concepte hagen percebut des de l'obertura de la fase de liquidació.

4. Del contingut de la interlocutòria per la qual s'acorde la separació a què es referixen els apartats anteriors, es donarà coneixement al registre públic mencionat en l'article 198.

SECCIÓ 4a. DEL PAGAMENT ALS CREDITORS

Article 154. Pagament de crèdits contra la massa.

1. Abans de procedir al pagament dels crèdits concursals, l'administració concursal deduirà de la massa activa els béns i drets necessaris per a satisfer els crèdits contra esta.

2. Els crèdits contra la massa, siga quina siga la seua naturalesa, hauran de satisfer-se als seus respectius venciments, siga quin siga l'estat del concurs. Els crèdits de l'article 84.2.1r es pagaran de manera immediata. Les accions relatives a la qualificació o al pagament d'estos crèdits s'exercitaran davant del jutge del concurs pels tràmits de l'incident concursal, però no podran iniciar-se execucions per a fer-los efectius fins que s'aprove un conveni, s'òbriga la liquidació o transcórrega un any des de la declaració de concurs sense que s'haja produït cap d'estos actes.

3. Les deduccions per a atendre el pagament dels crèdits contra la massa es faran a càrrec dels béns i drets no afectes al pagament de crèdits amb privilegi especial. En cas de resultar insuficients, allò que s'ha obtingut es distribuirà entre tots els creditors de la massa per l'orde dels seus venciments.

Article 155. Pagament de crèdits amb privilegi especial.

1. El pagament dels crèdits amb privilegi especial es farà a càrrec dels béns i drets afectes, ja siguen objecte d'execució separada o colectiva.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, mentres no transcórreguen els terminis assenyalats en l'apartat 1 de l'article 56 o subsistisca la suspensió de l'execució iniciada abans de la declaració de concurs, de conformitat amb l'apartat 2 del mateix article, l'administració concursal podrà comunicar als titulars d'estos crèdits amb privilegi especial que opta per atendre el seu pagament a càrrec de la massa i sense realització dels béns i drets afectes. Comunicada esta opció, l'administració concursal haurà de satisfer immediatament la totalitat dels terminis d'amortització i interessos vençuts i assumirà l'obligació d'atendre els successius com a crèdits contra la massa. En cas d'incompliment, es realitzaran els béns i drets afectes per a satisfer els crèdits amb privilegi especial.

3. Quan haja de procedir-se dins del concurs, inclús abans de la fase de liquidació, a l'alienació de béns i drets afectes a crèdits amb privilegi especial, el jutge,

a sol·licitud de l'administració concursal i amb l'audiència prèvia dels interessats, podrà autoritzar-la amb subsistència del gravamen i amb subrogació de l'adquirent en l'obligació del deutor, que quedarà exclosa de la massa passiva. Si no l'autoritza en estos termes, el preu obtingut en l'alienació es destinarà al pagament del crèdit amb privilegi especial i, si queda romanent, al pagament dels altres crèdits.

Si un mateix bé o dret es troba afecte a més d'un crèdit amb privilegi especial, els pagaments es realitzaran de conformitat amb la prioritat temporal que per a cada crèdit resulte del compliment dels requisits i formalitats previstos en la seua legislació específica per a la seua oposabilitat a tercers. La prioritat per al pagament dels crèdits amb hipoteca legal tàcita serà la que resulte de la regulació d'esta.

4. La realització en qualsevol estat del concurs dels béns i drets afectes a crèdits amb privilegi especial es farà en subhasta, llevat que, a sol·licitud de l'administració concursal, oïts el concursat i el creditor titular del privilegi, el jutge autoritze la venda directa a l'oferent d'un preu superior al mínim que s'haja pactat i amb pagament al comptat. L'autorització judicial i les seues condicions s'anunciaran amb la mateixa publicitat que corresponga a la subhasta del bé i dret afecte, i si dins dels deu dies següents a l'últim dels anuncis es presenta millor postor, el jutge obrirà licitació entre tots els oferents i acordarà la fiança que hagen de prestar.

Article 156. Pagament de crèdits amb privilegi general.

Deduïts de la massa activa els béns i drets necessaris per a satisfer els crèdits contra la massa i a càrrec dels béns no afectes a privilegi especial o al romanent que en quede una vegada pagats estos crèdits, caldrà ajustar-se al pagament d'aquells que gaudixen de privilegi general, per l'orde establert en l'article 91 i, si és el cas, a prorrata dins de cada número.

Article 157. Pagament de crèdits ordinaris.

1. El pagament dels crèdits ordinaris s'efectuarà a càrrec dels béns i drets de la massa activa que resten una vegada satisfets els crèdits contra la massa i els privilegiats. El jutge, a sol·licitud de l'administració concursal, en casos excepcionals podrà motivadament autoritzar la realització de pagaments de crèdits ordinaris amb antelació quan estime prou cobert el pagament dels crèdits contra la massa i dels privilegiats.

2. Els crèdits ordinaris seran satisfets a prorrata, conjuntament amb els crèdits amb privilegi especial en la part en què estos no hagen sigut satisfets a càrrec dels béns i drets afectes.

3. L'administració concursal atindrà el pagament d'estos crèdits en funció de la liquiditat de la massa activa, i podrà disposar d'entregues de quotes l'import de les quals no siga inferior al cinc per cent del nominal de cada crèdit.

Article 158. Pagament de crèdits subordinats.

1. El pagament dels crèdits subordinats no es realitzarà fins que hagen quedat íntegrament satisfets els crèdits ordinaris.

2. El pagament d'estos crèdits es realitzarà per l'orde establert en l'article 92 i, si és el cas, a prorrata dins de cada número.

Article 159. Pagament anticipat.

Si el pagament d'un crèdit es realitza abans del venciment que tinga en la data d'obertura de la liquidació,

es farà amb el descompte corresponent, calculat al tipus d'interès legal.

Article 160. Dret del creditor a la quota del deutor solidari.

El creditor que, abans de la declaració de concurs, haja cobrat part del crèdit d'un fiador o avalista o d'un deutor solidari tindrà dret a obtindre en el concurs del deutor els pagaments corresponents a aquells fins que, sumats als que perceba pel seu crèdit, cobrisquen l'import total d'este.

Article 161. Pagament de crèdit reconegut en dos o més concursos de deutors solidaris.

1. En el cas que el crèdit haja sigut reconegut en dos o més concursos de deutors solidaris, la suma d'allò que s'ha percebut en tots els concursos no podrà excedir l'import del crèdit.

2. L'administració concursal podrà retindre el pagament fins que el creditor presente certificat acreditatiu d'allò que ha percebut en els concursos dels altres deutors solidaris. Una vegada efectuat el pagament, ho comunicarà als administradors dels altres concursos.

3. El deutor solidari concursat que haja efectuat pagament parcial al creditor no podrà obtindre el pagament en els concursos dels codeutors mentres el creditor no haja sigut íntegrament satisfet.

Article 162. Coordinació amb pagaments anteriors en fase de conveni.

1. Si a la liquidació ha precedit el compliment parcial d'un conveni, es presumiran legítims els pagaments realitzats en este, llevat que es prove l'existència de frau, contravenció al conveni o alteració de la igualtat de tracte als creditors.

2. Els qui hagen rebut pagaments parcials la presumpció de legitimitat dels quals no resulte desvirtuada per sentència ferma de revocació, els retindran en el seu poder, però no podran participar en els cobraments de les operacions de liquidació fins que la resta dels creditors de la seua mateixa classificació hagen rebut pagaments en un percentatge equivalent.

TÍTOL VI

De la qualificació del concurs

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 163. Qualificació del concurs i formació de la secció sexta.

1. Serà procedent la formació de la secció de qualificació del concurs:

1r. Quan tinga lloc l'aprovació judicial d'un conveni en què s'establisca, per a tots els creditors o per als d'una o diverses classes, un quitament superior a un terç de l'import dels seus crèdits o una espera superior a tres anys.

2n. En tots els supòsits d'obertura de la fase de liquidació.

2. El concurs es qualificarà com a fortuït o com a culpable. La qualificació no vincularà els jutges i tribunals de l'orde jurisdiccional penal que, si és el cas, entenguen

d'actuacions del deutor que puguen ser constitutives de delictes.

Article 164. Concurs culpable.

1. El concurs es qualificarà com a culpable quan en la generació o agreujament de l'estat d'insolvència hi haja hagut dol o culpa greu del deutor o, si en té, dels seus representants legals i, en cas de persona jurídica, dels seus administradors o liquidadors, de dret o de fet.

2. En tot cas, el concurs es qualificarà com a culpable quan concórrega qualsevol dels supòsits següents:

1r. Quan el deutor legalment obligat a portar comptabilitat incomplisca substancialment esta obligació, porte doble comptabilitat o haja comés irregularitat rellevant per a la comprensió de la seua situació patrimonial o financera en la que porte.

2n. Quan el deutor haja comés inexactitud greu en qualsevol dels documents adjuntats a la sollicitud de declaració de concurs o presentats durant la tramitació del procediment, o haja adjuntat o presentat documents falsos.

3r. Quan l'obertura de la liquidació haja sigut acordada d'ofici per incompliment del conveni per raó de causa imputable al concursat.

4t. Quan el deutor s'haja alçat amb la totalitat o part dels seus béns en perjuí dels seus creditors o haja realitzat qualsevol acte que retarde, dificulte o impedisca l'eficàcia d'un embargament en qualsevol classe d'execució iniciada o de previsible iniciació.

5t. Quan durant els dos anys anteriors a la data de la declaració de concurs hagen eixit fraudulentament del patrimoni del deutor béns o drets.

6t. Quan abans de la data de la declaració de concurs el deutor haja realitzat qualsevol acte jurídic dirigit a simular una situació patrimonial fictícia.

3. Del contingut de la sentència de qualificació del concurs com a culpable es donarà coneixement al registre públic mencionat en l'article 198.

Article 165. Presumpcions de dol o culpa greu.

Es presumix l'existència de dol o culpa greu, excepte prova en contra, quan el deutor o, si és el cas, els seus representants legals, administradors o liquidadors:

1r. Hagen incomplert el deure de sollicitar la declaració del concurs.

2n. Hagen incomplert el deure de col·laboració amb el jutge del concurs i l'administració concursal, no els hagen facilitat la informació necessària o convenient per a l'interès del concurs o no hagen assistit, per si o per mitjà d'apoderat, a la junta de creditors.

3r. Si el deutor obligat legalment a portar comptabilitat, no ha formulat els comptes anuals, no els ha sotmesos a auditoria havent de fer-ho, o, una vegada aprovats, no els ha depositats en el Registre Mercantil en algun dels tres últims exercicis anteriors a la declaració de concurs.

Article 166. Còmplices.

Es consideren còmplices les persones que, amb dol o culpa greu, hagen cooperat amb el deutor o, si en té, amb els seus representants legals i, en cas de persona jurídica, amb els seus administradors o liquidadors, tant de dret com de fet, o amb els seus apoderats generals, a la realització de qualsevol acte que haja fonamentat la qualificació del concurs com a culpable.

CAPÍTOL II

De la secció de qualificació

SECCIÓ 1a. DE LA FORMACIÓ I TRAMITACIÓ

Article 167. *Resolució Judicial.*

1. La formació de la secció sexta s'ordenarà en la mateixa resolució judicial per la qual s'aprove un conveni amb el contingut previst en el número 1r de l'apartat 1 de l'article 163, o en la que s'ordene la liquidació a què es referix el número 2n de l'apartat 1 de l'article 163.

La secció s'encapçalarà amb testimoni de la resolució judicial i s'hi incorporaran testimonis de la sol·licitud de declaració de concurs, de la documentació que haja presentat el deutor amb la seua sol·licitud o a requeriment del jutge, i de la interlocutòria de declaració de concurs.

2. Quan s'haja format la secció de qualificació com a conseqüència de l'aprovació d'un conveni amb el contingut previst en el número 1r de l'apartat 1 de l'article 163 i, amb posterioritat, este resulte incomplert, es procedirà de la següent manera, als efectes de determinar les causes de l'incompliment i les responsabilitats que pertoquen:

1r. Si s'ha dictat interlocutòria d'arxiu o sentència de qualificació, en la mateixa resolució judicial que acorde l'obertura de la liquidació per raó de l'incompliment del conveni s'ordenarà la reobertura de la secció, amb incorporació a esta de les actuacions anteriors i de la mateixa resolució.

2n. En qualsevol altre cas, la referida resolució judicial ordenarà la formació d'una peça separada dins de la secció de qualificació que es trobe oberta, per a la seua tramitació de manera autònoma i de conformitat amb les normes establides en este capítol que se li apliquen.

Article 168. *Personació d'interessats.*

1. Dins dels deu dies següents a l'última publicació que, de conformitat amb el que estableix esta Llei, s'haja donat a la resolució judicial d'aprovació del conveni o, si és el cas, d'obertura de la liquidació, qualsevol creditor o persona que acredite interès legítim podrà personar-se en la secció al·legant per escrit tot el que considere rellevant per a la qualificació del concurs com a culpable.

2. En els casos a què es referix l'apartat 2 de l'article precedent, els interessats podran personar-se en la secció o en la peça separada dins del mateix termini comptat des de l'última publicació que s'haja donat a la resolució judicial d'obertura de la liquidació, però els seus escrits es limitaran a determinar si el concurs ha de ser qualificat com a culpable en raó d'incompliment del conveni per causa imputable al concursat.

Article 169. *Informe de l'administració concursal i dictamen del Ministeri Fiscal.*

1. Dins dels quinze dies següents al d'expiració dels terminis per a personació dels interessats, l'administració concursal presentarà al jutge un informe raonat i documentat sobre els fets rellevants per a la qualificació del concurs, amb proposta de resolució. Si proposa la qualificació del concurs com a culpable, l'informe expressarà la identitat de les persones a les quals haja d'afectar la qualificació i la de les que hagen de ser considerades còmplices, justificant-ne la causa, així com la determinació dels danys i perjuís que, si és el cas, hagen causat les persones anteriors.

2. Una vegada unit l'informe de l'administració concursal, es traslladarà el contingut de la secció sexta al

Ministeri Fiscal perquè emeta dictamen en el termini de deu dies. El jutge, ateses les circumstàncies, podrà acordar la pròrroga del dit termini per un màxim de deu dies més. Si el Ministeri Fiscal no emet dictamen en eixe termini, seguirà el seu curs el procés i s'entendrà que no s'oposa a la proposta de qualificació.

3. En els casos a què es referix l'apartat 2 de l'article 167, l'informe de l'administració concursal i, si és el cas, el dictamen del Ministeri Fiscal es limitaran a determinar les causes de l'incompliment i si el concurs ha de ser qualificat com a culpable.

Article 170. *Tramitació de la secció.*

1. Si l'informe de l'administració concursal i el dictamen que, si és el cas, haja emés el Ministeri Fiscal coincidixen a qualificar el concurs com a fortuït, el jutge, sense més tràmits, ordenarà l'arxiu de les actuacions per mitjà d'interlocutòria, contra la qual no cabrà cap recurs.

2. En qualsevol altre cas, el jutge donarà audiència al deutor per un termini de deu dies, i ordenarà citar totes les persones que, segons resulte de les actuacions realitzades, puguen ser afectades per la qualificació del concurs o declarades còmplices, a fi que, en un termini de cinc dies, compareguen en la secció si no ho han fet amb anterioritat.

3. Als qui compareguen en un termini se'ls donarà vista del contingut de la secció perquè, dins dels deu dies següents, al·leguen tot el que convinga al seu dret. Si compareixen amb posterioritat al venciment del termini, se'ls tindrà per part sense retrocedir el curs de les actuacions. Si no compareixen, seran declarats en rebel·lia i seguiran el seu curs les actuacions sense que se'ls torne a citar.

Article 171. *Oposició a la qualificació.*

1. Si el deutor o algun dels compareixents formula oposició, el jutge la substanciarà pels tràmits de l'incident concursal. Si les oposicions són diverses, se substanciaran juntes en el mateix incident.

2. Si no s'ha formulat oposició, el jutge dictarà sentència en el termini de cinc dies.

Article 172. *Sentència de qualificació.*

1. La sentència declararà el concurs com a fortuït o com a culpable. Si el qualifica com a culpable, expressarà la causa o causes en què es fonamenta la qualificació.

2. La sentència que qualifique el concurs com a culpable contindrà, a més, els pronunciaments següents:

1r. La determinació de les persones afectades per la qualificació, així com, si és el cas, la de les declarades còmplices. Si alguna de les persones afectades ho és com a administrador o liquidador de fet de la persona jurídica deutora, la sentència haurà de motivar l'atribució d'eixa condició.

2n. La inhabilitació de les persones afectades per la qualificació per a administrar els béns d'altri durant un període de dos a 15 anys, així com per a representar o administrar qualsevol persona durant el mateix període, atenent, en tot cas, la gravetat dels fets i l'entitat del perjudí.

3r. La pèrdua de qualsevol dret que les persones afectades per la qualificació o declarades còmplices tinguen com a creditors concursals o de la massa i la condemna a tornar els béns o drets que hagen obtingut indegudament del patrimoni del deutor o hagen rebut de la massa activa, així com a indemnitzar els danys i perjuís causats.

3. Si la secció de qualificació ha sigut formada o reoberta com a conseqüència de l'obertura de la fase de liquidació, la sentència podrà, a més, condemnar els administradors o liquidadors, de dret o de fet, de la persona jurídica el concurs dels quals es qualifique com a culpable, i als que hagen tingut esta condició dins dels dos anys anteriors a la data de la declaració de concurs, a pagar als creditors concursals, totalment o parcialment, l'import dels seus crèdits que no perceben en la liquidació de la massa activa.

4. Els qui hagen sigut part en la secció de qualificació podran interposar contra la sentència recurs d'apel·lació.

Article 173. *Substitució dels inhabilitats.*

Els administradors i els liquidadors de la persona jurídica concursada que siguin inhabilitats cessaran en els seus càrrecs. Si el cessament impedeix el funcionament de l'òrgan d'administració o liquidació, l'administració concursal convocarà junta o assemblea de socis per al nomenament dels que hagen de cobrir les vacants dels inhabilitats.

SECCIÓ 2a. DE LA QUALIFICACIÓ EN CAS D'INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

Article 174. *Formació de la secció de qualificació.*

1. En els casos d'adopció de mesures administratives que comporten la dissolució i liquidació d'una entitat i exclouen la possibilitat de declarar el concurs, l'autoritat supervisora que les haja acordades comunicarà immediatament la resolució al jutge que siga competent per a la declaració de concurs d'eixa entitat.

2. Rebuda la comunicació i, encara que la resolució administrativa no siga ferma, el jutge, d'ofici o a sol·licitud del Ministeri Fiscal o de l'autoritat administrativa, dictarà interlocutòria que acordarà la formació d'una secció autònoma de qualificació, sense declaració prèvia de concurs.

Es donarà a la interlocutòria la publicitat prevista en esta llei per a la resolució judicial d'obertura de la liquidació.

Article 175. *Especialitats de la tramitació.*

1. La secció s'encapçalarà amb la resolució administrativa que haja acordat les mesures.

2. El termini de personació dels interessats serà de 15 dies a comptar des de l'última publicació de les previstes en l'article anterior.

3. L'informe sobre la qualificació serà emés per l'autoritat supervisora que haja acordat la mesura d'intervenció.

TÍTOL VII

De la conclusió i de la reobertura del concurs

CAPÍTOL ÚNIC

Article 176. *Causas de conclusió del concurs.*

1. Serà procedent la conclusió del concurs i l'arxiu de les actuacions en els casos següents:

1r. Una vegada siga ferma la interlocutòria de l'Audiència Provincial que revoque en apel·lació la interlocutòria de declaració de concurs.

2n. Una vegada siga ferma la interlocutòria que declare el compliment del conveni i, si és el cas, cadu-

cades o rebutjades per sentència ferma les accions de declaració d'incompliment.

3r. En qualsevol estat del procediment, quan es produísca o comprove el pagament o la consignació de la totalitat dels crèdits reconeguts o la íntegra satisfacció dels creditors per qualsevol altre mitjà.

4t. En qualsevol estat del procediment, quan es comprove la inexistència de béns i drets del concursat ni de tercers responsables amb els quals satisfer els creditors.

5t. En qualsevol estat del procediment, una vegada acabada la fase comuna del concurs, quan quede ferma la resolució que accepte el desistiment o la renúncia de la totalitat dels creditors reconeguts.

2. En els tres últims casos de l'apartat anterior, la conclusió s'acordarà per interlocutòria i amb un informe previ de l'administració concursal, que es posarà de manifest per 15 dies a totes les parts personades.

3. No podrà dictar-se interlocutòria de conclusió per inexistència de béns i drets mentre s'estiga tramitant la secció de qualificació o estiguen pendents demandes de reintegració de la massa activa o d'exigència de responsabilitat de tercers, llevat que les corresponents accions hagen sigut objecte de cessió.

4. L'informe de l'administració concursal favorable a la conclusió del concurs per inexistència de béns i drets afirmarà i raonarà inexcusablement que no hi ha accions viables de reintegració de la massa activa ni de responsabilitat de tercers pendents de ser exercitades. Les altres parts personades es pronunciaran necessàriament sobre este extrem en el tràmit d'audiència, i el jutge, a la vista de tot això, adoptarà la decisió que siga procedent.

5. Si en el termini d'audiència concedit a les parts es formula oposició a la conclusió del concurs, el jutge li donarà la tramitació de l'incident concursal.

Article 177. *Recursos i publicitat.*

1. Contra la interlocutòria que acorde la conclusió del concurs no cabrà cap recurs.

2. Contra la sentència que resolga l'oposició a la conclusió del concurs, cabran els recursos previstos en esta llei per a les sentències dictades en incidents concursals.

3. La resolució ferma que acorde la conclusió del concurs es notificarà per mitjà de comunicació personal que acredite el seu rebut o pels mitjans a què es referix el primer paràgraf de l'article 23.1 d'esta llei, i se li donarà la publicitat prevista en el segon paràgraf del dit precepte i en l'article 24.

Article 178. *Efectes de la conclusió del concurs.*

1. En tots els casos de conclusió del concurs, cessaran les limitacions de les facultats d'administració i disposició del deutor subsistents, excepte les que continga en la sentència ferma de qualificació.

2. En els casos de conclusió del concurs per inexistència de béns i drets, el deutor quedarà responsable del pagament dels crèdits restants. Els creditors podran iniciar execucions singulars, mentre no s'acorde la reobertura del concurs o no es declare nou concurs.

3. En els casos de conclusió del concurs per inexistència de béns i drets del deutor persona jurídica, la resolució judicial que la declare acordarà la seua extinció i disposarà el tancament del seu full d'inscripció en els registres públics que corresponga, per a la qual cosa s'expedirà manament contenint testimoni de la resolució ferma.

Article 179. Reobertura del concurs.

1. La declaració de concurs de deutor persona natural dins dels cinc anys següents a la conclusió d'un altre d'anterior per inexistència de béns i drets tindrà la consideració de reobertura d'este. El jutge competent, des que es conega esta circumstància, acordarà la incorporació al procediment en curs de tot allò que s'ha actuat en l'anterior.

2. La reobertura del concurs de deutor persona jurídica conclòs per inexistència de béns i drets serà declarada pel mateix jutjat que va conèixer d'este, es tramitarà en el mateix procediment i es limitarà a la fase de liquidació dels béns i drets apareguts amb posterioritat. A la dita reobertura se li donarà la publicitat prevista en els articles 23 i 24.

Article 180. Inventari i llista de creditors en cas de reobertura.

1. Els textos definitius de l'inventari i de la llista de creditors formats en el procediment anterior hauran ser actualitzats per l'administració concursal en el termini de dos mesos a partir de la incorporació d'aquelles actuacions al nou concurs. L'actualització es limitarà, quant a l'inventari, a suprimir de la relació els béns i drets que hagen eixit del patrimoni del deutor, a corregir la valoració dels subsistents i a incorporar i valorar els que hagen aparegut amb posterioritat; quant a la llista de creditors, a indicar la quantia actual i la resta de modificacions succeïdes respecte dels crèdits subsistents i a incorporar a la relació els creditors posteriors.

2. L'actualització es realitzarà i aprovarà de conformitat amb el que disposen els capítols II i III del títol IV d'esta llei. La publicitat del nou informe de l'administració concursal i dels documents actualitzats i la impugnació d'estos es regiran pel que disposa el capítol IV del títol IV, però el jutge rebutjarà d'ofici i sense ulterior recurs aquelles pretensions que no es referisquen estrictament a les qüestions objecte d'actualització.

Article 181. Rendició de comptes.

1. S'inclourà una completa rendició de comptes, que justificarà complidament la utilització que s'haja fet de les facultats d'administració conferides, en tots els informes de l'administració concursal previs a la interlocutòria de conclusió del concurs. Igualment s'hi informarà del resultat i del saldo final de les operacions realitzades, sol·licitant l'aprovació d'estes.

2. Tant el deutor com els creditors podran formular oposició raonada a l'aprovació dels comptes en el termini de 15 dies a què es referix l'apartat 2 de l'article 176.

3. Si no es formula oposició, el jutge, en la interlocutòria de conclusió del concurs, les declararà aprovades. Si hi ha oposició, la substanciarà pels tràmits de l'incident concursal i la resoldrà amb caràcter previ en la sentència, que també resoldrà sobre la conclusió del concurs. Si hi ha oposició a l'aprovació dels comptes i també a la conclusió del concurs, les dos se substanciaran en el mateix incident i es resoldran en la mateixa sentència, sense perjudi de portar testimoni d'esta a la secció segona.

4. L'aprovació o la desaprovació dels comptes no prejutja la procedència o improcedència de l'acció de responsabilitat dels administradors concursals, però la desaprovació comportarà la seua inhabilitació temporal per a ser nomenats en altres concursos durant un període que determinarà el jutge en la sentència de desaprovació i que no podrà ser inferior a sis mesos ni superior a dos anys.

Article 182. Mort del concursat.

1. La mort o declaració de mort del concursat no serà causa de conclusió del concurs, que continuarà la seua tramitació com a concurs de l'herència, corresponent a l'administració concursal l'exercici de les facultats patrimonials d'administració i disposició del cabal relicte.

2. La representació de l'herència en el procediment correspondrà a qui l'ostente de conformitat amb el dret i, si és el cas, a qui designen els hereus.

3. L'herència es mantindrà indivisa durant la tramitació del concurs.

TÍTOL VIII**De les normes processals generals i del sistema de recursos****CAPÍTOL I****De la tramitació del procediment****Article 183. Seccions.**

El procediment de concurs es dividirà en les següents seccions, ordenant-se les actuacions de cada una d'estes en totes les peces separades que siguen necessàries o convenients:

1r. La secció primera comprendrà el relatiu a la declaració de concurs, a les mesures cautelars, a la resolució final de la fase comuna, a la conclusió i, si és el cas, a la reobertura del concurs.

2n. La secció segona comprendrà tot el que es refereix a l'administració concursal del concurs, al nomenament i a l'estatut dels administradors concursals, a la determinació de les seues facultats i al seu exercici, a la rendició de comptes i, si és el cas, a la responsabilitat dels administradors concursals.

3r. La secció tercera comprendrà el relatiu a la determinació de la massa activa, a la substanciació, decisió i execució de les accions de reintegració i de reducció, a la realització dels béns i drets que integren la massa activa, al pagament dels creditors i als deutes de la massa.

4t. La secció quarta comprendrà el relatiu a la determinació de la massa passiva, a la comunicació, reconeixement, graduació i classificació de crèdits. En esta secció s'inclouran també, en peça separada, els juís declaratius contra el deutor que s'hagen acumulat al concurs de creditors i les execucions que s'inicien o prenguen contra el concursat.

5t. La secció quinta comprendrà el relatiu al conveni o, si és el cas, a la liquidació.

6t. La secció sexta comprendrà el relatiu a la qualificació del concurs i als seus efectes.

Article 184. Representació i defensa processals. Emplaçament i esbrinament de domicili del deutor.

1. En totes les seccions seran reconeguts com a part, sense necessitat de compareixença en forma, el deutor i els administradors concursals. El Fons de Garantia Salarial haurà de ser citat com a part quan del procés pugua derivar-se la seua responsabilitat per a l'abonament de salaris o indemnitzacions dels treballadors. En la secció sexta serà part, a més, el Ministeri Fiscal.

2. El deutor actuarà sempre representat per procurador i assistit de lletrat sense perjudi del que establix l'apartat 6 d'este article.

3. Per a sol·licitar la declaració de concurs, compareixer en el procediment, interposar recursos, plantejar incidents o impugnar actes d'administració, els creditors

i els altres legitimats actuaran representats per procurador i assistits de lletrat. Sense necessitat de comparèixer en forma, podran, si és el cas, comunicar crèdits i formular alegacions, així com assistir i intervindre en la junta.

4. Qualsevol altres que tinguin interès legítim en el concurs podran comparèixer sempre que ho facen representats per procurador i assistits de lletrat.

5. Els administradors concursals seran oïts sempre sense necessitat de compareixença en forma, però quan intervinguen en recursos o incidents hauran de fer-ho assistits de lletrat. Com a regla general, la direcció tècnica d'estos recursos s'entendrà inclosa en les funcions del lletrat membre de l'administració concursal.

6. El que es disposa en este article s'entén sense perjuí del que s'establí per a la representació i defensa dels treballadors en la Llei de Procediment Laboral, incloses les facultats atribuïdes als graduats socials i als sindicats, i de les Administracions públiques en la normativa processal específica.

7. Si no es coneix el domicili del deutor o el resultat de l'emplaçament és negatiu, el jutge, d'ofici o a instància de part, podrà realitzar els esbrinaments de domicili previstos en l'article 156 de la Llei d'Enjudiciament Civil. Si el deutor era persona física i ha mort, s'aplicaran les normes sobre successió previstes en la Llei d'Enjudiciament Civil. Quan es tracte de persona jurídica que es trobe en parador desconegut, el jutge podrà dirigir-se als registres públics per a determinar qui eren els administradors o apoderats de l'entitat a fi d'emplaçar-la a través de les dites persones. Quan el jutge esgoti totes les vies per a emplaçar el deutor, podrà dictar la interlocutòria d'admissió del concurs sobre la base dels documents i alegacions aportats pels creditors i als esbrinaments que s'hagen realitzat en esta fase d'admissió.

Article 185. *Dret a l'examen de les interlocutòries.*

Els creditors que no hagen comparegut en forma podran sol·licitar del jutjat l'examen d'aquells documents o informes que consten en les actuacions sobre els seus respectius crèdits, acudint per a això a la secretaria del jutjat personalment, o per mitjà de lletrat o procurador que els represente, els quals per al dit tràmit no estaran obligats a personar-se.

Article 186. *Substanciació d'ofici.*

1. Declarat el concurs, l'impuls processal serà d'ofici.

2. El jutge resoldrà sobre el desistiment o la renúncia del sol·licitant del concurs, prèvia audiència dels altres creditors reconeguts en la llista definitiva. Durant la tramitació del procediment, els incidents no tindran caràcter suspensiu, llevat que el jutge, de manera excepcional, així ho acorde motivadament.

3. Quan la llei no fixe termini per a dictar una resolució judicial, haurà de dictar-se sense dilació.

Article 187. *Extensió de facultats del jutge del concurs.*

1. El jutge podrà habilitar els dies i hores necessaris per a la pràctica de les diligències que considere urgents en benefici del concurs.

2. El jutge podrà realitzar actuacions de prova fora de l'àmbit de la seua competència territorial, posant-ho prèviament en coneixement del jutge competent, quan no es perjudique la competència del jutge corresponent i estiga justificat per raons d'economia processal.

Article 188. *Autoritzacions judicials.*

1. En els casos en què la llei establisca la necessitat d'obtenir autorització del jutge o els administradors concursals la consideren convenient, la sol·licitud es formularà per escrit.

2. La sol·licitud presentada es traslladarà a totes les parts que hagen de ser sentides respecte del seu objecte, concedint-los per a alegacions un termini d'igual duració no inferior a tres dies ni superior a deu, ateses la complexitat i la importància de la qüestió. El jutge resoldrà sobre la sol·licitud per mitjà d'interlocutòria dins dels cinc dies següents a l'últim venciment.

3. Contra la interlocutòria que concedisca o denegue l'autorització sol·licitada no cabrà més recurs que el de reposició, sense perjuí del dret de les parts a plantejar la qüestió a través de l'incident concursal.

Article 189. *Prejudicialitat penal.*

1. La incoació de procediments criminals relacionats amb el concurs no provocarà la suspensió de la tramitació d'este.

2. Admesa a tràmit querrela o denúncia criminal sobre fets que tinguin relació o influència en el concurs, serà de competència del jutge d'este adoptar les mesures de retenció de pagaments als creditors inculpats o altres d'anàlogues que permeten continuar la tramitació del procediment concursal, sempre que no facen impossible l'execució dels pronunciaments patrimonials de l'eventual condemna penal.

CAPÍTOL II

Del procediment abreviat

Article 190. *Àmbit d'aplicació.*

1. El jutge podrà aplicar un procediment especialment simplificat quan el deutor siga una persona natural o persona jurídica que, de conformitat amb la legislació mercantil, estiga autoritzada a presentar balanç abreviat i, en ambdós casos, l'estimació inicial del seu passiu no supere 1.000.000 d'euros.

2. En qualsevol moment de la tramitació d'un concurs ordinari en què quede de manifest la concurrència dels requisits mencionats en l'apartat anterior, el jutge del concurs podrà, d'ofici o a instància de part, ordenar la conversió al procediment abreviat sense retrotraure les actuacions practicades fins llavors. També podrà, amb idèntics pressupòsits i efectes, ordenar la conversió inversa quan quede de manifest que en un procediment abreviat no concorre algun dels requisits exigits.

Article 191. *Contingut.*

1. Amb caràcter general, acordat el procediment abreviat, els terminis previstos en esta llei es reduiran a la mitat, arrodonida a l'alça si no és un nombre enter, excepte aquells que, per raons especials, el jutge acorde mantindre per al millor desenrotllament del procediment.

En tot cas, el termini per a la presentació de l'informe per l'administració concursal serà d'un mes a comptar des de l'acceptació del càrrec, i només podrà ser autoritzada una pròrroga pel jutge del concurs no superior a quinze dies.

2. En el procediment abreviat l'administració concursal estarà integrada per un únic membre d'entre els previstos en el punt 3r de l'apartat 2 de l'article 27, llevat que el jutge, apreciant en el cas motius especials que ho justifiquen, resolga expressament el contrari.

CAPÍTOL III

De l'incident concursal

Article 192. *Àmbit i caràcter de l'incident concursal.*

1. Totes les qüestions que se susciten durant el concurs i no tinguen assenyalada en esta llei una altra tramitació es resoldran per la via de l'incident concursal.

També es tramitaran per esta via les accions que hagen de ser exercitades davant del jutge del concurs de conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 50 i els juís que s'acumulen en virtut del que preveu l'apartat 1 de l'article 51.

En este últim cas, el jutge del concurs disposarà el que calga perquè es continue el juí sense repetir actuacions i permetent la intervenció, des d'eixe moment, de les parts del concurs que no ho hagen sigut en el juí acumulat.

2. Els incidents concursals no suspendran el procediment de concurs, sense perjudi que el jutge, d'ofici o a instància de part, acorde la suspensió d'aquelles actuacions que estime que puguen vore's afectades per la resolució que es dicte.

3. No s'admetran els incidents que tinguen per objecte sol·licitar actes d'administració o impugnar-los per raons d'oportunitat.

Article 193. *Parts en l'incident.*

1. En l'incident concursal es consideraran parts demandades aquelles contra les quals es dirigisca la demanda i qualssevol altres que sostinguen posicions contràries al que demana l'actora.

2. Qualsevol persona compareixent en forma en el concurs podrà intervinde amb plena autonomia en l'incident concursal coadjuvant amb la part que ho haja promogut o amb la contrària.

3. Quan en un incident s'acumulen demandes les peticions de les quals no resulten coincidents, totes les parts que hi intervinguen hauran de contestar a les demandes a les pretensions de les quals s'oposen, si el moment de la seua intervenció ho permet, i expressar amb claredat i precisió la tutela concreta que sol·liciten. Si no ho fan així, el jutge rebutjarà de ple la seua intervenció, sense que contra la seua resolució càpia cap recurs.

Article 194. *Demanda incidental i admissió a tràmit.*

1. La demanda es presentarà en la forma prevista en l'article 399 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

2. Si el jutge estima que la qüestió plantejada és impertinent o no té entitat necessària per a tramitar-la per la via incidental, resoldrà, per mitjà d'interlocutòria, la seua inadmissió, donant a la qüestió plantejada la tramitació que corresponga. Contra esta interlocutòria cabrà recurs d'apel·lació en els termes establits en l'apartat 1 de l'article 197.

3. En qualsevol altre cas, dictarà resolució que admetrà a tràmit l'incident i citarà les altres parts personades, amb entrega de còpia de la demanda o demandes, perquè en el termini comú de 10 dies contesten en la forma disposada en l'article 405 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

4. Contestada la demanda o transcorregut el termini per a això, el procés continuarà de conformitat amb els tràmits del juí verbal de la Llei d'Enjudiciament Civil.

Article 195. *Incident concursal en matèria laboral.*

1. Si es planteja l'incident concursal a què es referix l'article 64.8 d'esta llei, la demanda es formularà d'acord amb el que estableix l'article 437 de la Llei d'Enjudiciament Civil; el jutge advertirà, si és el cas, la part dels defectes, omissions o imprecisions en què haja incorregut al redactar la demanda, a fi que els esmene dins del termini de quatre dies, amb advertència que, si no ho efectua, s'ordenarà el seu arxiu. En este incident no s'aplicarà l'apartat 2 de l'article anterior.

2. Si la demanda és admesa, el jutge assenyalarà dins dels deu dies següents el dia i l'hora en què haurà de tindre lloc l'acte del juí, citant els demandats amb entrega de còpia de la demanda i de la resta de documents, havent de transcórrer en tot cas un mínim de quatre dies entre la citació i l'efectiva celebració del juí, que començarà amb l'intent de conciliació o avinença sobre l'objecte de l'incident. Si no s'aconsegueix esta, es ratificarà l'actor en la seua demanda o l'ampliarà sense alterar substancialment les seues pretensions; el demandat contestarà oralment, i les parts proposaran a continuació les proves sobre els fets en els quals no hi haja conformitat, i el procediment continuarà de conformitat amb els tràmits del juí verbal de la Llei d'Enjudiciament Civil, si bé després de la pràctica de la prova s'atorgarà a les parts un tràmit de conclusions.

Article 196. *Sentència.*

1. Acabat el juí, el jutge dictarà sentència en el termini de deu dies que resoldrà l'incident.

2. La sentència que recaiga en l'incident a què es referix l'article 194 es regirà en matèria de costes pel que disposa la Llei d'Enjudiciament Civil, tant pel que fa a la seua imposició com pel que fa a la seua exacció, i seran immediatament exigibles, una vegada ferma la sentència, amb independència de l'estat en què es trobe el concurs.

3. La sentència que recaiga en l'incident a què es referix l'article 195 es regirà en matèria de costes pel que disposa la Llei de Procediment Laboral.

4. Una vegada fermes, les sentències que posen fi als incidents concursals produiran efectes de cosa jutjada.

CAPÍTOL IV

Dels recursos

Article 197. *Recursos procedents i tramitació.*

1. Els recursos contra les resolucions dictades en el concurs se substanciaran en la forma prevista per la Llei d'Enjudiciament Civil, amb les modificacions que s'indiquen a continuació i sense perjudi del que preveu l'article 64 d'esta llei.

2. Contra les providències i interlocutòries que dicte el jutge del concurs només cabrà el recurs de reposició, llevat que en esta llei s'excloge tot recurs o se n'atorgue un altre de distint.

3. Contra les interlocutòries resolutòries de recursos de reposició i contra les sentències dictades en incidents concursals promoguts en la fase comuna o en la de conveni no cabrà cap recurs, però les parts podran reproduir la qüestió en l'apel·lació més pròxima sempre que hagen formulat protesta en el termini de cinc dies.

4. Contra les sentències que aproven el conveni, o contra les que resolguen incidents concursals plantejats amb posterioritat o durant la fase de liquidació, cabrà recurs d'apel·lació que es tramitarà amb caràcter preferent, i en la forma prevista per a les apel·lacions de sentències dictades en juí ordinari.

5. El jutge del concurs, d'ofici o a instància de part, podrà acordar motivadament a l'admetre el recurs d'apel·lació la suspensió d'aquelles actuacions que puguin vore's afectades per la seua resolució. La seua decisió podrà ser revisada per l'Audiència Provincial a sol·licitud de part formulada en l'escrit d'interposició de l'apel·lació o oposició a la aquella, i en eixe cas esta qüestió haurà de ser resolta amb caràcter previ a l'examen del fons del recurs i dins dels deu dies següents a la recepció de les interlocutòries pel tribunal, sense que contra la interlocutòria que es dicte pugui interposar-se cap recurs.

6. Cabrà recurs de cassació i extraordinari per infracció processal, d'acord amb els criteris d'admissió previstos en la Llei d'Enjudiciament Civil, contra les sentències dictades per les audiències relatives a l'aprovació o compliment del conveni, a la qualificació o conclusió del concurs, o que resolguen accions de les compreses en les seccions tercera i quarta.

7. Contra la sentència que resolga incidents concursals relatius a accions socials el coneixement de les quals corresponga al jutge del concurs, cabrà el recurs de duplicació i els altres recursos previstos en la Llei de Procediment Laboral, sense que cap d'estos tinga efectes suspensius sobre la tramitació del concurs ni de cap de les seues peces.

CAPÍTOL V

Registre de Resolucions Concursals

Article 198. *Registre públic.*

Reglamentàriament s'articularà un procediment perquè el Ministeri de Justícia assegure el registre públic de les resolucions dictades en procediments concursals que declaren concursats culpables i acorden la designació o inhabilitació dels administradors concursals, en els casos previstos en esta llei.

TÍTOL IX

De les Normes de Dret Internacional Privat

CAPÍTOL I

Aspectes generals

Article 199. *De les relacions entre ordenaments.*

Les normes d'este títol s'aplicaran sense perjudi del que estableix el Reglament (CE) 1346/2000 sobre procediments d'insolvència i la resta de normes comunitàries o convencionals que regulen la matèria.

A falta de reciprocitat o quan es produísca una falta sistemàtica a la cooperació per les autoritats d'un Estat estranger, no s'aplicaran respecte dels procediments seguits en el dit Estat, els capítols III i IV d'este títol.

Article 200. *Regla general.*

Sense perjudi del que disposen els articles següents, la llei espanyola determinarà els pressupòsits i efectes del concurs declarat a Espanya, el seu desenrotllament i la seua conclusió.

CAPÍTOL II

De la llei aplicable

SECCIÓ 1a. DEL PROCEDIMENT PRINCIPAL

Article 201. *Drets reals i reserves de domini.*

1. Els efectes del concurs sobre drets reals d'un creditor o d'un tercer que recaiguen en béns o drets de qualsevol classe pertanyents al deutor, compresos els conjunts de béns la composició dels quals puga variar en el temps, i que en el moment de declaració del concurs es troben en el territori d'un altre Estat es regiran exclusivament per la llei d'este.

La mateixa regla s'aplicarà als drets del venedor respecte dels béns venuts al concursat amb reserva de domini.

2. La declaració de concurs del venedor d'un bé amb reserva de domini que ja haja sigut entregat i que al moment de la declaració es trobe en el territori d'un altre Estat no constitueix, per si mateixa, causa de resolució ni de rescissió de la venda i no impedirà al comprador l'adquisició de la seua propietat.

3. El que disposen els apartats anteriors s'entén sense perjudi de les accions de reintegració que si és el cas siguen procedents.

Article 202. *Drets del deutor sotmesos a registre.*

Els efectes del concurs sobre drets del deutor que recaiguen en béns immobles, barcos o aeronaus subjectes a inscripció en registre públic s'acomodaran al que disposa la llei de l'Estat sota l'autoritat del qual es porte el registre.

Article 203. *Tercers adquirents.*

La validesa dels actes de disposició a títol oneros del deutor sobre béns immobles o sobre barcos o aeronaus que estiguen subjectes a inscripció en registre públic, realitzats amb posterioritat a la declaració de concurs, es regiran, respectivament, per la llei de l'Estat en el territori de la qual es trobe el bé immoble o per la d'aquell sota l'autoritat del qual es porte el Registre de barcos o aeronaus.

Article 204. *Drets sobre valors i sistemes de pagaments i mercats financers.*

Els efectes del concurs sobre drets que recaiguen en valors negociables representats per mitjà d'anotacions en compte es regiran per la llei de l'Estat del registre on els dits valors estiguen anotats. Esta norma comprén qualsevol registre de valors legalment reconegut, inclosos els portats per entitats financeres subjectes a supervisió legal.

Sense perjudi del que disposa l'article 201, els efectes del concurs sobre els drets i obligacions dels participants en un sistema de pagament o compensació o en un mercat financer es regiran exclusivament per la llei de l'Estat aplicable al dit sistema o mercat.

Article 205. *Compensació.*

1. La declaració de concurs no afectarà el dret d'un creditor a compensar el seu crèdit quan la llei que regisca el crèdit recíproc del concursat ho permeta en situacions d'insolvència.

2. El que disposa l'apartat anterior s'entén sense perjudi de les accions de reintegració que si és el cas siguen procedents.

Article 206. Contractes sobre immobles.

Els efectes del concurs sobre els contractes que tinguen per objecte l'atribució d'un dret a l'ús o a l'adquisició d'un bé immoble es regiran exclusivament per la llei de l'Estat on es trobe.

Article 207. Contractes de treball.

Els efectes del concurs sobre el contracte de treball i sobre les relacions laborals es regiran exclusivament per la llei de l'Estat aplicable al contracte.

Article 208. Accions de reintegració.

No serà procedent l'exercici d'accions de reintegració a l'empara d'esta llei quan el beneficiat per l'acte perjudicial per a la massa activa prove que el dit acte està subjecte a la llei d'un altre Estat que no permet en cap cas la seua impugnació.

Article 209. Juís declaratius pendents.

Els efectes del concurs sobre els juís declaratius pendents que es referisquen a un bé o a un dret de la massa es regiran exclusivament per la llei de l'Estat en què estiguen en curs.

SECCIÓ 2a. DEL PROCEDIMENT TERRITORIAL**Article 210. Regla general.**

Excepte en el que es preveu en esta secció, el concurs territorial es regirà per les mateixes normes que el concurs principal.

Article 211. Pressupòsits del concurs.

El reconeixement d'un procediment estranger principal permetrà obrir a Espanya un concurs territorial sense necessitat d'examinar la insolvència del deutor.

Article 212. Legitimació.

Podrà sol·licitar la declaració d'un concurs territorial:

1r. Qualsevol persona legitimada per a sol·licitar la declaració de concurs d'acord amb esta llei.

2n. El representant del procediment estranger principal.

Article 213. Abast d'un conveni amb els creditors.

Les limitacions dels drets dels creditors derivades d'un conveni aprovat en el concurs territorial, com ara el quitament i l'espera, només produiran efectes respecte als béns del deutor no compresos en este concurs si hi ha conformitat de tots els creditors interessats.

SECCIÓ 3a. DE LES REGLES COMUNES A AMB DÓS TIPUS DE PROCEDIMENTS**Article 214. Informació als creditors en l'estranger.**

1. Declarat el concurs, l'administració concursal informarà sense demora als creditors coneguts que tinguen la seua residència habitual, domicili o seu en l'estranger, si així resulta dels llibres i documents del deutor o per qualsevol altra raó consta en el concurs.

2. La informació comprendrà la identificació del procediment, la data de la interlocutòria de declaració, el

caràcter principal o territorial del concurs, les circumstàncies personals del deutor, els efectes acordats sobre les facultats d'administració i disposició respecte del seu patrimoni, la crida als creditors, inclús a aquells garantits amb dret real, el termini per a la comunicació dels crèdits a l'administració concursal i la direcció postal del jutjat.

3. La informació es realitzarà per escrit i per mitjà d'enviament individualitzat, llevat que el jutge dispose qualsevol altra forma per estimar-la més adequada a les circumstàncies del cas.

Article 215. Publicitat i registrament en l'estranger.

1. El jutge, d'ofici o a instància d'interessat, podrà acordar que es publiqui el contingut essencial de la interlocutòria de declaració del concurs en qualsevol Estat estranger on convinga als interessos del concurs, d'acord amb les modalitats de publicació previstes en el dit Estat per als procediments d'insolvència.

2. L'administració concursal podrà sol·licitar la publicitat registral en l'estranger de la interlocutòria de declaració i d'altres actes del procediment quan així convinga als interessos del concurs.

Article 216. Pagament al concursat en l'estranger.

1. El pagament fet al concursat en l'estranger per un deutor amb residència habitual, domicili o seu en l'estranger, només alliberarà qui ho faça ignorant l'obertura del concurs a Espanya.

2. Excepte prova en contra, es presumirà que ignorava l'existència del procediment qui va realitzar el pagament abans d'haver-se donat a l'obertura del concurs la publicitat a què es referix l'apartat 1 de l'article anterior.

Article 217. Comunicació de crèdits.

1. Els creditors que tinguen la seua residència habitual, domicili o seu en l'estranger comunicaran els seus crèdits a l'administració concursal de conformitat amb el que disposa l'article 85.

2. Tot creditor podrà comunicar el seu crèdit en el procediment principal o territorial obert a Espanya, amb independència que també l'haja presentat en un procediment d'insolvència obert en l'estranger.

Esta regla inclou, subjectes a condició de reciprocitat, els crèdits tributaris i de la Seguretat Social d'altres Estats, que en eixe cas seran admesos com a crèdits ordinaris.

Article 218. Restitució i imputació.

1. El creditor que, després de l'obertura d'un concurs principal a Espanya, obtinga un pagament total o parcial del seu crèdit a càrrec de béns del deutor situats en l'estranger o per la realització o execució d'estos, haurà de restituir a la massa el que haja obtingut, sense perjudi del que disposa l'article 201.

En cas que el dit pagament s'obtinga en un procediment d'insolvència obert en l'estranger, s'aplicarà la regla d'imputació de pagaments de l'article 229.

2. Quan l'Estat on es troben els béns no reconega el concurs declarat a Espanya o les dificultats de localització i realització d'eixos béns així ho justifiquen, el jutge podrà autoritzar els creditors a instar en l'estranger l'execució individual, amb aplicació, en tot cas, de la regla d'imputació prevista en l'article 229.

Article 219. Llengües.

1. La informació prevista en l'article 214 es donarà en castellà i, si és el cas, en qualsevol de les llengües

oficials, però en l'encapçalament del text figuraran també en anglés i francés els termes «Convocatòria per a la presentació de crèdits. Terminis aplicables».

2. Els creditors amb residència habitual, domicili o seu en l'estranger presentaran l'escrit de comunicació dels seus crèdits en llengua castellana o en una altra d'oficial pròpia de la comunitat autònoma en què tinga la seua seu el jutge del concurs. Si ho fan en una llengua distinta, l'administració concursal podrà exigir posteriorment una traducció al castellà.

CAPÍTOL III

Del reconeixement de procediments estrangers d'insolvència

Article 220. *Reconeixement de la resolució d'obertura.*

1. Les resolucions estrangeres que declaren l'obertura d'un procediment d'insolvència es reconeixeran a Espanya per mitjà del procediment d'execuàtur regulat en la Llei d'Enjudiciament Civil, si reuneixen els requisits següents:

1r. Que la resolució es referisca a un procediment col·lectiu fundat en la insolvència del deutor, en virtut del qual els seus béns i activitats queden subjectes al control o a la supervisió d'un tribunal o una autoritat estrangera als efectes de la seua reorganització o liquidació.

2n. Que la resolució siga definitiva segons la llei de l'Estat d'obertura.

3r. Que la competència del tribunal o de l'autoritat que haja obert el procediment d'insolvència estiga basada en algun dels criteris continguts en l'article 10 d'esta llei o en una connexió raonable de naturalesa equivalent.

4t. Que la resolució no haja sigut pronunciada en rebel·lia del deutor o, en qualsevol altre cas, que haja sigut precedida d'entrega o notificació de cèdula de citació o document equivalent, en forma i amb temps suficient per a oposar-s'hi.

5t. Que la resolució no siga contrària a l'orde públic espanyol.

2. El procediment d'insolvència estranger es reconeixerà:

1r. Com a procediment estranger principal, si es tramita en l'Estat on el deutor tinga el centre dels seus interessos principals.

2n. Com a procediment estranger territorial, si es tramita en un Estat on el deutor tinga un establiment o amb el territori del qual hi haja una connexió raonable de naturalesa equivalent, com la presència de béns afectes a una activitat econòmica.

3. El reconeixement d'un procediment estranger principal no impedirà l'obertura a Espanya d'un concurs territorial.

4. Podrà suspendre's la tramitació de l'execuàtur quan la resolució d'obertura del procediment d'insolvència haja sigut objecte, en el seu Estat d'origen, d'un recurs ordinari o quan el termini per a interposar-lo no haja expirat.

5. El que es disposa en este article no impedirà la modificació o revocació del reconeixement si es demostra l'alteració rellevant o la desaparició dels motius pels quals s'atorga.

Article 221. *Administrador o representant estranger.*

1. Tindrà la condició d'administrador o representant del procediment estranger la persona o òrgan, inclús designat a títol provisional, que estiga facultat per a admi-

nistrar o supervisar la reorganització o la liquidació dels béns o activitats del deutor o per a actuar com a representant del procediment.

2. El nomenament de l'administrador o representant s'acreditarà per mitjà d'una còpia autenticada de l'original de la resolució per la qual se li designe o per mitjà de certificat expedit pel tribunal o l'autoritat competent, amb els requisits necessaris per a fer fe a Espanya.

3. Una vegada reconegut un procediment estranger principal, l'administrador o representant estarà obligat a:

1r. Donar al procediment una publicitat equivalent a l'ordenada en l'article 23 d'esta llei, quan el deutor tinga un establiment a Espanya.

2n. Sol·licitar dels registres públics corresponents les inscripcions que siguen procedents de conformitat amb l'article 24 d'esta llei.

Els gastos ocasionats per les mesures de publicitat i registrament seran satisfets per l'administrador o representant a càrrec del procediment principal.

4. Una vegada reconegut un procediment estranger principal, el seu administrador o representant podrà exercir les facultats que li corresponguen de conformitat amb la llei de l'Estat d'obertura, llevat que resulten incompatibles amb els efectes d'un concurs territorial declarat a Espanya o amb les mesures cautelars adoptades en virtut d'una sol·licitud de concurs i, en tot cas, quan el seu contingut siga contrari a l'orde públic.

En l'exercici de les seues facultats, l'administrador o representant haurà de respectar la llei espanyola, en particular pel que fa a les modalitats de realització dels béns i drets del deutor.

Article 222. *Reconeixement d'altres resolucions.*

1. Una vegada obtingut l'execuàtur de la resolució d'obertura, qualsevol altra resolució dictada en eixe procediment d'insolvència i que tinga el fonament en la legislació concursal es reconeixerà a Espanya sense necessitat de cap procediment, sempre que reunisca els requisits previstos en l'article 220. El requisit de la prèvia entrega o notificació de cèdula d'emplaçament o document equivalent serà exigible, a més, respecte de qualsevol persona distinta del deutor que haja sigut demanada en el procediment estranger d'insolvència i en relació amb les resolucions que l'afecten.

2. En cas d'oposició al reconeixement, qualsevol persona interessada podrà sol·licitar que este siga declarat a títol principal pel procediment d'execuàtur regulat en la Llei d'Enjudiciament Civil.

Si el reconeixement de la resolució estrangera s'invoça com a qüestió incidental en un procés en curs, serà competent per a resoldre la qüestió el jutge o tribunal que conega del fons de l'assumpte.

Article 223. *Efectes del reconeixement.*

1. Excepte en els supòsits previstos en els articles 201 a 209, les resolucions estrangeres reconegudes produiran a Espanya els efectes que els atribuisca la llei de l'Estat d'obertura del procediment.

2. Els efectes d'un procediment territorial estranger es limitaran als béns i drets que en el moment de la seua declaració estiguen situats en l'Estat d'obertura.

3. En el cas de declaració d'un concurs territorial a Espanya, els efectes del procediment estranger es regiran pel que disposa el capítol IV d'este títol.

Article 224. *Execució.*

Les resolucions estrangeres que tinguen caràcter executori segons la llei de l'Estat d'obertura del procediment en què s'hagen dictat necessitaran previ execuàtur per a la seua execució a Espanya.

Article 225. Compliment a favor del deutor.

1. El pagament fet a Espanya a un deutor sotmés a procediment d'insolvència obert en un altre Estat i de conformitat amb el qual haurà de fer-se a l'administrador o representant designat en este només alliberarà qui ho faça ignorant l'existència del procediment.

2. Excepte prova en contra, es presumirà que ignorava l'existència del procediment qui va realitzar el pagament abans d'haver-se donat a l'obertura del procediment d'insolvència estranger la publicitat ordenada en l'apartat 3 de l'article 221.

Article 226. Mesures cautelars.

1. Les mesures cautelars adoptades abans de l'obertura d'un procediment principal d'insolvència en l'estranger pel tribunal competent per a obrir-lo podran ser reconegudes i executades a Espanya previ el corresponent exequàtur.

2. Abans del reconeixement d'un procediment estranger d'insolvència i a instància del seu administrador o representant, podran adoptar-se de conformitat amb la llei espanyola mesures cautelars, incloses les següents:

1a. Paralitzar qualsevol mesura d'execució contra béns i drets del deutor.

2a. Encomanar a l'administrador o representant estranger, o a la persona que es designe a l'adoptar la mesura, l'administració o la realització d'aquells béns o drets situats a Espanya que, per la seua naturalesa o per circumstàncies concurrents, siguem peribles, susceptibles de patir greu deteriorament o de disminuir considerablement el seu valor.

3a. Suspendre l'exercici de les facultats de disposició, alienació i gravamen de béns i drets del deutor.

Si la sol·licitud de mesures cautelars ha precedit la de reconeixement de la resolució d'obertura del procediment d'insolvència, la resolució que les adopte condicionarà la seua subsistència a la presentació d'esta última sol·licitud en el termini de 20 dies.

CAPÍTOL IV**De la coordinació entre procediments paral·lels d'insolvència****Article 227. Obligacions de cooperació.**

1. Sense perjudi del respecte de les normes aplicables en cada un dels procediments, l'administració concursal del concurs declarat a Espanya i l'administrador o representant d'un procediment estranger d'insolvència relatiu al mateix deutor i reconegut a Espanya estan sotmesos a un deure de cooperació recíproca en l'exercici de les seues funcions, sota la supervisió dels seus respectius jutges, tribunals o autoritats competents. La negativa a cooperar per part de l'administrador o representant, o del tribunal o autoritat estrangers, alliberarà d'este deure els corresponents òrgans espanyols.

2. La cooperació podrà consistir, en particular, en:

1r. L'intercanvi, per qualsevol mitjà que es considere oportú, d'informacions que puguen ser útils per a l'altre procediment, sense perjudi de l'obligat respecte de les normes que emparen el secret o la confidencialitat de les dades objecte de la informació o que, siga com siga, els protegisquen.

En tot cas, existirà l'obligació d'informar de qualsevol canvi rellevant en la situació del procediment respectiu, inclòs el nomenament de l'administrador o representant,

i de l'obertura en un altre Estat d'un procediment d'insolvència respecte del mateix deutor.

2n. La coordinació de l'administració i del control o supervisió dels béns i activitats del deutor.

3r. L'aprovació i aplicació pels tribunals o autoritats competents d'acords relatius a la coordinació dels procediments.

3. L'administració concursal del concurs territorial declarat a Espanya haurà de permetre a l'administrador o representant del procediment estranger principal la presentació, en temps oportú, de propostes de conveni, de plans de liquidació o de qualsevol altra manera de realització de béns i drets de la massa activa o de pagament dels crèdits.

L'administració concursal del concurs principal declarat a Espanya reclamarà iguals mesures en qualsevol altre procediment obert en l'estranger.

Article 228. Exercici dels drets dels creditors.

1. En la mesura que així ho permeta la llei aplicable al procediment estranger d'insolvència, el seu administrador o representant podrà comunicar en el concurs declarat a Espanya, i de conformitat amb el que s'estableix en esta llei, els crèdits reconeguts en aquell. Amb les mateixes condicions, l'administrador o representant estarà facultat per a participar en el concurs en nom dels creditors els crèdits dels quals haja comunicat.

2. L'administració concursal d'un concurs declarat a Espanya podrà presentar en un procediment estranger d'insolvència, principal o territorial, els crèdits reconeguts en la llista definitiva de creditors, sempre que així ho permeta la llei aplicable a eixe procediment. Amb les mateixes condicions estarà facultada l'administració concursal, o la persona que aquella designe, per a participar en aquell procediment en nom dels creditors els crèdits dels quals haja presentat.

Article 229. Regla de pagament.

El creditor que obtinga en un procediment estranger d'insolvència pagament parcial del seu crèdit no podrà pretendre en el concurs declarat a Espanya cap pagament addicional fins que els restants creditors de la mateixa classe i rang hagen obtingut en este una quantitat percentualment equivalent.

Article 230. Excedent de l'actiu del procediment territorial.

A condició de reciprocitat, l'actiu romanent a la conclusió d'un concurs o procediment territorial es posarà a disposició de l'administrador o representant del procediment estranger principal reconegut a Espanya. L'administració concursal del concurs principal declarat a Espanya reclamarà igual mesura en qualsevol altre procediment obert en l'estranger.

Disposició addicional primera. Referències legals als procediments concursals anteriorment vigents.

Els jutges i tribunals interpretaran i aplicaran les normes legals que facen referència als procediments concursals derogats per esta llei posant-les en relació amb les del concurs regulat en esta, atenent fonamentalment el seu esperit i finalitat i, en particular, les regles següents:

1a. Totes les referències a la suspensió de pagaments o al procediment de quitament i espera contingudes en preceptes legals que no hagen sigut expressament modificats per esta llei s'entendran realitzades

al concurs en què no s'haja produït l'obertura de la fase de liquidació.

2a. Totes les referències a la fallida o al concurs de creditors contingudes en preceptes legals que no hagen sigut expressament modificats per esta llei s'entendran realitzades al concurs en què s'haja produït l'obertura de la fase de liquidació.

3a. Totes les declaracions d'incapacitat dels fallits o concursats i les prohibicions per a l'acompliment per estos de càrrecs o funcions o per al desenrotllament de qualsevol classe d'activitats establides en preceptes legals no modificats expressament per esta llei s'entendran referides a les persones sotmeses a un procediment de concurs en què s'haja produït l'obertura de la fase de liquidació.

Disposició addicional segona. Règim especial aplicable a entitats de crèdit, empreses de servicis d'inversió i entitats asseguradores.

1. En els concursos d'entitats de crèdit o entitats legalment assimilades a estes, empreses de servicis d'inversió i entitats asseguradores, així com entitats membres de mercats oficials de valors i entitats participants en els sistemes de compensació i liquidació de valors, s'aplicaran les especialitats que per a les situacions concursals es troben establides en la seua legislació específica, excepte les relatives a composició, nomenament i funcionament de l'administració concursal.

2. Es considera legislació especial, a l'efecte de l'aplicació de l'apartat 1, la regulada en les normes següents:

a) Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari (article 14 i article 15, modificat per la Llei 19/1992, de 7 de juliol, sobre règim de les societats i fons d'inversió immobiliària i sobre fons de titulització hipotecària), així com les normes reguladores d'altres valors o instruments a què legalment s'atribuïska el mateix règim de solvència que l'aplicable a les cèdules hipotecàries.

b) Reial Decret Llei 3/1993, de 26 de febrer, sobre mesures urgents en matèries pressupostàries, tributàries, financeres i d'ocupació (article 16).

c) Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors (pel que fa al règim aplicable als sistemes de compensació i liquidació regulats en esta, i a les entitats participants en els dits sistemes, i en particular els articles 58 i 59).

d) Llei 3/1994, de 14 d'abril, d'adaptació de la legislació espanyola en matèria d'entitats de crèdit a la Segona Directiva de Coordinació Bancària (disposició addicional quinta).

e) Llei 13/1994, de l'1 de juny, d'autonomia del Banc d'Espanya (pel que fa al règim aplicable a les garanties constituïdes a favor del Banc d'Espanya, del Banc Central Europeu o d'altres Bancs Centrals Nacionals de la Unió Europea, en l'exercici de les seues funcions).

f) Llei 37/1998, de 16 de novembre, de reforma de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors (disposicions addicionals deu i dotze).

g) Llei 46/1998, de 17 de desembre, sobre introducció de l'euro (disposició addicional tercera).

h) Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital-risc i de les seues societats gestores (disposició addicional tercera).

i) Llei 41/1999, de 12 de novembre, sobre sistemes de pagaments i de liquidació de valors.

j) Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social (article 68).

k) Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades (articles 25

a 28, 35 a 39 i 59), i Llei 21/1990, de 19 de desembre, per a adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre la llibertat de servicis en assegurances distintes de la de vida i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (article 4).

Disposició addicional tercera. Reforma de les lleis de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada.

El Govern remetrà al Congrés dels Diputats un Projecte de Llei de modificació de la Llei de Societats Anònimes, text refós aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 12 de desembre, i de la Llei 21/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada, a fi d'adequar-les a esta llei.

Disposició transitòria primera. Procediments concursals en tramitació.

Els procediments de concurs de creditors, fallida, quítament i espera i suspensió de pagaments que es troben en tramitació a l'entrada en vigor d'esta llei continuaran regint-se fins a la seua conclusió pel dret anterior, sense més excepcions que les següents:

1. Serà d'aplicació immediata el que disposen els articles 176 a 180 d'esta llei, excloent-ne els incisos 1r i 2n de l'apartat 1 de l'article 176. A estos efectes, s'entendrà: que la referència a la fase comuna del concurs de l'apartat 1.5t de l'article 176 està feta al tràmit de reconeixement de crèdits o al seu equivalent; que la referència a l'incident concursal de l'apartat 5 del mateix precepte està feta al procediment de l'article 393 de la Llei d'Enjudiciament Civil; que contra la sentència que resolga l'oposició a la conclusió del concurs cabrà el recurs d'apel·lació, i que contra la sentència que resolga este últim cabrà el recurs de cassació o el d'infracció processal en els termes previstos en la referida llei.

2. La resolució judicial que declare l'incompliment d'un conveni aprovat en qualsevol dels procediments concursals a què es referix esta disposició transitòria i guanye fermesa després de l'entrada en vigor d'esta llei produirà l'obertura d'ofici del concurs del deutor a l'efecte exclusivament de tramitar la fase de liquidació regulada en esta llei. Coneixerà d'este concurs el mateix jutjat que haja tramitat el precedent procediment concursal.

3. En la fallida de qualsevol classe de societats no podrà aprovar-se cap proposició de conveni abans que haja conclòs el tràmit de reconeixement de crèdits.

4. Les proposicions de conveni que es formulen amb posterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei en qualsevol dels procediments concursals a què es referix esta disposició transitòria hauran de complir els requisits establits en els articles 99 i 100 de la referida llei. En la tramitació i aprovació d'estes proposicions, de conformitat amb el procediment que en cada cas corresponga, s'aplicarà el que establisk l'article 103, l'apartat 3 de l'article 118 i el paràgraf segon de l'apartat 4 de l'article 121 d'esta llei, havent d'entendre's que el termini per a la presentació d'adhesions escrites comprén des de la presentació de la proposta de conveni fins al moment de formació de la llista d'assistents a la junta en què serà sotmesa a aprovació, llevat que es tracte de suspensions de pagaments o fallides de societats en què el conveni haja d'aprovar-se sense celebració de junta, i en este cas eixe termini serà l'assenyalat per a presentar adhesions en el corresponent procediment.

5. Les resolucions que es dicten amb posterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei podran ser recorregudes d'acord amb les especialitats previstes en l'article 197.

Disposició transitòria segona. *Jutjats Mercantils.*

Fins al moment en què entren en funcionament els Jutjats Mercantils, les funcions atribuïdes a estos seran assumides pels actuals Jutjats de Primera Instància i Instrucció competents de conformitat amb la Llei de Demarcació i Planta Judicial, aplicant-se les regles de competència establides en l'article 10 i concordants d'esta llei.

Disposició derogatòria única.

1. Es deroga la Llei de Suspensió de Pagaments de 26 de juliol de 1922.

2. Queden també derogades les lleis següents:

1a. La Llei de 12 de novembre de 1869, sobre fallida de les companyies de ferrocarrils, concessionàries de canals i la resta d'obres públiques anàlogues.

2a. La Llei de 19 de setembre de 1896, sobre convenis entre les companyies de ferrocarrils i els seus creditors sense arribar a l'estat de suspensió de pagaments.

3a. La Llei de 9 d'abril de 1904, sobre aprovació de convenis de societats o empreses de canals, ferrocarrils i la resta de concessionaris d'obres públiques.

4a. La Llei de 2 de gener de 1915, sobre suspensió de pagaments de les companyies i empreses de ferrocarrils i la resta d'obres de servici públic general.

3. Queden, així mateix, derogats els següents preceptes i disposicions:

1r. El llibre IV del Codi de Comerç de 1829.

2n. Els articles 1.912 a 1.920 i els paràgrafs A) i G) de l'apartat 2n de l'article 1.924 del Codi Civil.

3r. Els articles 376 i 870 a 941 del Codi de Comerç de 1885.

4t. El paràgraf L) de la Base quinta de l'article 1 de la Llei de 2 de març de 1917, sobre suspensió de pagaments o fallida de les entitats deutes de l'Estat i del Banc de Crèdit Industrial per a protecció i foment de la producció nacional.

5t. El capítol segon de la Llei de 21 d'abril de 1949, sobre foment de les ampliacions i millora dels ferrocarrils de via estreta i d'ordenació dels auxilis als d'exploració deficitària.

6t. L'article 281 del text refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre.

7m. L'article 124 de la Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada.

8u. L'apartat 7 de l'article 73 i la disposició addicional quarta de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de Cooperatives.

9é. L'article 54 del text refós de la Llei de Propietat Intelectual, que regularitza, aclaria i harmonitza les disposicions legals vigents sobre la matèria, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1996, de 12 d'abril.

10é. L'article 51 de la Llei de 21 d'agost de 1893, d'Hipoteca Naval.

11é. L'article 568 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil.

12é. L'apartat 10 de l'article 51 de l'Estatut dels Treballadors.

4. Així mateix, queden derogades totes les normes que s'oposen o siguen incompatibles amb el que disposa esta llei.

Disposició final primera. *Reforma del Codi Civil.*

S'afeg a l'article 1.921 del Codi Civil un paràgraf segon, amb la redacció següent:

«En cas de concurs, la classificació i graduació dels crèdits es regirà pel que estableix la Llei Concursal.»

Disposició final segona. *Reforma del Codi de Comerç.*

El Codi de Comerç queda modificat en els termes següents:

1. L'apartat 2n de l'article 13 queda redactat de la manera següent:

«2n. Les persones que siguen inhabilitades de conformitat amb la Llei Concursal, mentres no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs.»

2. L'article 157 queda redactat de la manera següent:

«Amb independència de les causes de dissolució previstes en la Llei de Societats Anònimes, la societat es dissoldrà per mort, cessament, incapacitat o obertura de la fase de liquidació en el concurs de tots els socis col·lectius, llevat que en el termini de sis mesos i per mitjà de modificació dels estatuts s'incorpore algun soci col·lectiu o s'acorde la transformació de la societat en un altre tipus social.»

3. La causa 3a de les previstes en l'article 221 queda redactada de la manera següent:

«3a. L'obertura de la fase de liquidació de la companyia declarada en concurs.»

4. La causa 3a de les previstes en l'article 222 queda redactada de la manera següent:

«3a. L'obertura de la fase de liquidació en el concurs de qualsevol dels socis col·lectius.»

5. L'article 227 queda redactat de la manera següent:

«En la liquidació i divisió de l'haver social s'observaran les regles establides en l'escriptura de companyia i, si no n'hi ha, les que s'expressen en els articles següents. No obstant, quan la societat es dissolga per la causa 3a prevista en els articles 221 i 222, la liquidació es realitzarà de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei Concursal.»

6. El paràgraf segon de l'article 274 queda redactat de la manera següent:

«Si l'assegurador és declarat en concurs, el comissionista tindrà l'obligació de concertar un nou contracte d'assegurança, llevat que el comitent li haja indicat una altra cosa.»

7. S'afeg un nou paràgraf al final de l'article 580, com a paràgraf segon, amb la redacció següent:

«Per excepció, si en cas de concurs no s'ha exercitat el dret de separació del barco de conformitat amb el que preveu la Llei Concursal, la classificació i graduació de crèdits es regirà pel que s'estableix en esta.»

Disposició final tercera. *Reforma de la Llei d'Enjudiciament Civil.*

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, queda modificada en els termes següents:

1. S'afeg un apartat 8 a l'article 7 amb la redacció següent:

«8. Les limitacions a la capacitat dels qui estiguen sotmesos a concurs i les maneres de suplir-les es regiran pel que estableix la Llei Concursal.»

2. S'afegiu un apartat 3 a l'article 17 amb la redacció següent:

«3. La successió processal derivada de l'alienació de béns i drets litigiosos en procediments de concurs es regirà pel que estableix la Llei Concursal. En estos casos, l'altra part podrà oposar efectivament a l'adquirent tots els drets i excepcions que li corresponguen enfront del concursat.»

3. El paràgraf segon de l'apartat 1.2n de l'article 98 queda redactat de la manera següent:

«S'exceptuen de l'acumulació a què es referix este número els processos d'execució en què només es perseguisquen béns hipotecats o pignorat, que en cap cas s'incorporaran al procés successori, siga quina siga la data d'iniciació de l'execució.»

4. L'apartat 1 de l'article 463 queda redactat de la manera següent:

«1. Interposats els recursos d'apel·lació i presentats, si és el cas, els escrits d'oposició o impugnació, el tribunal que haja dictat la resolució apel·lada ordenarà la remissió de les interlocutòries al tribunal competent per a resoldre l'apel·lació, amb citació de les parts per un terme de 30 dies; però si s'ha sol·licitat l'execució provisional, quedarà en el de primera instància testimoni del que és necessari per a la dita execució.»

5. L'article 472 queda redactat de la manera següent:

«Presentat l'escrit d'interposició, dins dels cinc dies següents es remetran totes les interlocutòries originals a la sala citada en l'article 468, amb citació de les parts davant d'esta per terme de 30 dies, sense perjudici que, quan un litigant o litigants distints dels recurrents per infracció processal hagen preparat recurs de cassació contra la mateixa sentència, s'haja d'enviar a la sala competent per al recurs de cassació testimoni de la sentència i dels particulars que el recurrent en cassació interesse, posant-se nota expressiva d'haver-se preparat recurs extraordinari per infracció processal, a l'efecte del que disposa l'article 488 d'esta llei.»

6. L'apartat 1 de l'article 482 queda redactat de la manera següent:

«1. Presentat l'escrit d'interposició, dins dels cinc dies següents es remetran totes les interlocutòries originals al tribunal competent per a conèixer del recurs de cassació, amb citació de les parts davant d'este per un terme de 30 dies.»

7. L'article 568 queda redactat de la manera següent:

«El tribunal suspendrà l'execució, en l'estat en què es trobe, de seguida que li siga notificat que l'executat es troba en situació de concurs. L'inici de l'execució i la continuació del procediment ja iniciat que es dirigeix exclusivament contra béns hipotecats i pignorat estaran subjectes al que estableix la Llei Concursal.»

Disposició final quarta. *Reforma de la Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta.*

Es modifica el paràgraf d) de l'article 2 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, al qual se li dona la redacció següent:

«d) En l'orde jurisdiccional social, a més, els treballadors i beneficiaris del sistema de Seguretat Social, tant per a la defensa en juí com per a l'exercici d'accions per a l'efectivitat dels drets laborals en els procediments concursals.»

Disposició final quinta. *Dret processal supletori.*

En el que no preveu esta llei s'aplicarà el que disposa la Llei d'Enjudiciament Civil, i específicament en el que es referix al còmput de tots els terminis determinats en esta.

En l'àmbit dels processos concursals, seran aplicables els principis de la Llei d'Enjudiciament Civil quant a l'ordenació formal i material del procés.

Disposició final sexta. *Funcions dels secretaris judicials.*

La intervenció dels secretaris judicials en l'ordenació formal i material i en el dictat de resolucions en els processos concursals, així com la interpretació que en cada cas haja de fer-se quan se suscite controvèrsia en esta matèria, s'ajustarà al que disposa la Llei Orgànica del Poder Judicial i la Llei d'Enjudiciament Civil.

Disposició final setètima. *Reforma de la Llei Hipotecària.*

El paràgraf setètim de l'article 127 de la Llei Hipotecària, de 8 de febrer de 1946, queda redactat de la manera següent:

«Serà jutge o tribunal competent per a conèixer del procediment el que ho siga respecte del deutor. No se suspendrà en cap cas el procediment executiu per les reclamacions d'un tercer, si no estan fundades en un títol anteriorment inscrit, ni per la mort del deutor o del tercer posseïdor. En cas de concurs regirà el que estableix la Llei Concursal.»

Disposició final octava. *Reforma de la Llei d'Hipoteca Mobiliària i Penyora sense Desplaçament.*

La Llei d'Hipoteca Mobiliària i Penyora sense Desplaçament de Possessió, de 16 de desembre de 1954, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf segon de l'article 10 queda redactat de la manera següent:

«En cas de concurs, la preferència i prelación del creditor hipotecari o pignoratiu es regiran pel que estableix la Llei Concursal.»

2. L'article 66 queda redactat de la manera següent:

«No obstant el que estableix el paràgraf primer de l'article 10, seran satisfets amb prelación al crèdit pignoratiu:

1r. Els crèdits degudament justificats per llavors, gastos de cultiu i recollecció de les collites o fruits.

2n. Els de lloguers o rendes dels últims dotze mesos de la finca en què es produïsquen, emmagatzemen o depositen els béns pignorat.

En cas de concurs, caldrà ajustar-se al que disposa la Llei Concursal.»

Disposició final novena. *Reforma de la Llei d'Hipoteca Naval.*

La Llei de 21 d'agost de 1893, d'Hipoteca Naval, queda modificada en els termes següents:

1. S'afeg un nou paràgraf al final de l'article 31, com a paràgraf segon, amb la redacció següent:

«Per excepció, si en cas de concurs no s'ha exercitat el dret de separació del barco de conformitat amb el que preveu la Llei Concursal, la classificació i graduació de crèdits es regirà pel que s'establix en esta.»

2. S'afeg un nou paràgraf al final de l'article 32, com a paràgraf segon, amb la redacció següent:

«Per excepció, si en cas de concurs no s'ha exercitat el dret de separació del barco de conformitat amb el que preveu la Llei Concursal, la classificació i graduació de crèdits es regirà pel que s'establix en esta.»

Disposició final deu. *Reforma de la Llei General Presupostària.*

L'article 39 del text refós de la Llei General Presupostària, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, queda redactat de la manera següent:

«1. Excepte en cas de concurs, no es podrà transgir judicialment ni extrajudicialment sobre els drets de la Hisenda Pública ni sotmetre a arbitratge les conteses que se susciten respecte d'estos, sinó per mitjà de reial decret acordat en Consell de Ministres prèvia audiència del d'Estat en Ple.

2. La subscripció i celebració per la Hisenda Pública de convenis al si de procediments concursals requeriran únicament autorització del Ministeri d'Hisenda, podent-se delegar esta competència en els òrgans de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

No obstant, serà suficient l'autorització de l'òrgan competent de l'Agència Estatal d'Administració Tributària per a la subscripció i celebració dels referits convenis quan afecten crèdits la gestió recaptatòria dels quals li corresponga a aquella de conformitat amb la llei o en virtut de conveni, amb observança en este últim cas del que s'haja convingut. En el cas del Fons de Garantia Salarial, la subscripció i celebració de convenis al si de procediments concursals requerirà l'autorització de l'òrgan competent d'acord amb la normativa reguladora de l'organisme autònom.

3. El que disposa l'apartat anterior serà aplicable per a la subscripció dels convenis previstos en la Llei Concursal o, si és el cas, per a l'adhesió a estos, així com per a acordar, de conformitat amb el deutor i amb les garanties que s'estimen oportunes, unes condicions singulars de pagament que no siguin més favorables per al deutor que les establides en conveni per als altres crèdits. Igualment, es podrà acordar la compensació dels crèdits a què es referix eixe apartat en els termes previstos en la legislació tributària.»

Disposició final onze. *Reforma de la Llei General Tributària.*

La Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària, queda modificada en els termes següents:

1. L'article 71 queda redactat de la manera següent:

«1. La Hisenda Pública gaudirà de prelación per al cobrament dels crèdits tributaris vençuts i no satisfets sempre que concórrega amb creditors que no ho siguin de domini, penyora, hipoteca o qualsevol altre dret real degudament inscrit en el corresponent registre amb anterioritat a la data en què es faça constar en el mateix el dret de la Hisenda pública, sense perjuí del que disposen els articles 73 i 74 d'esta llei.

2. En cas de concurs, els crèdits tributaris quedaran sotmesos al que establix la Llei Concursal.»

2. S'afeg un apartat 3 a l'article 72 amb la redacció següent:

«3. El que disposen els dos apartats anteriors no s'aplicarà als adquirents d'establiments, explotacions i qualssevol altres unitats productives de béns o de servicis pertanyents a un deutor concursat quan l'adquisició tinga lloc en execució d'un conveni entre el deutor i els seus creditors aprovat pel jutge o com a conseqüència de la liquidació de la massa activa.»

3. Els apartats 3 i 4 de l'article 129 queden redactats de la manera següent:

«3. Sense perjuí del respecte a l'orde de prelación per al cobrament dels crèdits establert per la llei, quan el procediment d'apremi concórrega amb altres processos o procediments judicials o administratius d'execució, serà preferent aquell en què primer s'haja efectuat l'embargament.

4. En cas de concurs de creditors, caldrà ajustar-se al que disposa la Llei Concursal i, si és el cas, en l'article 39 de la Llei General Presupostària, sense que això impedisca que es dicte la corresponent resolució i es merite el recàrrec d'apremi, si es donen les condicions legals per a això amb anterioritat a la data de declaració del concurs.»

Disposició final dotze. *Reforma de la Llei de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.*

El text refós de la Llei de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1993, de 24 de setembre, queda modificat en els termes següents:

1. S'afeg un nou número en la lletra B) de l'apartat 1 de l'article 45, com a número 19, amb la redacció següent:

«19. Les ampliacions de capital realitzades per persones jurídiques declarades en concurs per a atendre una conversió de crèdits en capital establida en un conveni aprovat judicialment de conformitat amb la Llei Concursal.»

2. S'afeg un apartat 5 a l'article 46 amb la redacció següent:

«5. Es considerarà que el valor fixat en les resolucions del jutge del concurs per als béns i drets transmesos correspon al seu valor real, no sent procedent en conseqüència la comprovació de valors, en les transmissions de béns i drets que es produïsquen en un procediment concursal, incloent-hi les cessions de crèdits previstes en el conveni aprovat judicialment i les alienacions d'actius dutes a terme en la fase de liquidació.»

Disposició final tretze. *Reforma de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.*

El text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, queda modificat en els termes següents:

1. El paràgraf «b» de l'article 20 queda redactat de la manera següent:

«b) Haver sol·licitat la declaració de concurs, haver sigut declarades insolvents en qualsevol procediment, trobar-se declarades en concurs, estar subjectes a intervenció judicial o haver sigut inhabilitades de conformitat amb la Llei Concursal sense que haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs.»

2. El paràgraf «b» de l'article 111 queda redactat de la manera següent:

«b) La declaració de concurs o la declaració d'insolvència en qualsevol altre procediment.»

3. Els apartats 2 i 7 de l'article 112 queden redactats, respectivament, de la manera següent:

«2. La declaració d'insolvència en qualsevol procediment i, en cas de concurs, l'obertura de la fase de liquidació originaran sempre la resolució del contracte.

En els restants casos de resolució de contracte el dret per a exercitar-la serà potestatiu per a aquella part a què no li siga imputable la circumstància que done lloc a aquella, sense perjudi del que estableix l'apartat 7 i que en els supòsits de modificacions en més del 20 per cent previstos en els articles 149, paràgraf e); 192, paràgraf c), i 214, paràgraf c), l'Administració també puga instar la resolució.»

«7. En cas de declaració de concurs i mentres no s'haja produït l'obertura de la fase de liquidació, l'Administració potestativament continuarà el contracte si el contractista presta les garanties suficients segons el parer d'aquella per a la seua execució.»

Disposició final catorze. *Reforma de l'Estatut dels Treballadors.*

El text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, queda modificat en els termes següents:

1. L'article 32 queda redactat de la manera següent:

«1. Els crèdits salarials pels últims trenta dies de treball i en quantia que no supere el doble del salari mínim interprofessional gaudiran de preferència sobre qualsevol altre crèdit, encara que este es trobe garantit per penyora o hipoteca.

2. Els crèdits salarials gaudiran de preferència sobre qualsevol altre crèdit respecte dels objectes elaborats pels treballadors mentres siguen propietat o estiguen en possessió de l'empresari.

3. Els crèdits per salaris no protegits en els apartats anteriors tindran la condició de singularment privilegiats en la quantia que resulte de multiplicar el triple del salari mínim interprofessional pel nombre de dies del salari pendent de pagament, gaudint de preferència sobre qualsevol altre crèdit, excepte els crèdits amb dret real, en els supòsits en què estos, d'acord amb la Llei, siguen preferents. La mateixa consideració tindran les indemnitzacions per acomiadament en la quantia correspo-

nent al mínim legal calculada sobre una base que no supere el triple del salari mínim.

4. El termini per a exercitar els drets de preferència del crèdit salarial és d'un any, a comptar des del moment en què va haver de percebre's el salari, transcorregut el qual prescriuran estos drets.

5. Les preferències reconegudes en els apartats precedents s'aplicaran en tots els supòsits en què, no trobant-se l'empresari declarat en concurs, els corresponents crèdits concórreguen amb un altre o altres sobre béns d'aquell. En cas de concurs, s'aplicaran les disposicions de la Llei Concursal relatives a la classificació dels crèdits i a les execucions i apremis.»

2. S'afeg al capítol III del títol I una nova secció que, com a secció 5a i amb el títol «Procediment concursal», estarà integrada per l'article següent:

«Article 57 bis. *Procediment concursal.*

En cas de concurs, als supòsits de modificació, suspensió i extinció collectives dels contractes de treball i de successió d'empresa, s'aplicaran les especialitats previstes en la Llei Concursal.»

Disposició final quinze. *Reforma de la Llei de Procediment Laboral.*

El text refós de la Llei de Procediment Laboral, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, queda modificat en els termes següents:

1. El paràgraf «a» de l'article 2 queda redactat de la manera següent:

«a) Entre empresaris i treballadors com a conseqüència del contracte de treball, excepte el que disposa la Llei Concursal.»

2. S'afeg el paràgraf d) a l'apartat 1 de l'article 3 amb la redacció següent:

«d) De les pretensions el coneixement i decisió de les quals estiga reservat per la Llei Concursal a la jurisdicció exclusiva i excoent del jutge del concurs.»

3. L'apartat 1 de l'article 4 queda redactat de la manera següent:

«1. La competència dels òrgans jurisdiccionals de l'orde social s'estendrà al coneixement i decisió de les qüestions prèvies i prejudicials no pertanyents al dit orde, que estiguen directament relacionades amb les atribuïdes a aquell, excepte el que preveu l'apartat 3 d'este article i la Llei Concursal.»

4. L'article 6 queda redactat de la manera següent:

«Els Jutjats Socials coneixeran en única instància de tots els processos atribuïts a l'orde jurisdiccional social, excepte el que disposen els articles 7 i 8 d'esta llei i la Llei Concursal.»

5. L'apartat 1 de l'article 188 queda redactat de la manera següent:

«Les Sales socials dels Tribunals Superiors de Justícia coneixeran dels recursos de suplicació que

s'interposen contra les resolucions dictades pels jutjats socials de la seua circumscripció, així com contra les interlocutòries i sentències que puguen dictar els jutges mercantils que es troben en la seua circumscripció i que afecten el dret laboral.»

6. S'afeg un paràgraf 5 a l'article 189 amb la redacció següent:

«Les interlocutòries i sentències que es dicten pels jutjats mercantils en el procés concursal i que resolguen qüestions de caràcter laboral.»

7. S'afeg un apartat 5 a l'article 235 amb la redacció següent:

«5. En cas de concurs, caldrà ajustar-se al que estableix la Llei Concursal.»

8. L'apartat 3 de l'article 246 queda redactat de la manera següent:

«3. En cas de concurs, les accions d'execució que puguen exercitar els treballadors per al cobrament dels salaris que els puguen ser deguts queden sotmeses al que estableix la Llei Concursal.»

9. S'afeg un apartat 5 a l'article 274 amb la redacció següent:

«5. La declaració d'insolvència de l'executat es publicarà en el "Boletín Oficial del Registro Mercantil".»

10. S'afeg una nova disposició addicional octava amb la redacció següent:

«Disposició addicional octava.

Les disposicions d'esta llei no seran aplicables en les qüestions litigioses socials que es plantegen en cas de concurs i la resolució de les quals corresponga al jutge del concurs de conformitat amb la Llei Concursal, amb les excepcions expressades que es contenen en la dita llei.»

Disposició final setze. *Reforma de la Llei General de la Seguretat Social.*

El text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, queda modificat en els termes següents:

1. L'article 22 queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Prelació de crèdits.*

Els crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta i, si és el cas, els recàrrecs o interessos que sobre aquells siguen procedents gaudiran, respecte de la totalitat d'aquells, d'igual orde de preferència que els crèdits a què es referix l'apartat 1r de l'article 1.924 del Codi Civil. Els altres crèdits de la Seguretat Social gaudiran del mateix orde de preferència establert en l'apartat 2n, paràgraf E), del referit precepte.

En cas de concurs, els crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta i, si és el cas, els recàrrecs i interessos que sobre aquells siguen procedents, així com els altres crèdits de Seguretat Social, quedaran sotmesos al que estableix la Llei Concursal.

Sense perjudi de l'orde de prelación per al cobrament dels crèdits establert per la llei, quan el procediment d'apremi administratiu concórrega amb altres procediments d'execució singular, de naturalesa administrativa o judicial, serà preferent aquell en què primer s'haja efectuat l'embargament.»

2. L'article 24 queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Transaccions sobre drets de la Seguretat Social.*

No es podrà transigir judicialment ni extrajudicialment sobre els drets de la Seguretat Social ni sotmetre a arbitratge les conteses que se susciten respecte d'estos, si no és per mitjà de Reial Decret acordat en Consell de Ministres, prèvia audiència del Consell d'Estat.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, si el deutor de la Seguretat Social incorre en concurs de creditors, la Tresoreria General de la Seguretat Social podrà subscriure o adherir-se als convenis o acords previstos en la Llei Concursal, sotmetent el seu crèdit a condicions que no podran ser més favorables per al deutor que les convingudes amb la resta dels creditors.»

3. El paràgraf a) de l'apartat 1.1 de l'article 208 queda redactat de la manera següent:

«a) En virtut d'expedient de regulació d'ocupació o de resolució judicial adoptada al si d'un procediment concursal.»

4. El número 2 de l'apartat 1 de l'article 208 queda redactat de la manera següent:

«2. Quan se suspenga la seua relació laboral en virtut d'expedient de regulació d'ocupació o de resolució judicial adoptada al si d'un procediment concursal.»

Disposició final dèset. *Reforma de la Llei Canviària i del Xec.*

L'article 50 de la Llei 19/1985, de 16 de juliol, Canviària i del Xec, queda redactat de la manera següent:

«El tenidor podrà exercitar la seua acció de regrés contra els endossants, el lliurador i les altres persones obligades, una vegada vençuda la lletra, quan el pagament no s'haja efectuat.

La mateixa acció podrà exercitar-se abans del venciment en els casos següents:

a) Quan s'haja denegat totalment o parcialment l'acceptació.

b) Quan el lliurat, siga o no acceptant, es trobe declarat en concurs o haja resultat infructuós l'embargament dels seus béns.

c) Quan el lliurador d'una lletra la presentació de la qual a l'acceptació haja sigut prohibida es trobe declarat en concurs.

En els supòsits dels paràgrafs b) i c) els demandats podran obtindre del jutge un termini per al pagament que en cap cas excedirà el dia del venciment de la lletra.»

Disposició final díhuit. *Reforma de la Llei del Mercat de Valors.*

La Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, queda modificada en els termes següents:

1. Els apartats 8 i 9 de l'article 44 bis queden redactats de la manera següent:

«8. Declarat el concurs d'una entitat participant en els sistemes gestionats per la societat de sistemes, esta última gaudirà de dret absolut de separació respecte dels béns o drets en què es materialitzen les garanties constituïdes per les dites entitats participants en els sistemes gestionats per

aquella. Sense perjudi del que s'ha exposat anteriorment, el sobrant que reste després de la liquidació de les operacions garantides s'incorporarà a la massa activa del concurs del participant.

9. Declarat el concurs d'una entitat participant en els sistemes a què es referix este article, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sense perjudi de les competències del Banc d'Espanya, podrà disposar, de manera immediata i sense cost per a l'inversor, el trasllat dels seus registres comptables de valors a una altra entitat habilitada per a desenvolupar esta activitat. D'igual manera, els titulars d'estos valors podran sol·licitar-ne el trasllat a una altra entitat. Si cap entitat està en condicions de fer-se càrrec dels registres assenyalats, esta activitat serà assumida per la societat de sistemes de manera provisional, fins que els titulars sol·liciten el trasllat del registre dels seus valors. A estos efectes, tant el jutge del concurs com l'administració concursal facilitaran l'accés de l'entitat a la qual hagen de traspasar els valors a la documentació i registres comptables i informàtics necessaris per a fer efectiu el traspàs. L'existència del procediment concursal no impedirà que es faça arribar als titulars dels valors l'efectiu procedent de l'exercici dels seus drets econòmics o de la seua venda.»

2. S'introdueix un nou apartat 6 en l'article 58 amb la redacció següent:

«6. Declarat el concurs d'una entitat gestora del Mercat de Deute Públic en Anotacions, el Banc d'Espanya podrà disposar, de manera immediata i sense cost per a l'inversor, el traspàs dels valors anotats a compte de tercers d'altres entitats gestores. D'igual manera, els titulars dels valors podran sol·licitar-ne el trasllat a una altra entitat gestora. A estos efectes, tant el jutge del concurs com l'administració concursal facilitaran l'accés de l'entitat gestora destinatària a la documentació i registres comptables i informàtics necessaris per a fer efectiu el traspàs, assegurant-se d'esta manera l'exercici dels drets dels titulars dels valors. L'existència del procediment concursal no impedirà que es faça arribar als titulars dels valors l'efectiu procedent de l'exercici dels drets econòmics o de la seua venda.»

3. El paràgraf g) de l'apartat 2 de l'article 67 queda redactat de la manera següent:

«g) Que cap dels membres del seu Consell d'Administració, així com cap dels seus directors generals o assimilats, es trobe inhabilitat, a Espanya o en l'estranger, com a conseqüència d'un procediment concursal; es trobe processat o, tractant-se del procediment a què es referix el títol III del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Criminal, s'haja dictat interlocutòria d'obertura del juí oral; tinga antecedents penals per delictes de falsedat, contra la Hisenda Pública, d'infidelitat en la custòdia de documents, de violació de secrets, de blanqueig de capitals, de malversació de cabals públics, de descobriment i revelació de secrets o contra la propietat; o estiga inhabilitat o suspès, penalment o administrativament, per a exercir càrrecs públics o d'administració o direcció d'entitats financeres.»

4. El paràgraf h) de l'article 73 queda redactat de la manera següent:

«h) Si l'empresa de servicis d'inversió o la persona o entitat és declarada judicialment en concurs.»

5. L'article 76 bis queda redactat de la manera següent:

«La Comissió Nacional del Mercat de Valors estarà legitimada per a sol·licitar la declaració de concurs de les empreses de servicis d'inversió, sempre que dels estats comptables remesos per les entitats o de les comprovacions realitzades pels servicis de la mateixa Comissió resulte que es troben en estat d'insolvència de conformitat amb el que estableix la Llei Concursal.»

Disposició final dènou. *Reforma de la Llei del Mercat Hipotecari i de la Llei de Mesures de Reforma del Sistema Financer.*

1. S'afeguen dos nous paràgrafs a l'article 14 de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del Mercat Hipotecari, com a apartat segon, amb la redacció següent:

«En cas de concurs, els tenidors de cèdules i bons hipotecaris gaudiran del privilegi especial establert en el número 1r de l'apartat 1 de l'article 90 de la Llei Concursal.

Sense perjudi del que s'ha dit anteriorment, s'atendran durant el concurs, d'acord amb el que preveu el número 7m de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei Concursal, i com a crèdits contra la massa, els pagaments que corresponguen per amortització de capital i interessos de les cèdules i bons hipotecaris emesos i pendents d'amortització en la data de sol·licitud del concurs fins a l'import dels ingressos percebuts pel concursat dels préstecs hipotecaris que abonon les cèdules i bons hipotecaris.»

2. S'afeg un apartat setènim a l'article 13 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer, amb la redacció següent:

«Setènim. En cas de concurs, els tenidors de cèdules territorials gaudiran del privilegi especial establert en el número 1r de l'apartat 1 de l'article 90 de la Llei Concursal.

Sense perjudi del que s'ha dit anteriorment, s'atendran durant el concurs, d'acord amb el que preveu el número 7é de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei Concursal, i com a crèdits contra la massa, els pagaments que corresponguen per amortització de capital i interessos de les cèdules territorials emeses i pendents d'amortització en la data de sol·licitud del concurs fins a l'import dels ingressos percebuts pel concursat dels préstecs que abonon les cèdules.»

Disposició final vint. *Reforma de la Llei de Societats Anònimes.*

El text refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, queda modificat en els termes següents:

1. L'article 124 quedarà redactat de la manera següent:

«Article 124. *Prohibicions.*

1. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els judicialment incapacitats, les persones inhabilitades de conformitat amb la Llei Concursal mentre no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'orde socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, con-

tra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat, així com aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç.

2. Tampoc podran ser administradors els funcionaris al servici de l'Administració pública amb funcions al seu càrrec que es relacionen amb les activitats pròpies de les societats de què es tracte, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.»

2. L'apartat 2 de l'article 260 queda redactat de la manera següent:

«2. La declaració de concurs no constituirà, per si mateixa, causa de dissolució, però si en el procediment es produïx l'obertura de la fase de liquidació la societat quedarà automàticament dissolta. En este últim cas, el jutge del concurs farà constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, es realitzarà la liquidació de la societat de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei Concursal.»

3. El número 4t de l'apartat 1 de l'article 260 tindrà la redacció següent:

«4t. Per conseqüència de pèrdues que deixen reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la mitat del capital social, llevat que este s'augmente o es reduïska en la mesura suficient, i sempre que no siga procedent sol·licitar la declaració de concurs de conformitat amb el que disposa la Llei Concursal.»

4. L'apartat 2 de l'article 262 passa a tindre la redacció següent:

«2. Els administradors hauran de convocar Junta General en el termini de dos mesos perquè adopte l'acord de dissolució.

Així mateix podran sol·licitar la declaració de concurs per conseqüència de pèrdues que deixen reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la mitat del capital social, llevat que este s'augmente o es reduïska en la mesura suficient, sempre que la referida reducció determine la insolvència de la societat, en els termes a què es referix l'article 2 de la Llei Concursal.

Qualsevol accionista podrà requerir els administradors perquè es convoque la Junta si, al seu parer, hi ha causa legítima per a la dissolució o per al concurs.»

5. L'apartat 4 de l'article 262 tindrà la redacció següent:

«4. Els administradors estan obligats a sol·licitar la dissolució judicial de la societat quan l'acord social siga contrari a la dissolució o no puga ser aconseguit. La sol·licitud haurà de formular-se en el termini de dos mesos a comptar des de la data prevista per a la celebració de la junta, quan esta no s'haja constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord haja sigut contrari a la dissolució o no s'haja adoptat.»

6. L'apartat 5 de l'article 262 tindrà la redacció següent:

«5. Respondran solidàriament de les obligacions socials els administradors que incomplisquen l'obligació de convocar en el termini de dos mesos la Junta General perquè adopte, si és el cas, l'acord de dissolució, així com els administradors que no sol·liciten la dissolució judicial o, si és procedent,

el concurs de la societat, en el termini de dos mesos a comptar des de la data prevista per a la celebració de la junta, quan esta no s'haja constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord haja sigut contrari a la dissolució o al concurs.»

Disposició final vint-i-u. *Reforma de la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada.*

La Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada, queda modificada en els termes següents:

1. L'apartat 3 de l'article 58 queda redactat de la manera següent:

«3. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els judicialment incapacitats, les persones inhabilitades de conformitat amb la Llei Concursal mentre no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'orde socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat, així com aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç. Tampoc podran ser administradors els funcionaris al servici de l'Administració pública amb funcions al seu càrrec que es relacionen amb les activitats pròpies de les societats de què es tracte, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.»

2. El paràgraf e) de l'apartat 1 de l'article 104 quedarà redactat com seguix:

«e) Per conseqüència de pèrdues que deixen reduït el patrimoni comptable a menys de la mitat del capital social, llevat que este s'augmente o es reduïska en la mesura suficient, i sempre que no siga procedent sol·licitar la declaració de concurs de conformitat amb el que disposa la Llei Concursal.»

3. L'apartat 2 de l'article 104 queda redactat de la manera següent:

«2. La declaració de concurs no constituirà, per si mateixa, causa de dissolució, però si en el procediment es produïx l'obertura de la fase de liquidació la societat quedarà automàticament dissolta. En este últim cas, el jutge del concurs farà constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, es realitzarà la liquidació de la societat de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei Concursal.»

4. Els apartats 1 i 5 de l'article 105 de la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada queden redactats de la manera següent:

«1. En els casos previstos en els paràgrafs c) a g) de l'apartat 1 de l'article anterior, la dissolució, o la sol·licitud de concurs, requerirà acord de la Junta General adoptat per la majoria a què es referix l'apartat 1 de l'article 53. Els administradors hauran de convocar la Junta General en el termini de dos mesos perquè adopte l'acord de dissolució o inste el concurs. Qualsevol soci podrà sol·licitar dels administradors la convocatòria si, al seu parer, concorre alguna de les dites causes de dissolució, o concorre la insolvència de la societat, en els termes a què es referix l'article 2 de la Llei Concursal.»

«5. L'incompliment de l'obligació de convocar Junta General o de sol·licitar la dissolució judicial o, si és procedent, el concurs de creditors de la societat determinarà la responsabilitat solidària dels administradors per tots els deutes socials.»

5. L'apartat 2 de l'article 128 queda redactat de la manera següent:

«2. En cas de concurs del soci únic o de la societat, no seran oposables a la massa aquells contractes compresos en l'apartat anterior que no hagen sigut transcrits al llibre-registre i no es troben referenciats en la memòria anual o ho hagen sigut en memòria no depositada d'acord amb la llei.»

Disposició final vint-i-dos. *Reforma de la Llei de Cooperatives.*

El paràgraf d) de l'article 41 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de Cooperatives, queda redactat de la manera següent:

«d) Les persones que siguen inhabilitades de conformitat amb la Llei Concursal, mentre no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs, els qui es troben impedits per a l'exercici d'ocupació o càrrec públic i aquells qui per raó del seu càrrec no puguen exercir activitats econòmiques lucratives.»

Disposició final vint-i-tres. *Reforma de la Llei de Societats de Garantia Recíproca.*

La Llei 1/1994, d'11 de març, de Règim Jurídic de les Societats de Garantia Recíproca, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 43 queda redactat de la manera següent:

«Concorre honorabilitat comercial i professional en els qui hagen observat una trajectòria personal de respecte a les lleis mercantils o altres que regulen l'activitat econòmica i la vida dels negocis, així com a les bones pràctiques comercials, financeres i bancàries. En tot cas, s'entendrà que manquen d'esta honorabilitat els qui tinguen antecedents penals per delictes de blanqueig de capitals, relacionats amb els delictes contra la salut pública, de falsedat, contra la Hisenda Pública, d'infidelitat de la custòdia de documents, de violació de secrets, de malversació de cabals públics, de descobriment i revelació de secrets o contra la propietat, els inhabilitats per a exercir càrrecs públics o d'administració o direcció en entitats financeres i els inhabilitats de conformitat amb la Llei Concursal mentre no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs.»

2. El paràgraf g) de l'article 59 queda redactat de la manera següent:

«g) Per l'obertura de la fase de liquidació, quan la societat es trobe declarada en concurs.»

3. S'afeg un apartat 3 a l'article 59 amb la redacció següent:

«3. En el supòsit previst en el paràgraf g) de l'apartat primer, la societat quedarà automàticament dissolta al produir-se en el concurs l'obertura de la fase de liquidació. El jutge del concurs farà

constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, es realitzarà la liquidació de la societat de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei Concursal.»

Disposició final vint-i-quatre. *Reforma de la Llei d'entitats de capital risc.*

La Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital risc i de les seues societats gestores, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf c) de l'apartat 2 de l'article 8 queda redactat de la manera següent:

«c) Que cap dels membres del seu Consell d'Administració, així com cap dels seus directors generals o assimilats, es trobe inhabilitat, a Espanya o en l'estranger, com a conseqüència d'un procediment concursal, es trobe processat, o, tractant-se del procediment a què es referix el títol III del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Criminal, s'haja dictat interlocutòria d'obertura del juí oral, o tinga antecedents penals, per delictes de falsedat, contra la Hisenda Pública i contra la Seguretat Social, d'infidelitat en la custòdia de documents i violació de secrets, de blanqueig de capitals, de receptació i altres conductes afins, de malversació de cabals públics, contra la propietat, o estiga inhabilitat o suspés, penalment o administrativament, per a exercir càrrecs públics o d'administració o direcció d'entitats financeres.»

2. El paràgraf b) de l'article 13 quedarà redactat de la manera següent:

«b) Per haver sigut declarada en concurs.»

3. L'apartat 2 de l'article 33 queda redactat de la manera següent:

«2. En cas de declaració de concurs de la societat gestora, l'administració concursal haurà de sol·licitar el canvi de conformitat amb el procediment descrit en l'apartat anterior. La Comissió Nacional del Mercat de Valors podrà acordar la dita substitució quan no siga sol·licitada per l'administració concursal, i es donarà comunicació immediata d'aquella al jutge del concurs.»

Disposició final vint-i-cinc. *Reforma de la Llei d'agrupacions d'interés econòmic.*

La Llei 12/1991, de 29 d'abril, d'agrupacions d'interés econòmic, queda modificada en els termes següents:

1. El número 3r de l'apartat 1 de l'article 18 queda redactat de la manera següent:

«3r. Per l'obertura de la fase de liquidació, quan l'Agrupació es trobe declarada en concurs.»

2. S'afeg un nou apartat a l'article 18 com a apartat 2, amb la redacció següent:

«2. En el supòsit previst en el número 3r de l'apartat anterior, l'agrupació quedarà automàticament dissolta al produir-se en el concurs l'obertura de la fase de liquidació. El jutge del concurs farà constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, es realitzarà la liquidació de l'agrupació de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei Concursal.»

3. L'apartat 2 de l'article 18 passarà a ser apartat 3 amb la redacció següent:

«3. En els supòsits previstos en els números 4t i 5t de l'apartat 1, la dissolució requerirà acord majoritari de l'assemblea. Si el dit acord no s'adopta dins dels tres mesos següents a la data en què es produïx la causa de dissolució, qualsevol soci podrà demanar que esta es declare judicialment.»

4. Els apartats 3 i 4 de l'article 18 passen a ser apartats 4 i 5, respectivament, conservant la seua actual redacció.

Disposició final vint-i-sis. Reforma de l'Estatut Legal del Consorci de Compensació d'Assegurances.

L'apartat 2 de l'article 13 bis de l'Estatut Legal del Consorci de Compensació d'Assegurances, contingut en l'article quart de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per a adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de servicis en assegurances distintes de la de vida i d'actualització de la legislació d'assegurances privades, queda redactat de la manera següent:

«2. Li corresponen la condició i funcions pròpies de l'administració concursal en els procediments de concurs a què es trobe sotmesa qualsevol entitat asseguradora, i això sense que siga necessària l'acceptació del càrrec en els termes previstos en la legislació concursal. La seua actuació en els dits procediments no serà retribuïda.

El Consorci haurà de comunicar al jutjat la identitat de les persones físiques que hagen de representar-lo en l'exercici del seu càrrec, a qui seran aplicables les normes contingudes en l'article 27 de la Llei Concursal, a excepció de les prohibicions per raó de càrrec o funció pública.»

Disposició final vint-i-set. Reforma de la Llei d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades.

La Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf a) de l'apartat 3 de l'article 15 queda redactat de la manera següent:

«a) Els qui tinguen antecedents penals per delictes de falsedat, violació de secrets, descobriment i revelació de secrets, contra la Hisenda Pública i contra la Seguretat Social, malversació de cabals públics i qualssevol altres delictes contra la propietat; els inhabilitats per a exercir càrrecs públics o d'administració o direcció en entitats financeres, asseguradores o de corredoria d'assegurances; els inhabilitats de conformitat amb la Llei Concursal, mentre no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs, i, en general, els sotmesos a incapacitat o prohibició de conformitat amb la legislació vigent.»

2. Es dóna una nova redacció a l'apartat primer de l'article 28, que tindrà el contingut següent:

«1. En els supòsits de declaració judicial de concurs d'entitats asseguradores, el Consorci de Compensació d'Assegurances, a més d'assumir les funcions que li atribueix el número 2 de l'article 13 bis

del seu Estatut legal, contingut en l'article quart de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per a adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre la llibertat de servicis en assegurances distintes de la de vida i d'actualització de la legislació d'assegurances privades, procedirà, si és el cas, a liquidar l'import dels béns a què es referix l'article 59 d'esta llei, amb l'únic efecte de distribuir-lo entre els assegurats, beneficiaris i tercers perjudicats; això sense perjudi del dret d'estos en el procediment concursal.»

3. Es dóna una nova redacció a l'apartat tercer de l'article 35, que tindrà el contingut següent:

«En cas d'insolvència de l'entitat asseguradora, el Consorci de Compensació d'Assegurances no estarà obligat a sol·licitar la declaració judicial de concurs. Així mateix, es tindran per vençudes a la data de publicació en el "Boletín Oficial del Estado" de la resolució administrativa per la qual se li encomane la liquidació dels deutes pendents de l'asseguradora, sense perjudi del descompte corresponent si el pagament d'estos es verifica abans del temps prefixat en l'obligació, i deixaran de meritjar interessos tots els deutes de les asseguradores, excepte els crèdits hipotecaris i pignoratius, fins on abaste la respectiva garantia.»

4. Es dóna una nova redacció al paràgraf primer de l'apartat primer de l'article 37, que tindrà el contingut següent:

«Encomanada la liquidació al Consorci de Compensació d'Assegurances, tots els creditors estaran subjectes al procediment de liquidació per este, i no podrà ser sol·licitada pels creditors ni per l'entitat asseguradora la declaració de concurs, sense perjudi que les accions de tota índole exercitades davant dels tribunals contra la dita asseguradora, anteriors a la dissolució o durant el període de liquidació, continuen la seua tramitació fins a l'obtenció de sentència o resolució ferma. Però l'execució de la sentència, dels embargaments preventius, administracions judicialment acordades i la resta de mesures cautelars adoptades per l'autoritat judicial, la de la interlocutòria que despatxa l'execució en el procediment executiu, els procediments judicials sumaris i executius extrajudicials sobre béns hipotecats o pignoratius, així com l'execució de les providències administratives d'apremi, quedaran en suspens des de la comanda de la liquidació al consorci i durant la tramitació per este del procediment liquidatori.»

5. El paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 37 queda redactat de la manera següent:

«Si el pla de liquidació formulat pel consorci no és aprovat en junta de creditors o ratificat per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, el Consorci de Compensació d'Assegurances quedarà plenament legitimat per a sol·licitar la declaració de concurs de l'entitat afectada, havent de fer-ho immediatament.»

6. Es dóna una nova redacció a l'apartat desé de l'article 37, que tindrà el contingut següent:

«Si el pla de liquidació no és aprovat en junta de creditors, el consorci haurà de sol·licitar la decla-

ració judicial de concurs. La mateixa sol·licitud es podrà formular en qualsevol moment del període de liquidació anterior a la junta de creditors quan estime que, ateses les circumstàncies concurrents en l'entitat asseguradora la liquidació de la qual té encomanada, patiran greu perjudic els crèdits dels creditors si no té lloc la dita declaració judicial de concurs.»

7. Es dona una nova redacció a l'últim paràgraf de l'apartat onzè de l'article 37, que tindrà el contingut següent:

«En tota la resta, la impugnació del pla de liquidació s'ajustarà al que disposa la Llei Concursal per a l'oposició a l'aprovació del conveni.»

8. Es dona una nova redacció a l'article 38, que tindrà el contingut següent:

«1. Si l'entitat asseguradora ha sigut declarada judicialment en concurs i no té la liquiditat necessària, el Consorci de Compensació d'Assegurances podrà anticipar els gastos que siguin necessaris, a càrrec dels seus propis recursos, a l'objecte del desenrotllament adequat del procés concursal. No obstant, el pagament dels drets de procuradors i honoraris de lletrats serà a càrrec de les parts que els designen, sense que siga procedent la seua bestreta pel consorci.

Si es formula una proposta de conveni amb els creditors i este resulta aprovat, la recuperació pel consorci dels gastos de liquidació quedarà condicionada al fet que siguin totalment satisfets els altres reconeguts en la liquidació.

2. En cas de concurs, s'aplicarà el que disposa l'article 36 d'esta Llei.»

Disposició final vint-i-huit. *Reforma de la Llei de Contracte d'Assegurança.*

L'article 37 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de Contracte d'Assegurança, queda redactat de la manera següent:

«Les normes dels articles 34 a 36 s'aplicaran en cas de mort de l'acceptant de l'assegurança o de l'assegurat i, declarat el concurs d'un d'ells, en cas d'obertura de la fase de liquidació.»

Disposició final vint-i-nou. *Reforma de la Llei sobre Contracte d'Agència.*

El paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 12/1992, de 27 de maig, sobre Contracte d'Agència, queda redactat de la manera següent:

«b) Quan l'altra part haja sigut declarada en concurs.»

Disposició final trenta. *Reforma de la Llei de Navegació Aèria.*

S'afigen dos nous paràgrafs al final de l'article 133 de la Llei 48/1960, de 21 de juliol, sobre normes reguladores de navegació aèria, com a paràgrafs tercer i quart, amb la redacció següent:

«Els privilegis i l'orde de prelación establits en els apartats anteriors regiran únicament en els supòsits d'execució singular.

En cas de concurs, el dret de separació de l'aeronau previst en la Llei Concursal es reconeixerà als titulars dels crèdits privilegiats compresos en els números 1r a 5t de l'apartat primer. Si no s'ha exercitat eixe dret, la classificació i la graduació de crèdits en el concurs es regirà pel que s'establix en la dita Llei.»

Disposició final trenta-u. *Reforma de la Llei de Defensa de Consumidors i Usuaris.*

S'afig un nou apartat 4 a l'article 31 de la Llei 26/1984, de 19 de juliol, per a la Defensa de Consumidors i Usuaris, amb la redacció següent:

«4. Quedaran sense efecte els convenis arbitrals i les ofertes públiques de sotmetiment a l'arbitratge de consum formalitzats pels que siguin declarats en concurs de creditors. Amb este fi, la interlocutòria de declaració de concurs serà notificat a l'òrgan a través del qual s'haja formalitzat el conveni i a la Junta Arbitral Nacional, quedant des d'eixe moment el deutor concursat exclòs amb caràcter general del sistema arbitral de consum.»

Disposició final trenta-dos. *Títol competencial.*

La present Llei es dicta a l'empara de la competència que correspon a l'Estat de conformitat amb l'article 149.1.6a i 8a de la Constitució, sense perjudic de les necessàries especialitats que en este orde es deriven de les particularitats del dret substantiu de les comunitats autònomes.

Disposició final trenta-tres. *Projecte de Llei reguladora de la concurrència i prelación de crèdits.*

En el termini de sis mesos a comptar des de l'entrada en vigor d'esta Llei, el Govern remetrà a les Corts Generals un projecte de llei reguladora de la concurrència i prelación de crèdits en cas d'execucions singulars.

Disposició final trenta-quatre. *Aranzel de retribucions.*

En un termini no superior a nou mesos, el Govern aprovarà, per mitjà d'un reial decret, l'aranzel de les retribucions corresponents a l'administració concursal.

Disposició final trenta-cinc. *Entrada en vigor.*

La present Llei entrarà en vigor el dia 1 de setembre del 2004, excepte pel que fa a la modificació dels articles 463, 472 i 482 de la Llei d'Enjudiciament Civil efectuada per la disposició final tercera i al mandat contingut en la Disposició final trenta-dosena, que entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i la facen complir.

Madrid, 9 de juliol del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern
en funcions,

MARIANO RAJOY BREY